

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำเนียบที่รัฐสภา ครั้งที่ ๒๘

วันอังคารที่ ๒๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๘

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๑๕๒ คน

(เนื่องจาก นายประภาส อวยชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อยู่ ไปราชการต่างประเทศ นายบุญชนะ อัดถาวร รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงทำหน้าที่แทน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ วันนี้ ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติไปราชการต่างประเทศ ท่านจะกลับมาวันพฤหัสบดีตอนค่ำ ผมในฐานะรองประธานจึงทำหน้าที่แทน จนถึงเวลานี้มีสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เป็นเรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ผมขอเรียนว่าในการประชุมวันนี้เราจะประชุมเฉพาะเรื่องที่ผ่านมาคณะกรรมการแล้ว คือประชุมร่างฯ วาระที่ ๒ ตามที่ตกลงกันมีมติไว้ในวันก่อน เพื่อประโยชน์ในการที่จะให้มีการอภิปรายกันได้เต็มที่ บางทีผมก็มองไม่เห็นท่านผู้มีเกียรติที่ยกมือ ก็เลยได้เรียนท่านเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการรัฐสภาว่า ถ้าท่านมองเห็นคนไหนที่ยกมือนานหลายครั้งที่พูด ผมไม่เห็นก็ขอให้ส่งชื่อขึ้นมาให้ผม ผมจะได้ชี้ให้พูด หรืออีกวิธีหนึ่งถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้เตรียมเรื่องที่จะพูดไว้และยกมือแล้ว ผมไม่เห็นไม่ได้ชี้ ก็ขอได้โปรดเขียนชื่อของท่านมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ที่นั่งอยู่บนโต๊ะทางซ้ายมือและขวามือที่อยู่ใกล้ที่สุด ส่งชื่อขึ้นมา ผมจะได้ให้โอกาสพูดต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพของบุคคลบางประเภท พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT

ที่ ๓๕

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๖ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
วิสามัญ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. (นายเสนห์ จามริก
เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. (พันเอก สมคิด
ศรีสังคม เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
โดยให้ถือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. (คณะ
รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) เป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เสร็จแล้ว จึงกราบ
เรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาฯ พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ

(ชุมพล โลหะชาละ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ

โทร. ๘๒๐๘๙๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. (นายเสนห์ จามริก
เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. (พันเอก สมคิด
ศรีสังคม เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
โดยให้ถือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. (คณะ
รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) เป็นหลักในการพิจารณา ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือก พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ เป็น
ประธานคณะกรรมการ และเลือกข้าพเจ้าเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายทวี
ชูทรัพย์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และ พลตำรวจตรี สุจินต์ สุรชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจ
สอบสวนกลางกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย

๓. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แปรญัตติ ๑ คน คือ นายกระจำจ ธรรมโชติ

๔. ผลของการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีผู้แปรญัตติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

"

"

มาตรา ๑

"

"

มาตรา ๒

"

"

LIRT

<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	"	"
<u>มาตรา ๕</u>	"	"
<u>มาตรา ๖</u>	"	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	"	"
<u>มาตรา ๘</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๙</u>	"	"
<u>มาตรา ๑๐</u>	มีผู้แปรญัตติ	คณะกรรมการ ตัดออก
<u>มาตรา ๑๑</u>	"	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑ ทวิ</u>	คณะกรรมการ เพิ่มขึ้นใหม่	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีผู้แปรญัตติ	คณะกรรมการ ตัดออก
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	"	คณะกรรมการ ตัดออก
<u>มาตรา ๑๕</u>	"	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีผู้แปรญัตติ	"
<u>มาตรา ๑๘</u>	"	"
<u>มาตรา ๑๙</u>	"	"
<u>มาตรา ๒๐</u>	"	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	"	"

๕. รายละเอียดการพิจารณาคำแปรญัตติ

<u>มาตรา ๘</u>	นายกระจำจ ชรรณโชติ	ขอแปรญัตติไว้
----------------	--------------------	---------------

LIRT

	คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๕</u>	นายกระจ่าง ธรรมโชติ	ขอแปรญัตติไว้
	คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๐</u>	นายกระจ่าง ธรรมโชติ	ขอแปรญัตติไว้
	คณะกรรมการธิการได้ตัดออกแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๑</u>	นายกระจ่าง ธรรมโชติ	ขอแปรญัตติไว้
	คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๒</u>	นายกระจ่าง ธรรมโชติ	ขอแปรญัตติตัดออกทั้งมาตรา
	คณะกรรมการธิการเห็นด้วย	
<u>มาตรา ๑๖</u>	นายกระจ่าง ธรรมโชติ	ขอแปรญัตติไว้
	คณะกรรมการธิการได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้

ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) กนิง ภาไชย

(นายคณิง ภาไชย)

เลขาธิการคณะกรรมการธิการ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่เด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานอบรมและฝึกอาชีพ” หมายความว่า สถานอบรมและฝึกอาชีพซึ่งรัฐมนตรีประกาศตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บุคคลใดมีเหตุอันควรเชื่อว่าประพฤติตนส่อส่งหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
เห็นผิดวิสัย ให้นี้อัน เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ

(๑) เป็นผู้ประพฤติตนกระทำการรังแก ข่มเหง ชูเชิญ หรือกระทำด้วยประการใดๆ โดยมีขอบ ให้บุคคลอื่นเกรงกลัว เพื่อให้อภัยสมประสงค์หรือไม่กระทำการส่อส่งหนึ่งอย่างใด โดยมิชอบหรือ เพื่อให้สะพานตรวจทุกซ์หรือกลวโหนตสเจ้าพนักงาน

(๒) เป็นบุคคลจรจัดไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง และไม่ปรากฏการทำมาหากินเลี้ยงชีพโดยสุจริต

(๓) เป็นผู้หาเลี้ยงชีพด้วยวิธีการอันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) มีสุ่มกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ใดเป็นผู้มีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอันอาจใช้ในการกระทำความผิด และมีเหตุอันควรเชื่อว่า จะกระทำความผิดขึ้น หรือมีสิ่งของที่ติดหรือได้มา พฤติการณ์แวดล้อมที่แสดงว่าสิ่งของในครอบครองได้มาจากการกระทำความผิด

(๕) เป็นผู้ประพฤติตนทำความเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลอื่นหรือจนทำให้บุคคลอื่นไม่อาจประกอบอาชีพการงานหรือมีความเป็นอยู่ได้โดยปกติ ทั้งนี้ไม่มากระทัมหรหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำ

(๖) เป็นผู้ประพฤติตนเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาหญิงซึ่งมีอายุยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ไปเพื่อการค้าประเวณีหรือกรรมสวนขรร ไม่ว่าหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่

บุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพในกรณี (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) หมายความว่ารวมถึงผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำการในกรณีดังกล่าว และผู้สนับสนุนการกระทำในกรณีดังกล่าวด้วย

มาตรา ๗ กระทรวงให้ตาสตั้งให้ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดเป็นบุคคลที่พึง

LIRT

รับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้มาตรา ๖ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีอำนาจออกหมายเรียกหมายจับหรือจับบุคคลนั้นส่งพนักงานสอบสวนเพื่อทำการสอบสวน และให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดเพื่อสั่งว่าบุคคลนั้น เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ

ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง และการดำเนินการ อย่างเป็นทางการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญามาใช้บังคับเสมือนเป็นประมวลกฎหมายอาญาโดยอนุโลม แต่ในการควบคุมผู้ต้องหาลี้ภัยใน ระหว่างการสอบสวนให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓

ให้ถือว่าบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้ส่งตัวไปรับการอบรมและฝึกอาชีพเป็นผู้ถูกคุมขัง ตามอำนาจของศาลตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘ ถ้าความปรากฏแก่ศาลตามคำร้องขอของพนักงานอัยการว่า บุคคลใด เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพ ให้ศาลมีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลนั้นทำทัณฑ์บนว่าจะไม่ประพฤติตนเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรม และฝึกอาชีพอีกตลอดเวลาที่ศาลกำหนด แต่ไม่เกินสองปี โดยจะกำหนดเงื่อนไขให้ไปรายงาน ตัวเป็นครั้งคราวต่อเจ้าพนักงานหรือหน่วยราชการหรือองค์การเอกชนที่ทำหน้าที่ทางสังคม สงเคราะห์ที่ศาลระบุเพื่อให้เจ้าพนักงานหรือหน่วยราชการหรือองค์การเอกชนดังกล่าวจะได้ สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการ ประกอบอาชีพด้วยก็ได้

ถ้าผู้นั้นไม่ยอมทำทัณฑ์บน ให้ศาลส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ตาม (๒) จนกว่าจะทำทัณฑ์บน แต่ทั้งนี้ไม่เกินสองปี

(๒) ให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ มีกำหนดเวลาไม่เกินสามสองปี

มาตรา ๙ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนตามมาตรา ๘ (๑) กระทำผิดทัณฑ์บนหรือไม่ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขภายในกำหนดเวลาที่ศาลสั่ง ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรม

LIRT

และฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ มีกำหนดเวลาตั้งแต่หกเดือนถึงสามปีไม่เกินสองปี

มาตรา ๑๐ ข้าราชบริพารทนายแต่ศาลตามตัวร้องขอของพนักงานอัยการที่ บุคคลใด ซึ่งได้รับการอบรมและฝึกอาชีพจนครบกำหนดแล้วได้ประพฤติตนเป็นบุคคลที่ดีรับการอบรม และฝึกอาชีพอีกจนครบกำหนดวันนับแต่วันพ้นกำหนดการอบรมและฝึกอาชีพ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ มีกำหนดเวลา ตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี

มาตรา ๑๑ ข้าราชบริพารที่ประพฤติตนเป็นบุคคลที่ดีรับการอบรมและฝึกอาชีพเป็น ครั้งแรกที่ศาลวินิจฉัยพิพากษา และศาลได้พิพากษาลงโทษบุคคลนั้นในคราวคดีอาญานั้น พนักงานอัยการที่ บุคคลนั้นได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป ในกรณีที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องบุคคลต่อ ศาลว่ากระทำความผิดอาญาพร้อมทั้งร้องขอให้ศาลสั่งว่าบุคคลนั้นพึงรับการอบรมและฝึก อาชีพในการกระทำอันเป็นกรรมเดียวกันด้วย เมื่อศาลเห็นว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดอาญา และพึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามคำฟ้องและคำร้องขอของพนักงานอัยการจริง ให้ศาลมี อำนาจใช้ดุลพินิจว่าจะพิพากษาลงโทษบุคคลในความผิดอาญานั้น หรือจะสั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้น ไปรับการอบรมและฝึกอาชีพก็ได้ เมื่อศาลใช้ดุลพินิจในทางพิพากษาลงโทษในความผิดอาญา นั้นแล้ว ศาลจะไม่ห้ามมิให้สั่งให้ส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการอบรมและฝึกอาชีพก็ได้

มาตรา ๑๑ ทวิ ในระหว่างที่บุคคลใดได้รับการอบรมและฝึกอาชีพ หากปรากฏว่า บุคคลนั้นต้องคำพิพากษาของศาลเพราะเหตุกระทำความผิดอาญา ถ้าผู้นั้นต้องรับโทษจำคุกตาม คำพิพากษาดังแต่สองปีขึ้นไป ผู้นั้นไม่ต้องรับการอบรมและฝึกอาชีพต่อไปอีก แต่ถ้าผู้นั้น ต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาต่ำกว่าสองปีให้ส่งตัวผู้นั้นไปรับโทษตามคำพิพากษา เมื่อ ครบกำหนดโทษแล้ว ให้ส่งตัวกลับมารับการอบรมและฝึกอาชีพต่อไปจนครบกำหนด

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ควบคุมตัวผู้ถูกจับเพื่อขอให้ศาลสั่งให้เป็นบุคคลที่พึงรับ การอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการ พนักงานสอบสวน

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง เพื่อ ให้การสอบสวนเสร็จสิ้นหรือเพื่อการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือ

LIRT

พนักงานอัยการส่งผู้ต้องหาในศาลและยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายจับผู้ต้องหาในศาลได้ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กัน แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินเจ็ดวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสามสิบวัน

การขังตามคำสั่งศาลในวรรคสอง ให้ขังไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้ปะปนกับผู้ต้องหาคดีอาญา

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งสถานอบรมและฝึกอาชีพโดยที่หัวหน้าเขตบริเวณและสหภาพเขต เพื่อให้มีกรอบรมและฝึกอาชีพแก่บุคคลที่ศาลสั่งให้ส่งตัวมารับการอบรมและฝึกอาชีพได้ตามความกำหนดและเหมาะสม

ตราตั้งในกระทรวงในสถานอบรมและฝึกอาชีพจะต้องมีกรรมการให้ตั้งตามอุปการะแห่งบุคคลผู้รับการอบรมและฝึกอาชีพตามสมควร และตราให้บุคคลดังกล่าวมีค่าจำเนียงอยู่ที่กรมราชทัณฑ์

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานสอบสวนซึ่งควบคุมตัวบุคคลอันชพาลไว้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการสอบสวนว่าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งคืนหรือปล่อยตัวบุคคลนั้นไปโดยไม่ชักช้า ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งตัวบุคคลนั้นให้พนักงานอัยการดำเนินการร้องขอให้ศาลสั่งตามมาตรา ๘ โดยไม่ชักช้า

เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การควบคุมตัวบุคคลอันชพาลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

มาตรา ๑๖ ผู้ใดถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

LIRT

ให้ผู้ยื่นรับการอบรมและฝึกอาชีพ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีวดังกล่าวต่อไปอีกเป็นเวลา หนึ่งปีไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะแต่ละคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนสำหรับพิจารณาปล่อยบุคคลที่ถูกควบคุมตาม มาตรา ๑๖

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาและมีคำสั่งทุกสัปดาห์สองเดือนว่าผู้ที่ถูกควบคุมผู้ใดควรให้ความคุ้มครองไว้หรือปล่อยตัวไป การปล่อยตัวนั้นคณะกรรมการจะกำหนดให้มี ทัณฑ์บนด้วยหรือไม่ก็ได้และให้นำความในมาตรา ๘ (๑) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ บุคคลดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลอาญาหรือศาลจังหวัดแห่ง ท้องที่ที่มีการควบคุมหรือการอบรมและฝึกอาชีพ ว่าตนหรือบุคคลซึ่งรับการอบรมและฝึกอาชีพ ตามมาตรา ๑๖ มิใช่เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

- (๑) บุคคลผู้รับการอบรมและฝึกอาชีพนั้น
- (๒) สามีภรรยา หรือญาติของบุคคลนั้น หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง
- (๓) พนักงานอัยการ

เมื่อได้รับคำร้องดังกล่าว ให้ศาลออกหมายเรียกเจ้าพนักงานซึ่งก่อให้เกิดการ อบรมและฝึกอาชีพมาพร้อมกัน ถ้าเป็นที่พอใจศาลว่าบุคคลที่ต้องรับการอบรมและฝึกอาชีพ มิใช่เป็นบุคคลที่พึงรับการอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งปล่อยตัวบุคคลนั้นไป

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งสถานอบรมและฝึกอาชีพพร้อมทั้งกำหนด มาตรการและวิธีการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการอบรมและฝึกอาชีพ ซึ่งจะต้องรวมถึง การให้ความอุปการะแก่บุคคลผู้รับการอบรมและฝึกอาชีพตามสมควร และการให้บุคคลดังกล่าว มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมแก่อัตภาพ เพื่อให้บุคคลที่รับการอบรมและฝึกอาชีพสามารถประกอบ อาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไปได้ทั้งนี้ให้จัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในสามปี นับตั้งแต่วัน

ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสถานอบรมและฝึกอาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้สถานอบรมและฝึกอาชีพที่กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีขึ้นตามข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นสถานอบรมและฝึกอาชีพซึ่งรัฐมนตรีประกาศตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการอบรมและฝึกอาชีพตามนัยแห่งวรรคหนึ่งไปพลางก่อน

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการซึ่งกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอเป็น ๓ ท่านด้วยกัน คือ คุณเสนอท์ จามริก เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ และฉบับที่ ๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. และคุณสมคิด ศรีสังคม ก็เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับเดียวกัน นอกจากนั้นทางคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. ทั้งสามร่างนี้สภาของเราได้ลงมติรับหลักการแล้ว และให้ยึดถือร่างของรัฐบาลเป็นหลัก บัดนี้คณะกรรมการได้พิจารณาเสนอมาเพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ท่านกรรมการมีอะไรจะชี้แจงเพิ่มเติมไหมครับ เชิญครับ

นายคนึง ภาไชย (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ในขั้นนี้กรรมการมีข้อที่จะขอเรียนชี้แจงแต่เพียงว่า ตามร่างที่คณะกรรมการได้ตรวจและเสนอต่อสภาไปแล้วนั้น เมื่อคณะกรรมการมาทบทวนเห็นว่ามีความบางตอนที่สมควรจะเพิ่มเติมเพื่อให้รัดกุมดียิ่งขึ้นกับได้ตรวจพบข้อความที่บกพร่องเนื่องจากการพิมพ์ผิดพลาด เพราะฉะนั้นกรรมการจึงได้ขอเสนอการแก้ไขเพิ่มเติมตามเอกสารที่เข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคงได้รับมอบแจกจากเจ้าหน้าที่ของสภาไปแล้วจากเอกสารเพิ่มเติมมี ๒ แผ่น ในแผ่นแรกจะแสดงการขอเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ ความที่เพิ่มเติมเป็นความในวรรคท้าย ในส่วนที่สองของหน้าแรกเป็นการแสดงข้อความการสงวนความเห็นของกรรมการบางท่านเกี่ยวกับมาตรา ๘ ส่วนเอกสารแผ่นที่สองเป็นใบแก้คำผิด คือการที่ได้พิมพ์ตกมาตรา ๑๒ ซึ่งกรรมการเห็นควรตัดออกไป กรรมการมีข้อที่จะขอเรียนชี้แจงในขั้นนี้เพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่าน

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไขคำปรารภ ไม่มี

LIART

การแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไข มาตรา ๗ มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มีการรวมวิธีการ สงวนความเห็นไว้

นายเสน่ห์ จามริก (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ ข้อความที่ได้เพิ่มใน มาตรา ๘ ที่ได้แจกท่านสมาชิกเป็นมาตราที่เพิ่มเติม นั่น คือในวรรคสุดท้ายเป็นข้อความซึ่ง ได้เวียนกับสมาชิก และกรรมาธิการในขณะที่มีการประชุมในสภานี้ โดยที่ผมตั้งใจข้อความ สุดท้ายอันเดียวคือที่บอกว่า "สถานอบรมและฝึกอาชีพ ที่พนักงานอัยการร้องขอ" ผมก็เกรงว่า จะกลายเป็นสถานฝึกอบรมอาชีพ ที่พนักงานอัยการร้องขอให้ไปคุมตัวที่ไหนก็ได้ ก็เลยพยายาม ที่จะให้ระบุให้ชัดว่าเป็นสถานฝึกอบรมอาชีพที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งถ้าท่าน สมาชิกได้พิจารณาว่างไปถึงมาตราสุดท้าย คือในมาตรา ๑๕ คณะกรรมาธิการก็ได้พยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขความหมายและความสำคัญของสถานฝึกอบรมอาชีพให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของการฝึกอบรมอาชีพอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นที่ผมขอแก้ไขและขอสงวนขึ้นก็ด้วยเจตนารมณ์ ในข้อนี้แล้วก็ภายหลังได้ทราบจากดอกเตอร์อดุล วิเชียรเจริญ ซึ่งเป็นกรรมาธิการที่ได้ขอเพิ่ม ข้อความนี้ชี้แจงว่า คำว่า "สถานฝึกอบรมและฝึกอาชีพ ที่พนักงานอัยการร้องขอ" นั้น ก็มีความ หมายเป็นเช่นเดียวกับที่จะใช้คำว่าสถานฝึกอบรมอาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้า หากว่าเป็นที่ยืนยันว่ามีความหมายที่ไม่เป็นไปอย่างอื่นอย่างที่ผมได้มีเจตนา ผมคิดว่าก็ขอถอน ข้อสงวนนี้ไว้

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : หมายความว่า คุณเสน่ห์ ขอลงอน ใช้นี้ใหม่ครับ

นายเสน่ห์ จามริก (กรรมาธิการ) : ครับ

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถ้าถอนก็เชิญเลขาธิการรัฐสภา อ่านมาตราต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๙ มีการแก้ไข

นายเพทาย อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ครูเพทาย อมาตยกุล ขอประธานทราบเรียนถามในส่วนที่ได้ตัดและเพิ่มเติมเป็น "ไม่เกินสองปี" ในมาตราที่ ๙ นี้

LIRT

และความจริงมาตรา ๔ นี้ก็สืบเนื่องมาจากมาตรา ๘ ในอนุมาตรา (๑) ที่นี้กระผมมีความสงสัย มันสืบต่อเนื่องกัน เมื่อสักครู่ที่ท่านผู้สงวนเอาไว้ก็ได้ถอน ไม่ติดใจแล้ว ก็ไม่อยากจะไปสอบถาม ในมาตรา ๔ ซ้ำเติมอีก กระผมมีความสงสัยว่าผู้ที่ได้มีความประพฤติที่ไม่ถูกต้องและทางราชการ หรือทางการสังคมสงเคราะห์ของเอกชนก็จะช่วยเหลือดูแลในเรื่องการจัดอาชีพให้ ควบคุม ความประพฤติให้หาอาชีพให้ แนะนำให้ แต่เหตุใดจึงไม่ยอมทำทัณฑ์บน และเมื่อไม่ยอมทำ ทัณฑ์บนแล้วนี้ทำไมจะต้องไปกำหนดระยะเวลาให้มันเกินไป เกินไปให้มันน้อยตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๓ ปี แต่ในมาตรา ๔ นี้ท่านมาแก้เอาไว้ไม่เกิน ๒ ปี จะให้มันน้อยลง หมายความว่าเมื่อ ไม่ยอมก็ต้องบังคับกัน อันนี้จะเป็นอย่างไร ขอประทานกราบเรียนถาม

นายอดุล วิเชียรเจริญ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติถามเมื่อสักครู่นี้ เป็นเรื่องซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาถกเถียงกันว่า ระยะเวลา ที่สมควรที่จะได้รับการฝึกอาชีพนั้นควรจะเป็นเท่าไร ในการนี้ได้สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งเป็นผู้เรียกได้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ก็ให้ความเห็นว่า ระยะเวลาของการที่จะไปฝึกอบรมอย่างมากที่สุดและก็จะให้ได้ผลดีที่สุดนั้น ก็ทำภายใน ๒ ปีเท่านั้น ถ้าหากว่าเกินกว่าระยะกำหนด ๒ ปีแล้วและก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงบุคคลผู้นั้นให้กลับประพฤติตนเป็นบุคคลดีตามที่ต้องการได้ ระยะเวลาที่เกินกว่า ๒ ปีนั้นก็ไม่เป็นผล เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ตรงกับความรู้สึกของกรรมการหลายท่านและท่านผู้ซึ่งขอแปรญัตติไว้อีกว่า ระยะเวลาที่กำหนดไว้ถึง ๓ ปีนั้น เป็นระยะเวลาที่ยาวนานเกินไป นอกจากนั้นที่คณะกรรมการได้แก่นี้ได้แก้ไขคำว่า "ไม่เกิน ๒ ปี" นี้หมายความว่า ศาลในการพิจารณานั้นอาจจะพิจารณาเห็นว่า ควรที่จะส่งไปยังสถาน ฝึกอบรมเพียง ๖ เดือนก็ได้ เพียง ๔ เดือนหรือ ๑ ปีก็ได้ แต่กำหนดเวลายาวที่สุดนั้นจะต้องไม่เกิน ๒ ปี กับในประเด็นอีกข้อหนึ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามถึงในเรื่องเกี่ยวกับ ข้อความในอนุมาตรา (๑) คือในกรณีที่ศาลพิจารณาเห็นว่าบุคคลผู้นั้นเป็นบุคคลผู้ซึ่งมีพฤติกรรม ควรที่จะได้รับการแก้ไข โดยให้อยู่ภายใต้คำแนะนำของสถานอบรมเอกชน ซึ่งเป็นสถานซึ่ง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับทางการเปลี่ยนแปลงนิสัยของคนหรือของสถานราชการที่ท่านทำหน้าที่ ทำนองเดียวกันนี้ก็แล้วแต่ ในกรณีที่ศาลให้บุคคลผู้ซึ่งถูกขอว่าเป็นบุคคลพึงควรรับการฝึ กอบรมนั้นไปอยู่ที่สถานดังกล่าว บุคคลดังกล่าวทางศาลอาจจะพิจารณาเห็นว่า บุคคลดังกล่าว

ควรที่ให้ทัศนทัศน์ให้ไว้ว่าจะไปเยี่ยมหาสถานที่ดังกล่าว คือไปขอรับคำแนะนำเป็นกำหนดระยะเวลาหนึ่ง ถ้าบุคคลผู้นั้นไม่ให้ทัศนทัศน์แล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการหนีที่จะหลีกเลี่ยงไม่รับบริการดังกล่าว ศาลก็อาจจะเห็นความจำเป็นว่าบุคคลเช่นนั้นควรที่จะต้องมาเข้าสถานฝึกอบรมนี้ก็ได้ กล่าวคือว่าถ้าหากว่าให้ไปรับบริการโดยเสรี โดยสมัครใจ แล้วก็ไม่ใช่รับก็จำเป็นที่จะต้องให้บุคคลผู้นั้นมาเข้าสถานฝึกอบรมซึ่งมีลักษณะที่แรงกว่า อันนี้ก็ถ้าหากว่าบุคคลผู้นั้นปฏิเสธไม่ยอมไปก็เป็นการแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่ไม่น่าจะให้อยู่นอกสถานฝึกอบรม ด้วยเหตุนี้เองจึงเขียนเอาไว้ในวรรคต่อมาของอนุมาตรา (๑) ว่า ถ้าบุคคลผู้นั้นไม่ยอมทำทัศนทัศน์ ก็ให้ศาลส่งตัวบุคคลนั้นไปรับการฝึกอบรมตาม (๒) จนกว่าจะทำทัศนทัศน์ แต่ที่ทั้งนี้อีกเช่นกันก็ไม่เกินกำหนด ๒ ปี เพราะทางคณะกรรมการเห็นว่ากำหนด ๒ ปีนั้นเป็นกำหนดจำนวนสูงสุดยาวสุดที่พึงควรจะทำ

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นที่กระผมจะขอเรียนถามก็คือว่า การฝึกอบรมนี้ กระผมเข้าใจว่าอาชีพที่จะฝึกอบรมนั้น มีหลายอย่างมีหลายประเภท บางอาชีพก็มีระยะเวลาอันสั้น บางอาชีพก็มีระยะเวลาอันยาว ที่นี้บุคคลใดเราจะส่งไปฝึกอาชีพใด มันก็จะขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการวิชานั้น ๆ เพราะฉะนั้นการที่บอกว่าไม่เกิน ๒ ปี อันนี้ถ้าเผื่อว่าเขาไปฝึกอบรมในระยะสั้น ก็หน้าที่เขาจะได้อยู่ในโทษที่อยู่ระยะสั้น กระผมทศมความเท่านั้น กระผมกราบเรียนท่านนี้ ก็ไม่ติดใจแล้วครับ ขอให้ผ่านไป

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณ เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๐ คณะกรรมการตีต้อออก

นายนิติพัฒน์ ชาติจันทร์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมว่ากระผมขอเสนอมาตรา ๑๐ นี้จะคงไว้ครับ เพราะว่าบุคคลนั้นเมื่อได้รับการฝึกอาชีพครบกำหนดแล้ว แล้วก็ยังออกมาปฏิบัติตัวอย่างเดิมอีก ก็หน้าที่จะเข้าไปรับการอบรมเพิ่มขึ้นอีกครั้ง เพราะว่าคงทิ้งไว้ต่อไปก็เป็นภัยต่อสังคม กระผมไม่ทราบว่าเหตุผลที่คณะกรรมการตีต้อออกเป็นเพราะเรื่องอะไรครับ

นายอดุล วิเชียรเจริญ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ เหตุผลที่ตีต้อมาตรา ๑๐

LIRT

ออกนี้ก็ด้วยเหตุ ๒ ประการใหญ่ในประการแรกทีเดียว ทางคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กฎหมายนี้เป็นกฎหมายว่าด้วยพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีลักษณะที่ควรจะต้องแก้ไขให้กลับดีขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม แต่ในขณะเดียวกันไม่เป็นพฤติกรรมซึ่งมีความร้ายแรงที่เป็น ความผิดกฎหมายอาญา เมื่อเป็นดังนี้มาตรา ๑๐ ซึ่งเป็นมาตราที่เขียนลักษณะกฎหมายอาญา กล่าวคือ บุคคลถ้าหากได้กระทำความผิดอันหนึ่งแล้ว แล้วก็ไปกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก โทษก็จะต้องเพิ่มขึ้น โดยเหตุที่มาตรา ๑๐ นี้ได้เขียนในลักษณะที่ถือว่าพฤติกรรมนั้นเป็น ความผิดทางอาญาแล้วก็ตามคณะกรรมการเห็นว่าวัตถุประสงค์ของร่างกฎหมายนี้ไม่ใช่เพื่อการนั้น จึงตัดออก เหตุผลในประการที่สองดังที่ได้กราบเรียนท่านสมาชิกผู้มามีเกียรติท่านที่แล้ว ที่ได้ ถวายไว้ นั้น คือทางเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการนี้โดยเฉพาะ ได้ให้คำยืนยันรับรองและชี้แจง เป็นความเห็นที่ตรงกันกับที่คณะกรรมการมีอยู่ว่า การอบรมนั้นถ้าจะทำให้ได้ผลก็จะใช้ เวลาอย่างมากที่สุดเพียง ๒ ปี ถ้าเกินกว่า ๒ ปีแล้วบุคคลโทษผู้นั้นไม่แก่นิสัยกลับคืนสู่ พฤติกรรม ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่ดีกว่าดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ก็ไม่เป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นถ้าได้ฝึกอบรมแล้ว ๒ ปีเต็ม กลับออกไปก็ยังประพฤติตนเป็นอย่างอื่น ซึ่งก็อาจจะ เป็นพฤติกรรมที่เข้าลักษณะกฎหมายของกฎหมายอาญาเช่นนั้น ก็จะต้องมีการพิจารณาดำเนินคดี ตามกฎหมายไป ถ้าพฤติกรรมของเขาไม่เป็นความผิดทางอาญา ก็เป็นการไม่สามารถที่ทางการ จะเข้าไปช่วยทำการฝึกอบรมและฝึกอาชีพได้ด้วยเหตุนี้เองจึงได้มีการตัดมาตรา ๑๐ ออก เพราะ เห็นว่าไม่สมประโยชน์ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอ- พระคุณครับ

นายนิธิพัฒน์ ซาลิจันทร์ : คือกระผมยังไม่เข้าใจครับ คือว่าการที่เราเอาบุคคล ประเภทนี้เข้าไปฝึกอบรมอาชีพในครั้งแรกนั้น บุคคลนี้ก็ได้ทำผิดทางอาญาอะไร เราก็เอา เข้าไปอบรมได้ถึงไม่เกิน ๒ ปี หลังจากที่อยู่อบรมได้ ๒ ปีแล้วออกมาก็ยังปฏิบัติงานอย่างเก่า อยู่ครับ ประพฤติตัวอย่างเก่าอยู่อีก ทีนี้ก็หมายความว่าไปได้ปริญญามาแล้วก็มีสิทธิ์ที่จะ เป็นภัยต่อสังคมอย่างเก่าต่อไปอย่างนั้นหรือครับ กระผมยังไม่เข้าใจในข้อนี้ ถ้าเมื่ออย่างนั้น ก็หมายความว่าคนที่ไม่เคยเข้าไปฝึกอบรมเลยก็จำเป็นจะต้องเข้าไปฝึกอบรม ๒ ปี เมื่อสำเร็จ ปริญญามาแล้วก็มีสิทธิ์จะประพฤติตนเป็นอันธพาลอย่างเก่าก็ได้ บ้านเมืองก็ไม่ต้องทำอะไร อย่างนั้นหรือครับ

นายมารุต บุณนาค (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ กระผมเป็นกรรมาธิการ เสนอญัตติอยู่ข้างล่าง และกระผมเป็นผู้ที่เสนอให้ตัดมาตรานี้เอง เหตุผลข้อแรกก็ตรงกับที่กรรมาธิการ ท่านแรกได้ชี้แจงแล้ว กระผมขอเพิ่มเติมข้อสงสัยของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ในประเด็นที่ว่า ผู้ที่เคยถูกริบแล้ว เมื่อพ้นจากการริบ ย่อมจะประพฤติตนเป็นอันธพาล ทำให้มีสิทธิ เหนือบุคคลในสังคมนั้นนะ กระผมขอชี้แจงว่า ถ้าหากว่าบุคคลเช่นนั้นได้กระทำการผิดๆ ซึ่งมีบัญญัติอยู่ในมาตรา ๖ รวมทั้งสิ้น ๖ ข้อ เช่น ประพฤติตนเป็นบุคคลจรรยาดี เป็นผู้ ทำความดีต่อผู้อื่นแก่บุคคลอื่นอีกก็ดี ซึ่งเป็นกรรมที่กระทำขึ้นใหม่หลังจากที่ได้พ้นการริบแล้ว เล่าพนักงานย่อมดำเนินการร้องขอต่อศาลได้ ตามนัยของมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ที่จะดำเนินการ ให้รับการริบต่อไปครับ ไม่เป็นการให้สิทธิพิเศษประการใด กระผมขอกราบเรียนชี้แจงครับ

นายสมพร เทพสิทธา: ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เจตนารมณ์ ของกฎหมายฉบับนี้นั้น เพื่อเป็นการลบล้างประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งประกอบของคณะปฏิวัติฉบับนี้ต้องมีความผิดเกิดขึ้นและจับตัว ผู้นั้นมาควบคุมไว้เพื่อดำเนินคดี ๓๐ วันในระหว่าง ๓๐ วันนั้นถ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจเห็นว่า ยังมีความประพฤติไม่เรียบร้อยก็ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔๓ โดยมี คณะกรรมการขึ้นระดับจังหวัดพิจารณาขังยาวได้ ก็ปีไม่จำกัดจนเป็นง่อยจนเป็นอัมพาตไปก็มี บางรายในส่วนภูมิภาคที่กระผมเคยเห็นมา กระผมมีความเห็นด้วยว่า มาตรา ๑๐ นี้ ควรจะ คงไว้ ถ้าเมื่อกระผมอ่านเจตนารมณ์ของมาตรานี้ผิดไป ก็ขอภัยด้วย ในความเห็นของกระผมแล้ว มาตรา ๑๐ นี้ถ้าอยู่ระหว่างการควบคุมของผู้บัญชาการฝึกฝนอาชีพ ในระยะนั้นถ้าเมื่อเขา ยังประพฤติตนไม่เรียบร้อย ปล่อยออกมาอีกก็เป็นภัยต่อสังคมเจตนารมณ์ของฉบับนี้จะไม่มีความผิดเกิดขึ้น ก็เรียกตัวมาควบคุมได้ตามกฎหมายฉบับนี้เท่าที่กระผมได้อ่านดูเจตนา แต่ มาตรา ๑๐ นี้ถ้าคงไว้แล้ว ถ้าเมื่อว่าคณะกรรมการหรือผู้ควบคุมในสถานกักกันเพื่ออบรมฝึก อาชีพบุคคลบางประเภทนี้ ถ้าเมื่อเราเห็นพฤติการณ์ที่ยังไม่สามารถที่จะกลับตัวได้ปล่อยออกมา ก็สูญเปล่า เสียเปล่า อันนี้ถ้าเมื่อกระผมอ่านเจตนารมณ์ไม่ผิด ก็ควรจะคงไว้เพื่อที่จะดำเนินการ ควบคุมไว้ฝึกฝนอาชีพต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

นายอดุล วิเชียรเจริญ (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมาธิการ

LIRT

ใครจะขอเรียนชี้แจงว่า หลักการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนั้นกับหลักการตามร่างพระราชบัญญัตินี้แตกต่างกันและก็เปลี่ยนไปแล้วตามประกาศของคณะปฏิวัตินั้น เป็นอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ใช่ แต่ทว่าหลักการตามร่างพระราชบัญญัตินั้น เราหันมาถือว่าการที่จะถือบุคคลใดเป็นบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมที่จัดเข้าในลักษณะที่รัฐสมควรจะก้าวเข้าไปช่วยในการแก้ไขความประพฤตินั้น จะต้องต้องมีเงื่อนไขตามที่ระบุไว้อย่างเห็นได้ชัดแจ้ง คือตามร่างมาตรา ๖ นอกไปจากนั้นแล้วตัวเจ้าหน้าที่เองซึ่งเป็นพนักงานของรัฐไม่สามารถที่จะวินิจฉัยแล้วก็ไปทำการจับกุมเอาเข้าสถานฝึกอบรมโดยลำพัง แต่ว่าให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัย โดยจะต้องขึ้นไปให้ศาลพิจารณาร้องขอต่อศาลให้ศาลเป็นผู้สั่ง เมื่อสั่งแล้วจึงจะนำมาเข้าสถานฝึกอบรม และเมื่อเข้าสถานฝึกอบรมแล้วก็จะทำการฝึกอบรมภายในกำหนดเวลาที่ศาลสั่ง ซึ่งจะเป็นระยะเวลาหนึ่งเวลาใดจนกระทั่งไม่เกิน ๒ ปี เมื่อถ้าหากว่าพ้น ๒ ปีไปแล้วก็ต้องปล่อยไม่ว่าบุคคลผู้นั้นตามความรู้สึกของเจ้าหน้าที่จะเป็นบุคคลซึ่งได้กลับความประพฤติแล้วหรือไม่ก็ตาม เพราะว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายของรัฐนั้นไม่มีอำนาจตามร่างกฎหมายนี้จะกระทำการควบคุมขังหรือทำการอบรมต่อ ทั้งนี้ทางคณะกรรมการถือหลักสำคัญว่าการที่เอาบุคคลไปไว้ในที่อันจำกัด ถึงแม้ว่าความมุ่งหมายเพื่อที่จะช่วยฝึกช่วยแก้อุปนิสัยเขาให้กลับดีขึ้นก็ตามเถอะก็ยังเป็นการก้าวล่วงเข้าไปในขอบเขตของเสรีภาพทางร่างกายของผู้นั้น เพราะฉะนั้นถ้าจะทำการต้องทำแต่เฉพาะในกรณีที่น่าจำเป็น และกรณีซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลผู้นั้น และแก่สังคมเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองหลักการและทางปฏิบัติที่จะพึงกระทำตามร่างกฎหมายฉบับนี้และกฎหมายว่าด้วยวิธีฝึกอาชญากรฉบับหนึ่ง ซึ่งกำลังตามมานั้น จึงเป็นการที่เปลี่ยนไปจากหลักการ และวิธีการปฏิบัติเดิมของประกาศของคณะปฏิวัติ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภา
อ่านต่อ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑
ทวี คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๒ คณะกรรมการตัดออก มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔ คณะกรรมการตัดออก มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข มาตรา ๑๗

LIART

มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมขอประณามมติว่าสมควรจะให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพของบุคคลบางประเภท พ.ศ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรจะให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๙๔ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติเห็นสมควรให้นำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท พ.ศ. ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

ที่ ๘๗

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑๔ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของ
คณะกรรมการวิสามัญ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึง
กราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาฯ พิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิกม จันทรวีฑูร

(นายนิคม จันทรวีฑูร)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ

โทร. ๘๒๐๘๘๐

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการ
วิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือก นายนิคม จันทรวิฑูร เป็นประธาน
คณะกรรมการ และเลือก นายเจริญ ศิริพันธ์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นาย
เกษมสันต์ วัลลาภรณ์ นิตการโท กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

๓. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๔. ผลของการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	"
<u>มาตรา ๑</u>	"
<u>มาตรา ๒</u>	"
<u>มาตรา ๓</u>	"
<u>มาตรา ๔</u>	"
<u>มาตรา ๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	"
<u>มาตรา ๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘ ทวิ</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

LIRT

<u>หมวด ๑ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	"
<u>มาตรา ๑๐</u>	"
<u>มาตรา ๑๑</u>	"
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	"
<u>มาตรา ๑๔</u>	"
<u>มาตรา ๑๔ ทวิ</u>	คณะกรรมการสิทธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	คณะกรรมการสิทธิการตัดออก
<u>มาตรา ๑๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	"
<u>มาตรา ๑๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๒ วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน</u>	"
<u>มาตรา ๒๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u>	"
<u>มาตรา ๒๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u>	"
<u>มาตรา ๒๕</u>	"
<u>มาตรา ๒๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	"
<u>มาตรา ๒๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	"
<u>มาตรา ๓๐</u>	"
<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

<u>มาตรา ๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓ การปิดงานและการนัดหยุดงาน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๔</u>	"
<u>มาตรา ๓๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์</u>	"
<u>มาตรา ๓๖</u>	"
<u>มาตรา ๓๗</u>	"
<u>มาตรา ๓๘</u>	"
<u>มาตรา ๓๙</u>	"
<u>มาตรา ๔๐</u>	"
<u>มาตรา ๔๑</u>	"
<u>มาตรา ๔๒</u>	"
<u>มาตรา ๔๓</u>	"
<u>หมวด ๕ คณะกรรมการลูกจ้าง</u>	คณะกรรมการสิทธิการตัดออก"
<u>มาตรา ๔๔</u>	"
<u>มาตรา ๔๕</u>	"
<u>มาตรา ๔๖</u>	"
<u>มาตรา ๔๗</u>	"
<u>มาตรา ๔๘</u>	"
<u>มาตรา ๔๙</u>	"
<u>มาตรา ๕๐</u>	"
<u>มาตรา ๕๑</u>	"
<u>มาตรา ๕๒</u>	"
<u>หมวด ๖ สมาคมนายจ้าง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๓</u>	"

<u>มาตรา ๕๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๕</u>	"
<u>มาตรา ๕๖</u>	"
<u>มาตรา ๕๗</u>	"
<u>มาตรา ๕๘</u>	"
<u>มาตรา ๕๙</u>	"
<u>มาตรา ๖๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๒</u>	"
<u>มาตรา ๖๓</u>	"
<u>มาตรา ๖๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๕</u>	"
<u>มาตรา ๖๖</u>	"
<u>มาตรา ๖๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๘</u>	"
<u>มาตรา ๖๙</u>	"
<u>มาตรา ๗๐</u>	"
<u>มาตรา ๗๑</u>	"
<u>มาตรา ๗๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๔</u>	"
<u>มาตรา ๗๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๗</u>	"
<u>มาตรา ๗๘</u>	"
<u>มาตรา ๗๙</u>	"

LIRT

<u>มาตรา ๘๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๑</u>	"
<u>มาตรา ๘๒</u>	"
<u>มาตรา ๘๓</u>	"
<u>มาตรา ๘๔</u>	"
<u>หมวด ๗ สหภาพแรงงาน</u>	"
<u>มาตรา ๘๕</u>	"
<u>มาตรา ๘๖</u>	"
<u>มาตรา ๘๗</u>	"
<u>มาตรา ๘๘</u>	"
<u>มาตรา ๘๙</u>	"
<u>มาตรา ๙๐</u>	"
<u>มาตรา ๙๑</u>	"
<u>มาตรา ๙๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๔</u>	"
<u>มาตรา ๙๕</u>	"
<u>มาตรา ๙๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๐</u>	"
<u>มาตรา ๑๐๐ ทวิ</u>	คณะกรรมการสิทธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๐๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๒</u>	"
<u>มาตรา ๑๐๓</u>	"

LIRT

<u>มาตรา ๑๐๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๕</u>	"
<u>มาตรา ๑๐๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๙</u>	"
<u>หมวด ๘ สหพันธ์นายจ้างและ</u> <u>สหพันธ์แรงงาน</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๑</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๓</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๔</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๕</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๖</u>	"
<u>มาตรา ๑๑๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๘</u>	"
<u>หมวด ๙ การกระทำอันไม่เป็นธรรม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๙</u>	"
<u>มาตรา ๑๒๐</u>	"
<u>มาตรา ๑๒๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๓</u>	"
<u>มาตรา ๑๒๔</u>	"
<u>มาตรา ๑๒๕</u>	"

LIRT

หมวด ๓๐ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒๙

"

มาตรา ๑๓๐

"

มาตรา ๑๓๑

"

มาตรา ๑๓๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๔

"

มาตรา ๑๓๕

"

มาตรา ๑๓๖

"

มาตรา ๑๓๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๘

"

มาตรา ๑๓๙

"

มาตรา ๑๔๐

คณะกรรมการการตัดออก

มาตรา ๑๔๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๒

คณะกรรมการการตัดออก

มาตรา ๑๔๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๔

"

มาตรา ๑๔๕

"

มาตรา ๑๔๖

"

มาตรา ๑๔๗

"

มาตรา ๑๔๘

"

มาตรา ๑๔๙

"

มาตรา ๑๕๐

"

<u>มาตรา ๑๕๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๒</u>	"
<u>มาตรา ๑๕๓</u>	"
<u>มาตรา ๑๕๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๖</u>	"
<u>มาตรา ๑๕๗</u>	"
<u>มาตรา ๑๕๘</u>	"
<u>บทเฉพาะกาล</u>	"
<u>มาตรา ๑๕๙</u>	"
<u>มาตรา ๑๖๐</u>	"
<u>มาตรา ๑๖๑</u>	"
<u>มาตรา ๑๖๒</u>	"

๕. การสงวนความเห็นของกรรมาธิการ

มาตรา ๙ นายต๋นย บุนนาค ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป จัดให้มีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามความในหมวดนี้”

มาตรา ๑๒ นายต๋นย บุนนาค ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ความในวรรคสาม เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ลูกจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้น ต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อของลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของลูกจ้างทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น แล้วแต่ที่ส่วนไหนจะน้อยกว่ากัน ถ้าลูกจ้างได้เลือกตั้งผู้แทน

LIRT

เป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาไว้แล้วให้ระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจามีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน พร้อมกับการแจ้งข้อเรียกร้องด้วย ถ้าลูกจ้างยังมิได้เลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาให้ลูกจ้างเลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาและระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจาและระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจา มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนโดยมิชักช้า”

มาตรา ๑๔

นายต๋นัย บุนนาค ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ความในวรรคหนึ่ง และวรรคสาม เป็นดังนี้

วรรคหนึ่ง

“สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานอาจแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ ต่อกฝ่ายหนึ่งแทนนายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกได้ จำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด”

วรรคสาม

“ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าสหภาพแรงงานนั้นจะมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกครบจำนวนที่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งหรือไม่ นายจ้าง สมาคมนายจ้าง หรือสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง อาจยื่นคำร้องโดยทำเป็นหนังสือให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานตรวจรับรอง เมื่อพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานได้รับคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจหลักฐานทั้งปวงว่า สหภาพแรงงานนั้นมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกหรือไม่ ถ้ามี ให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานออกหนังสือรับรองมอบให้ผู้ยื่นคำร้องเป็นหลักฐาน ถ้าไม่มี ให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานแจ้งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ”

LIRT

มาตรา ๓๐ นายต๋นัย บุนนาค ขอสงวนความเห็น โดยให้แก่วรรคสอง เป็นดังนี้

"ห้ามมิให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการ สหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสนับสนุนหรือ ก่อเหตุการณ์หยุดงาน"

หมวด ๕ นายต๋นัย บุนนาค และนายเฉลิมชัย วสินนท์ ขอสงวนความเห็น โดยให้แก่วรรค ๕ คณะกรรมการ ลูกจ้าง เป็นดังนี้

"หมวด ๕

คณะกรรมการลูกจ้าง

มาตรา ๔๔ ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ลูกจ้าง อาจจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นได้

ในกรณีที่ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นเกินหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้าง ทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถาน ประกอบกิจการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้งมีจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด ถ้า ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของ สหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานอาจแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างทั้งคณะก็ได้

ให้นำมาตรา ๑๔ ววรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งกรรมการ ลูกจ้างตามวรรคสองโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการลูกจ้างมีจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) ห้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป แต่ ไม่เกินหนึ่งร้อยคน

LIRT

(๒) เจ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งร้อยคน แต่ไม่เกินสองร้อยคน

(๓) เก้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสองร้อยคน แต่ไม่เกินสี่ร้อยคน

(๔) สิบเอ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสี่ร้อยคน แต่ไม่เกินแปดร้อยคน

(๕) สิบสามคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินแปดร้อยคน แต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยคน

(๖) สิบห้าคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งพันห้าร้อยคน แต่ไม่เกินสองพันห้าร้อยคน

(๗) สิบเจ็ดคนถึงยี่สิบเอ็ดคน สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสองพันห้าร้อยคน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๖ กรรมการลูกจ้างอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๔๗ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

LIRT

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) ลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดในสถานประกอบกิจการนั้น
มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ศาลแรงงานมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(๗) มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ

เมื่อกรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง
กรรมการลูกจ้างแทนตำแหน่งที่ว่าง แล้วแต่กรณี

กรรมการลูกจ้างซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตาม
วาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๘ ให้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ เมื่อ

(๑) จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงเกิน
กึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่มีอยู่เดิม

(๒) กรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งเกินกึ่งหนึ่ง

(๓) ลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นมีมติให้กรรมการ
ลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

(๔) ศาลแรงงานมีคำสั่งให้กรรมการลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๙ นายจ้างต้องจัดให้มีการประชุมหารือกับคณะกรรมการลูกจ้าง
อย่างน้อยสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง . หรือเมื่อกรรมการลูกจ้างเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้าง
ทั้งหมด หรือสหภาพแรงงานร้องขอโดยมีเหตุผลสมควร เพื่อ

(๑) จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง

(๒) ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อ
นายจ้างและลูกจ้าง

LIRT

(๓) พิจารณาคำร้องทุกข์ของลูกจ้าง

(๔) หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้งในสถานประกอบกิจการ

ในกรณีที่คณะกรรมการลูกจ้างเห็นว่าการกระทำของนายจ้างจะทำให้ลูกจ้างไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร คณะกรรมการลูกจ้าง ลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงานมีสิทธิร้องขอให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่กรรมการลูกจ้างผู้ใดหรือคณะกรรมการลูกจ้างไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต หรือกระทำการอันไม่สมควรอันเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเปิดเผยความลับของนายจ้างเกี่ยวกับการประกอบกิจการโดยไม่มีเหตุผลสมควร นายจ้างมีสิทธิร้องขอให้ศาลแรงงานมีคำสั่งให้กรรมการลูกจ้างผู้นั้นหรือกรรมการลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งได้

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้าง ลดค่าจ้าง ลงโทษ ชดเชยการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการลูกจ้าง หรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นผลให้กรรมการลูกจ้างไม่สามารถทำงานอยู่ต่อไปได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลแรงงาน

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้นายจ้างให้หรือตกลงจะให้เงินหรือทรัพย์สินแก่กรรมการลูกจ้าง เว้นแต่ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด โบนัส เงินปันผลหรือประโยชน์อื่นที่กรรมการลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามปกติในฐานะลูกจ้าง"

มาตรา ๑๐๑ นายต๋นัย บุนนาค ขอสงวนความเห็นโดยให้แก่ความเห็นใน

(๒) เป็นดังนี้

"(๒) การนัดหยุดงานหรือดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวม"

มาตรา ๑๔๒ นายต๋นัย บุนนาค และนายเฉลิมชัย วลีพันธ์ ขอสงวนความเห็น โดยให้คงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาล

LIRT

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้
ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) **นิคม จันทรวีฑูร**
(นายนิคม จันทรวีฑูร)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

ร่าง
พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ และข้อ ๑๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) ราชการส่วนกลาง
- (๒) ราชการส่วนภูมิภาค
- (๓) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (๔) ราชการของกรุงเทพมหานคร

LIRT

(๕) กิจการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายจ้างให้ทำการแทน ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลหมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง

“สภาพการจ้าง” หมายความว่า เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน กำหนดวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การเลิกจ้าง หรือประโยชน์อื่นของนายจ้างหรือลูกจ้างอันเกี่ยวกับการจ้างหรือการทำงาน

“ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง หรือระหว่างนายจ้างหรือสมาคมนายจ้างกับสหภาพแรงงานเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

“ข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

“การปิดงาน” หมายความว่า การที่นายจ้างปฏิเสธไม่ยอมให้ลูกจ้างทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

“การนัดหยุดงาน” หมายความว่า การที่ลูกจ้างร่วมกันไม่ทำงานชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน

“สมาคมนายจ้าง” หมายความว่า องค์การของนายจ้างที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สหภาพแรงงาน” หมายความว่า องค์การของลูกจ้างที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สหพันธ์นายจ้าง” หมายความว่า องค์การของสมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไป ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT

“สหพันธ์แรงงาน” หมายความว่า องค์การของสหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน และผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งตาม (๑) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนกลางขึ้นในกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการจดทะเบียนสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง และสหพันธ์แรงงาน ทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครด้วย

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีจะจัดตั้งสำนักงานทะเบียนประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานทะเบียนกลางก็ได้

มาตรา ๘ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ขึ้นในตมสแรงงาน กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

LIRT

(๑) ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับคำร้องและข้อพิพาทแรงงาน

(๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

(๓) จัดทำบัญชีรายชื่อและคุณสมบัติของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานเพื่อเสนอให้
ผู้ทรงคุณวุฒิแต่งตั้ง

(๔) อำนาจหน้าที่อื่น

มาตรา ๘ ทวิ ให้จัดตั้งสำนักงานผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานขึ้นในกระทรวงมหาดไทย
มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อและคุณสมบัติของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานเพื่อเสนอให้
ผู้ทรงคุณวุฒิแต่งตั้ง

(๒) ควบคุมและดำเนินการทางวิชาการและธุรการเกี่ยวกับการชี้ขาดข้อพิพาท
แรงงาน

หมวด ๑

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

มาตรา ๙ ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไปจัดให้มีข้อตกลง
เกี่ยวกับสภาพการจ้างตามความในหมวดนี้

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างให้ทำเป็นหนังสือ

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าในสถานประกอบกิจการนั้นมีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพ
การจ้างหรือไม่ ให้ถือว่าข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานที่นายจ้างต้องจัดให้มีตามกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองแรงงาน เป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

(๑) เงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน

LIRT

- (๒) กำหนดวันและเวลาทำงาน
- (๓) ค่าจ้าง
- (๔) สวัสดิการ
- (๕) การเลิกจ้าง
- (๖) การยื่นเรื่องร่ำร้องทุกข์ของลูกจ้าง
- (๗) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการต่ออายุข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

มาตรา ๑๑ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับภายในระยะเวลาที่นายจ้าง และลูกจ้างได้ตกลงกัน แต่จะตกลงกันให้มีผลใช้บังคับเกินกว่าสามปีไม่ได้ ถ้ามิได้กำหนดระยะเวลาไว้ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับหนึ่งปีนับแต่วันที่นายจ้างและลูกจ้างได้ตกลงกัน หรือนับแต่วันที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ระยะเวลาที่กำหนดตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างสิ้นสุดลง ถ้ามิได้มีการเจรจาตกลงกันใหม่ ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นมีผลใช้บังคับต่อไปอีกคราวละหนึ่งปี

มาตรา ๑๒ การเรียกร้องให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือการแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง นายจ้างหรือลูกจ้างต้องแจ้งข้อเรียกร้องเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง นายจ้างต้องระบุชื่อผู้เข้าร่วมในการเจรจา โดยจะระบุชื่อตนเองเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาหรือจะตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาก็ได้ ถ้านายจ้างตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา ผู้แทนของนายจ้างต้องเป็น กรรมการ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือลูกจ้างประจำของนายจ้าง กรรมการของสมาคมนายจ้างหรือกรรมการของสหพันธ์นายจ้างและต้องมีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ในกรณีที่ลูกจ้างเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้นต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อของลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า

LIRT

ของลูกจ้างทั้งหมด ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น แล้วแต่จำนวนไหนจะน้อยกว่ากัน ถ้าลูกจ้างได้เลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาไว้แล้ว ให้ระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจามีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน พร้อมกับการแจ้งข้อเรียกร้องด้วย ถ้าลูกจ้างยังมิได้เลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาให้ลูกจ้างเลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาและระบุชื่อผู้แทนผู้เข้าร่วมในการเจรจามีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนโดยมิชักช้า

การเลือกตั้งและการกำหนดระยะเวลาในการเป็นผู้แทนลูกจ้างเพื่อเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจา การดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้องและการรับทราบคำชี้ขาด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดให้กฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ การเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้าง ลูกจ้างจะจัดการเอง หรือจะร้องขอให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานจัดการแทนก็ได้ จำนวนผู้แทนลูกจ้างให้เป็นไปตามที่ผู้จัดการเลือกตั้งกำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดคน ผู้แทนลูกจ้างต้องเป็นลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น หรือเป็นกรรมการของสหภาพแรงงานหรือกรรมการของสหพันธ์แรงงาน ที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิก ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้าง

มาตรา ๑๔ สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานอาจแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ ต่ออีกฝ่ายหนึ่งแทนนายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกได้

ในกรณีที่สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้นไม่จำเป็นต้องมีรายชื่อ และลายมือชื่อลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง

ในกรณีเป็นผู้ผู้สงสัยว่าสหภาพแรงงานนั้นจะมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกหรือไม่ นายจ้าง สมาคมนายจ้าง หรือสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง อาจยื่นคำร้องโดยทำเป็นหนังสือให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานตรวจรับรอง เมื่อพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้รับคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจหลักฐานทั้งปวงว่า สหภาพแรงงานนั้นมีลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิกหรือไม่ ถ้ามี ให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานออกหนังสือรับรองมอบให้ผู้ยื่นคำร้องเป็นหลักฐาน ถ้าไม่มี ให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานแจ้งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ

ในกรณีที่สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ถ้าความปรากฏแก่พนักงาน
 ประenomข้อพิพาทแรงงานตามคำร้องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งว่า ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง
 นั้นบางส่วน เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานอื่นด้วย ให้พนักงานประenomข้อพิพาทแรงงานจัดให้
 มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนลูกจ้างในการดำเนินการตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๔ ทวิ เมื่อได้รับข้อเรียกร้องแล้ว ให้ฝ่ายที่รับข้อเรียกร้องแจ้งชื่อตนเอง
 หรือผู้แทนเป็นหนังสือให้ฝ่ายที่แจ้งข้อเรียกร้องทราบโดยมิชักช้า และให้ทั้งสองฝ่ายเริ่ม
 เเจรจาภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเรียกร้อง

มาตรา ๑๕ นายจ้างหรือลูกจ้างจะแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะหนึ่งหรือสองคน เพื่อให้
 คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้แทนของตนตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ ทวิ ก็ได้

ในกรณีที่นายจ้างหรือลูกจ้างแต่งตั้งที่ปรึกษา ให้นายจ้างหรือลูกจ้างแจ้งชื่อที่
 ปรึกษายกตนให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ โดยแจ้งไว้ในข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ หรือในหนังสือแจ้ง
 ชื่อผู้แทน เมื่อแต่งตั้งขึ้นภายหลัง

ที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งและฝ่ายที่แต่งตั้งได้แจ้งชื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้ว มี
 อำนาจเข้าร่วมประชุม เเจรจาทำความตกลง และรับทราบคำชี้ขาดได้

มาตรา ๑๖ เมื่อได้รับข้อเรียกร้องแล้ว ให้ฝ่ายที่รับข้อเรียกร้องแจ้งชื่อตนเอง
 หรือผู้แทนเป็นหนังสือให้ฝ่ายที่แจ้งข้อเรียกร้องทราบโดยมิชักช้า และให้ทั้งสองฝ่ายเริ่ม
 เเจรจาภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเรียกร้อง

มาตรา ๑๗ ถ้านายจ้างและหรือสมาคมนายจ้างกับลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน
 ทัศนคติต่างหรือสมมติหมายดีไม่สามารถตกลงเกี่ยวกับข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ ได้แล้ว ให้
 ทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นเป็นหนังสือลงลายมือชื่อนายจ้างหรือผู้แทนนายจ้าง
 และผู้แทนลูกจ้างหรือกรรมการของสหภาพแรงงานแล้วแต่กรณี และให้นายจ้างประกาศ
 ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างโดยเปิดเผยไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง
 ทำงานอยู่เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวันโดยเริ่มประกาศภายในสามวันนับแต่วันที่ตกลงกัน

ให้นายจ้างนำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามวรรคหนึ่งมาจดทะเบียนต่อ

LIRT

อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ตกลงกัน

มาตรา ๑๘ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลผูกพันนายจ้าง และลูกจ้างที่ซึ่งลงลายมือชื่อในข้อเรียกร้องนั้น เศษตลอดจนลูกจ้างที่ซึ่งมีส่วนในการเลือกตั้งผู้แทนเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาทุกคน

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่กระทำโดยนายจ้างหรือสมาคมนายจ้างกับสหภาพแรงงานหรือลูกจ้างที่ซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันโดยมีลูกจ้างที่ซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันเป็นสมาชิกหรือร่วมในการเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้างเกินกว่าสองในสามของลูกจ้างทั้งหมด ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้นมีผลผูกพันนายจ้าง และลูกจ้างที่ซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันนั้นทุกคน

มาตรา ๑๙ เมื่อข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้นายจ้างทำสัญญาจ้างแรงงานกับลูกจ้างขัดหรือแย้งกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง เว้นแต่สัญญาจ้างแรงงานนั้นจะเป็นคุณแก่ลูกจ้างยิ่งกว่า

หมวด ๒

วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ไม่มี การเจรจา กับภายในกำหนดตามมาตรา ๑๗ ๑๔ ทวิ หรือมีการเจรจากันแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าได้มีข้อพิพาทแรงงานเกิดขึ้น และให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่พ้นกำหนดตามมาตรา ๑๗ ๑๔ ทวิ หรือนับแต่เวลาที่ตกลงกันไม่ได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ เมื่อพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๐ แล้ว ให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้อง และฝ่ายรับข้อเรียกร้องตกลงกันภายในกำหนดห้าวันนับแต่วันที่พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้รับหนังสือแจ้ง

LIRT

ถ้าได้มีการตกลงกันภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม้อาจตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อพิพาทแรงงานนั้นเป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันตั้งผู้ชี้ขาด ข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๕ หรือนายจ้างจะปิดงานหรือลูกจ้างจะนัดหยุดงานโดยไม่ขัดต่อมาตรา ๓๓ ก็ได้ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๒ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) การรถไฟ
- (๒) การท่าเรือ
- (๓) การโทรศัพท์หรือการโทรคมนาคม
- (๔) การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงาน หรือกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชน
- (๕) การประปา
- (๖) การผลิตหรือการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) กิจการโรงพยาบาลหรือกิจการสถานพยาบาล
- (๘) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานส่งข้อพิพาทแรงงานให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยและแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับข้อพิพาทแรงงาน

นายจ้าง สหคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำวินิจฉัย ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ และแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

LIRT

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ที่มีได้อุทธรณ์ภายในกำหนด และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้อง ต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๓ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการใดนอกจากกิจการ ตามมาตรา ๒๒ ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่าข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้นั้นอาจมีผลกระทบ กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจ สั่งให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นได้ และให้คณะกรรมการแรงงาน สัมพันธ์ชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดได้ ตามที่เห็นสมควร

คำชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ให้เป็นที่สุด แลฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้อง และฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกตามกฎหมายว่าด้วยกฎ อัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉินหรือในกรณีที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม อันเกิดขึ้นในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือกิจการประเภทใดประเภทหนึ่งได้รับการ พิจารณาชี้ขาดจากคณะบุคคลคณะใดคณะหนึ่งตามที่รัฐมนตรีจะได้กำหนดหรือแต่งตั้งก็ได้

คำชี้ขาดของคณะบุคคลนั้นให้เป็นที่สุด แลฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับ ข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติตาม

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งจะยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกันตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อชี้ขาด

LIRT

ข้อพิพาทแรงงานนั้นได้.

ในกรณีที่มิได้มีการตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน และผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานได้
 ปรึกษารัฐมนตรีว่าคดีในกรณีที่มิได้มีการตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้น ให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับ
 ข้อเรียกร้องหรือชำระคดีว่าคดีนั้นแก่ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้นฝ่ายละคดีหนึ่งหนึ่งของจำนวนศาล
 ว่าคดีดังกล่าว

มาตรา ๒๖ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบการตั้ง ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน
 แจ้งเป็นหนังสือกำหนดวันส่งคำชี้แจงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน และวัน เวลา และสถานที่ที่
 จะพิจารณาข้อพิพาทแรงงานให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องทราบ

มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานต้องให้
 โอกาสฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องชี้แจงเหตุผลและนำพยานเข้าสืบ

มาตรา ๒๘ เมื่อพิจารณาข้อพิพาทแรงงานเสร็จแล้ว ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน
 ทำคำชี้ขาดเป็นหนังสือ คำชี้ขาดอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) วันเดือนปีที่ทำคำชี้ขาด
- (๒) ประเด็นแห่งข้อพิพาทแรงงาน
- (๓) ข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความ
- (๔) เหตุผลแห่งคำชี้ขาด
- (๕) คำชี้ขาดให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติ

คำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ให้ถือเสียงข้างมาก และต้องลงลายมือชื่อ
 ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน

ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานส่งคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้อง
 และฝ่ายรับข้อเรียกร้องหรือผู้แทนตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๖ ๑๔ ทวิ ทราบภายใน
 สามวันนับแต่วันที่ทำคำชี้ขาด พร้อมทั้งปิดสำเนาคำชี้ขาดไว้ ณ สถานที่ที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับ
 ข้อเรียกร้องทำงานอยู่

LIRT

ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนำคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานมาจดทะเบียนต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ชี้ขาด

มาตรา ๒๙ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ที่มีได้ยุทธวิธีภายใน กำหนด และคำวินิจฉัยยุทธวิธีของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๒ คำชี้ขาดของคณะกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๓๕ (๔) หรือมาตรา ๔๐ (๓) คำชี้ขาดข้อพิพาท แรงงานตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๘ ให้มีผลใช้บังคับได้เป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ได้วินิจฉัยหรือวันที่ได้ชี้ขาด

มาตรา ๓๐ เมื่อได้มีการแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ถ้าข้อเรียกร้อง นั้นยังอยู่ในระหว่างการเจรจา การไกล่เกลี่ย หรือการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๑๒ ถึงมาตรา ๒๘ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างหรือโยกย้ายหน้าที่การงานลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือกรรมการหรืออนุกรรมการสหพันธ์ แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ผ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง โดย นายจ้างได้กล่าวและตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้อง ว่ากล่าวและตักเตือน ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นต้องมีได้ออกเพื่อชัดเจนว่ามีให้ บุคคลดังกล่าวดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ตำรวจในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแต่กรณีใดที่ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานเห็นว่าสมควร ปล่อยไว้

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ นายจ้าง ลูกจ้าง กรรมการสมาคม นายจ้าง กรรมการสหภาพแรงงาน กรรมการสหพันธ์นายจ้าง กรรมการสหพันธ์แรงงาน ผู้แทนหรือ ที่ปรึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เข้าไปดำเนินการหรือร่วมกระทำการใด ๆ ในการเรียกร้อง

LIRT

การเจรจา การไกล่เกลี่ย การชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน การปิดงานหรือการชุมนุมในการนัดหยุดงาน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงและได้
มีการประกาศห้ามขึ้นราคาสินค้าและบริการ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ห้ามมิให้ลูกจ้าง สหภาพแรงงาน หรือสหพันธ์แรงงานยื่นข้อเรียกร้องให้นายจ้าง สมาคม
นายจ้าง หรือสหพันธ์นายจ้าง เพิ่มค่าจ้างแก่ลูกจ้าง หรือห้ามมิให้นายจ้างเพิ่มค่าจ้างให้แก่
ลูกจ้างได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเลื่อนอัตราค่าจ้างเพื่อเป็นบำเหน็จแก่
ลูกจ้างประจำปี ซึ่งนายจ้างได้กำหนดไว้แน่นอนแล้ว หรือการเลื่อนอัตราค่าจ้างเนื่องจากลูกจ้าง
เปลี่ยนแปลงหน้าที่การงาน

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งจะยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

การปิดงานและการนัดหยุดงาน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างนัดหยุดงานในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อยังไม่มีการแจ้งข้อเรียกร้องต่ออีกฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๒ หรือได้
แจ้งข้อเรียกร้องแล้ว แต่ข้อพิพาทแรงงานนั้นยังไม่เป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้
ตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม

(๒) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงตามมาตรา ๑๗ ได้ปฏิบัติตาม
ข้อตกลง

(๓) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่พนักงานประνομข้อพิพาท
แรงงานได้ไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง ได้ปฏิบัติตามข้อตกลง

LIRT

(๔) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ซึ่งตั้งตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ได้ปฏิบัติตามคำชี้ขาด

(๕) เมื่ออยู่ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือเมื่อมีความวินิจฉัยของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๒ หรือคำชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๒๓

(๖) เมื่ออยู่ในระหว่างการชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานซึ่งตั้งตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕

ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างนัดหยุดงาน โดยมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานและอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้า เป็นเวลาอย่างน้อยยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่รับแจ้ง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าการปิดงานหรือการนัดหยุดงานนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ หรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนหรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ หรืออาจขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้นายจ้างซึ่งปิดงานรับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน และจ่ายค่าจ้างตามอัตราเดิม ที่เคยจ่ายให้แก่ลูกจ้างนั้นพรที่ได้กำหนดให้แทนค่าจ้าง

(๒) สั่งให้ลูกจ้างซึ่งนัดหยุดงานกลับเข้าทำงานตามปกติ

(๓) จัดให้บุคคลเข้าทำงานแทนที่ลูกจ้างซึ่งมิได้ทำงานเพราะการปิดงาน หรือการนัดหยุดงาน นายจ้างต้องยอมให้บุคคลเหล่านั้นเข้าทำงาน และห้ามมิให้ลูกจ้างขัดขวางให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่บุคคลเหล่านั้นตามอัตราที่เคยจ่ายให้แก่ลูกจ้าง

(๔) สั่งให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ดำเนินการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึกตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

LIRT

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามมิให้นายจ้างปิดงานหรือลูกจ้างนัดหยุดงานในเขตท้องที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั้งหมดหรือบางส่วนได้

ในกรณีที่มีการปิดงานหรือการนัดหยุดงานอยู่ก่อนมีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาสั่งให้นายจ้างซึ่งปิดงานรับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน หรือสั่งให้ลูกจ้างซึ่งนัดหยุดงานกลับเข้าทำงานตามปกติภายในระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งจะยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์" ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินสิบสี่คน ในจำนวนนั้นอย่างน้อยต้องมีกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างสามคนและฝ่ายลูกจ้างสามคน

ให้รัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๓๗ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๓๖ อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดหนึ่งปี ให้ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งหนึ่งในสามโดยวิธีจับสลาก และเมื่อครบสองปีให้ประธานกรรมการหรือกรรมการที่เหลืออยู่พ้นจากตำแหน่งอีกหนึ่งในสามโดยวิธีจับสลาก

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือโดยวิธีจับสลาก ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งใหม่นั้นอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

LIRT

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๘ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ในของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๗ ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) พ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากตามมาตรา ๓๗ วรคหนึ่ง
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือ
- (๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๙ การประชุมของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน และต้องมีกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๔ (๔) ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และต้องมีกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

LIRT

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วินิจฉัยข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๒
- (๒) ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๔ (๔)
- (๓) ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย

(๔) วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องตามมาตรา ๑๒๓ และในกรณีที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดว่าเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรม ให้มีอำนาจสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน หรือให้จ่ายค่าเสียหาย หรือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเรียกร้อง การเจรจา การระงับข้อพิพาทแรงงาน การนัดหยุดงานและการปิดงาน ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๖) ตราข้อบังคับการประชุมและวางระเบียบการพิจารณาวินิจฉัย และชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน และการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำอันไม่เป็นธรรม และการออกคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์เพื่อหาข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์มอบหมายเป็นการประจำหรือเฉพาะคราวได้

มาตรา ๔๒ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้กรรมการแรงงานสัมพันธ์หรืออนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของนายจ้าง สถานที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่หรือสำนักงานของสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของหรือ

LIRT

เอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์หรือ
คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตามหนังสือสอบถาม ที่แจ้งข้อเท็จจริง
หรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่กรรมการแรงงานสัมพันธ์หรือคณะกรรมการแรงงาน
สัมพันธ์ ดังกล่าวในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๓ กรรมการแรงงานสัมพันธ์หรือคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์จะมี
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้

หมวด ๕

คณะกรรมการลูกจ้าง

มาตรา ๔๔ ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ลูกจ้าง
อาจจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นได้

ในกรณีที่ลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นเกินกึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพ
แรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นที่สหภาพ
แรงงานแต่งตั้งมีจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการลูกจ้างทั้งหมด

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการลูกจ้างมีจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) ห้าคน สำหรับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป แต่
ไม่เกินหนึ่งร้อยคน

(๒) เจ็ดคน สำหรับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งร้อยคน แต่ไม่เกิน
สองร้อยคน

(๓) เก้าคน สำหรับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างเกินสองร้อยคน แต่ไม่เกิน
สี่ร้อยคน

LIRT

(๔) สิขเจ็ดคน สำหรับสภานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสี่ร้อยคน แต่ไม่เกินแปดร้อยคน

(๕) สิขสามคน สำหรับสภานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินแปดร้อยคน แต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยคน

(๖) สิขห้าคน สำหรับสภานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินหนึ่งพันห้าร้อยคน แต่ไม่เกินสองพันห้าร้อยคน

(๗) สิขเจ็ดคนซึ่งมีสี่เจ็ดคน สำหรับสภานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างเกินสองพันห้าร้อยคน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๖ กรรมการลูกจ้างอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี แต่อาจได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๕๗ นอกจกจากตำแหน่งตามวรรค ๕๖ กรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
 - (๒) ลาออก
 - (๓) มีอันเสียไปซึ่งความสามารถหรือเสีมีสภาวะอันสมควร
 - (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 - (๕) ลูกจ้างกึ่งหนึ่งหนึ่งของส่วนงานลูกจ้างทั้งหมดในสถานประกอบการนั้น มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
 - (๖) ตระกูลบรรณามีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
 - (๗) มีถูกรื้อถอนตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ
- เมื่อกรรมการลูกจ้างพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีกรรมการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง

หรือเสนอตั้งกรรมการลูกจ้างแทนตำแหน่งที่ว่าง แล้วยกกรณี

ที่กรรมการลูกจ้างซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตาม
วาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๘ ให้มีกฤษฎีกาตั้งกรรมการลูกจ้างใหม่ทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ส่วนส่วนลูกจ้างในสภาวประกอบกิจการนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงเกิน
ที่กฏหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่มีอยู่เดิม

(๒) กรรมการลูกจ้างที่ได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเกินถึงหนึ่ง

(๓) ลูกจ้างเกินถึงหนึ่งของลูกจ้างในสภาวประกอบกิจการนั้นมีมติให้กรรมการ
ลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

(๔) สภาแรงงานมีมติตั้งให้กรรมการลูกจ้างทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๙ นายจ้างต้องจัดให้มีการประชุมหารือข้อสังเกตและกรรมการลูกจ้างเป็น
ประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ดังนี้

(๑) ประสิทธิภาพหรือเกี่ยวกับสวัสดิการด้านสุขภาพของนายจ้าง

(๒) พิจารณาข้อร้องทุกข์ของลูกจ้าง

(๓) ทบทวนผลสัมฤทธิ์ของข้อขัดแย้งในสภาวประกอบกิจการ

(๔) ประสิทธิภาพหรือที่สหภาพนัดขังดับในกิจการที่งานอันจะขึ้นประโยชน์ต่อ
นายจ้างและลูกจ้าง

(๕) จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง

(๖) พิจารณาการรับลูกจ้างใหม่

(๗) พิจารณาการขอความช่วยเหลือจากลูกจ้าง

(๘) พิจารณาการเลิกจ้างลูกจ้าง

(๙) พิจารณาการหยุดยั้งการขยับขยายของหน่วยงานหรือทั้งหมด

(๑๐) พิจารณาการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง

(๑๑) พิจารณาการรวมกับหน่วยงานประเภทอื่น

ในกรณีที่คณะกรรมาการสุดท้าย เห็นว่าการกระทำของนายจ้างจะทำให้ลูกจ้าง
ไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือได้รับค่าตอบแทนที่ต่ำกว่าสมควร คณะกรรมการสุดท้ายมีสิทธิ
ขอให้พนักงานประนีประนอมข้อพิพาทแรงงานตั้งห้ามมิให้นายจ้างกระทำกรณีนั้นได้

กรรมในการรณรงค์ไม่ตัดสิทธินายจ้าง ลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานที่ขอร้องให้
ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมาการสุดท้ายหรือคณะกรรมการลูกจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม
หน้าที่ของตนโดยสุจริต หรือกระทำการอันไม่สมควรอันเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชน หรือกีดกีดเหยียดลำเอียงของนายจ้างหรือระดับการประนีประนอมข้อพิพาทโดยไม่มีเหตุผล
สมควร นายจ้างมีสิทธิร้องขอให้ศาลแรงงานมีคำสั่งให้คณะกรรมาการสุดท้ายทั้งคณะหรือ
คณะกรรมการลูกจ้างผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งได้

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้าง โขย้ายหน้าที่การงาน ลดค่าจ้าง สละสิทธิ
ซึ่งการรวมปฏิวัติหน้าที่ของกรรมาการสุดท้าย หรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้กรรมาการ
สุดท้ายไม่สามารถทำงานอยู่ต่อไปได้ เว้นแต่จะได้ขอร้องต่อศาลแรงงาน

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้นายจ้างให้หรือตกลงจะให้เงินหรือทรัพย์สินแก่กรรมาการ
สุดท้าย เว้นแต่ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด โบนัสหรือเงินปันผลที่กรรมาการสุดท้าย
มีสิทธิได้รับตามกฎหมายในส่วนสุดท้าย

หมวด ๖
สมาคมนายจ้าง

มาตรา ๕๓ สมาคมนายจ้างจะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สมาคมนายจ้างต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างนายจ้างด้วยกัน

มาตรา ๕๔ สมาคมนายจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สมาคมนายจ้างเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕๕ ผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคมนายจ้างต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

มาตรา ๕๖ การขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างนั้น ให้นายจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคมนายจ้างจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นผู้เริ่มก่อการ ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยร่างข้อบังคับของสมาคมนายจ้างอย่างน้อยสามฉบับ

คำขอนั้น ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพหรือวิชาชีพและที่อยู่ ของผู้เริ่มก่อการทุกคน

มาตรา ๕๗ ข้อบังคับของสมาคมนายจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สมาคมนายจ้าง" กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงินนั้น

LIRT

(๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่น ตลอดจนการทำบัญชีและการตรวจบัญชี

(๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการพิจารณาในการปิดงาน และวิธีการอนุมัติข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

(๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของการเป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอ มีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๕๕ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๕๗ และวัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้างนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้างนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน และแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมีชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการ

LIRT

ต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๕๔ ให้นายทะเบียนประกาศการจดทะเบียนสมาคมนายจ้างในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๐ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมนายจ้างจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นจดทะเบียน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ และอนุมัติร่างข้อบังคับที่ยื่นแก่นายทะเบียนตามมาตรา ๕๔

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งคณะกรรมการและอนุมัติร่างข้อบังคับแล้วให้นำสำเนาข้อบังคับและรายชื่อ ที่อยู่ อาชีพหรือวิชาชีพของกรรมการไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๖๑ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมนายจ้างจะกระทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้นำมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างได้จะต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน ในกรณีให้นายจ้างเป็นนิติบุคคล ให้ถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๖๓ สมาชิกของสมาคมนายจ้างมีสิทธิขอตรวจสอบทะเบียนสมาชิก เอกสารหรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินงานกิจการของสมาคมนายจ้างได้ในเวลาเปิดทำการตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสมาคมนายจ้างต้องให้ความสะดวกตามสมควร

LIRT

มาตรา ๖๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสภามานายจ้างสิ้นสุดเมื่อ ตาย ลาออก หรือ ที่ประชุมใหญ่ให้ออกหรือตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภามานายจ้าง

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกของสภามานายจ้าง ให้สภามานายจ้างมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกร้อง เจริญทำความตกลงและรับทราบค่าชื้อขาด หรือทำข้อตกลงกับ สหภาพแรงงานหรือลูกจ้างในกิจการของสมาชิกได้

(๒) จัดการและดำเนินการเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของวัตถุประสงค์ของสภามานายจ้าง

(๓) จัดให้มีบริการสนเทศเพื่อให้สมาชิกมาติดต่อเกี่ยวกับการ สั่งทวงถามดำเนิน ธุรกิจ

(๔) จัดให้มีบริการการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการบริหารงานและการทำงาน

(๕) จัดให้มีการให้บริการเกี่ยวกับการจัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสวัสดิการของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร

(๖) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิก และเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับของสภามานายจ้าง

มาตรา ๖๖ เมื่อสภามานายจ้างปฏิบัติการดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก อันมิใช่เป็นกิจการเกี่ยวกับการเมือง ให้นายจ้าง สภามานายจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสภามานายจ้างได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหา หรือฟ้องร้องทางอาญา หรือทางแพ่ง และให้วิธีอรรถกถารหัสของบุคคลดังกล่าวไม่เป็นความผิด

(๑) เข้าร่วมเจริญทำความตกลงกับลูกจ้าง สหภาพแรงงาน นายจ้าง สภามานายจ้างอื่น สหพันธ์แรงงาน หรือสหพันธ์นายจ้าง เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ที่สมาชิกสมควรได้รับ

LIRT

- (๒) สั่งให้ปิดงาน หรือช่วยเหลือ ชักชวนหรือสนับสนุนให้สมาชิกปิดงาน
- (๓) ชี้แจงหรือโฆษณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน หรือ
- (๔) จัดให้มีการชุมนุมสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นความผิดทางอาญาในลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดทางอาญาในลักษณะดังกล่าว

มาตรา ๖๗ ให้สมาคมนายจ้างมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนของสมาคมนายจ้างในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๖๘ ผู้ซึ่งจะได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการตามมาตรา ๖๗ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

(๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

มาตรา ๖๙ สมาคมนายจ้างจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๒) ดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวม

(๓) เลือกตั้งกรรมการ เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองงบดุล รายงานประจำปี และงบประมาณ

(๔) จัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสวัสดิการของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์

(๕) เลิกสมาคมนายจ้าง

LIRT

(๖) ควบสมาคมนายจ้างเข้ากัน

(๗) ก่อตั้งสหพันธ์นายจ้างหรือเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้าง

มาตรา ๗๐ สมาคมนายจ้างต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่อธิบดีกำหนดและเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในเวลาทำการ

ให้สมาคมนายจ้างประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๗๑ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมนายจ้างในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบกิจการของสมาคมนายจ้าง

(๒) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสมาคมนายจ้าง ส่งหรือแสดงเอกสาร หรือบัญชีของสมาคมนายจ้างเพื่อประกอบการพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสมาคมนายจ้าง

มาตรา ๗๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้ใดผู้หนึ่ง หรือคณะกรรมการของสมาคมนายจ้างออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานหรือคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

(๒) ดำเนินกิจการไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของสมาคมนายจ้างอันเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรืออาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือ

(๓) ให้หรือยินยอมให้ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคมนายจ้าง

LIRT

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสมาคม
นายจ้างทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๗๓ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๗๒ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อ
รัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการ
ต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๗๔ สมาคมนายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีทุกปี และต้อง
เสนองบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนาหนึ่งชุด
ให้แก่นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่รับรอง

มาตรา ๗๕ สมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกซึ่งประกอบกิจการ
ประเภทเดียวกันตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไป อาจควบเข้ากันเป็นสมาคมนายจ้างเดียวกันได้

การควบสมาคมนายจ้างเข้ากันตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับมติจากที่ประชุมใหญ่
ของแต่ละสมาคมด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดและต้องได้รับ
ความเห็นชอบจากนายทะเบียน

ในการขอความเห็นชอบจากนายทะเบียน ให้ส่งสำเนารายงานการประชุมใหญ่
ของสมาคมนายจ้างซึ่งลงมติให้ควบเข้ากันไปด้วย

มาตรา ๗๖ เมื่อนายทะเบียนให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๗๕ แล้ว ให้สมาคม
นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหน้าที่บังคับของสมาคมนายจ้าง เพื่อให้ทราบถึงการที่ประสงค์
จะควบสมาคมนายจ้างเข้ากัน และขอให้เจ้าหน้าที่ผู้มีข้อคัดค้านอย่างใดอย่างหนึ่งในการควบ

LIRT

สมาคม นายจ้างเข้ากันนั้น ส่งคำคัดค้านไปยังสมาคมนายจ้างภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง
ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ก็ให้ถือว่าไม่มีคำคัดค้าน
และสมาคมนายจ้างอาจควบเข้ากันได้

ถ้ามีเจ้าหน้าที่คัดค้าน สมาคมนายจ้างจะควบเข้ากันได้ จนกว่าจะได้ชำระหนี้
หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๗๗ ให้คณะกรรมการของแต่ละสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันตั้งผู้แทน
ของตนขึ้นสมาคมละไม่เกินสามคน เพื่อดำเนินการจดทะเบียนตามมาตรา ๗๘

มาตรา ๗๘ สมาคมที่ตั้งขึ้นใหม่โดยควบเข้ากันนั้น ต้องจดทะเบียนเป็นสมาคม
นายจ้างใหม่ตามประเภทการประกอบกิจการของสมาคมนายจ้างที่มีอยู่เดิม โดยยื่นคำขอ
จดทะเบียนเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน

ในคำขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างใหม่ ต้องมีผู้แทนของสมาคมนายจ้างทุก
สมาคมที่ควบเข้ากันลงลายมือชื่ออย่างน้อยสมาคมละสองคน

คำขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างใหม่ต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นพร้อมกันด้วย

(๑) หนังสือของสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันนั้นรับรองว่าได้แจ้งไปยังเจ้าหน้าที่
ตั้งปวงตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่งแล้ว ไม่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือ
กรณีที่มีเจ้าหน้าที่คัดค้านสมาคมนายจ้างก็ได้ชำระหนี้ หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว

(๒) ร่างข้อบังคับของสมาคมนายจ้างใหม่ที่ขอจดทะเบียนสองฉบับ

(๓) สำเนารายงานการประชุมของสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันหนึ่งฉบับ

เอกสารตาม (๒) และ (๓) นั้น ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการชุดแรกของสมาคม
นายจ้างใหม่ต้องลงลายมือชื่อรับรองสองคน

ให้นำมาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๗๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๙ เมื่อจดทะเบียนสมาคมนายจ้างที่ควบเข้ากันเป็นสมาคมนายจ้างใหม่
แล้ว ให้นายทะเบียนขีดชื่อสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นออกจากทะเบียน

LIRT

มาตรา ๘๐ สมาคมนายจ้างใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น

สมาชิกของสมาคมนายจ้างเดิมที่ได้ควบเข้ากันนั้น ย่อมเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างใหม่นี้

มาตรา ๘๑ สมาคมนายจ้างย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้ามีข้อบังคับของสมาคมนายจ้างกำหนดให้เลิกในกรณีใด เมื่อมีกรณีนั้น
- (๒) เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้เลิก
- (๓) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิก
- (๔) เมื่อล้มละลาย

มาตรา ๘๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าการดำเนินการของสมาคมนายจ้างขัดต่อวัตถุประสงค์ ขัดต่อกฎหมายหรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะและไม่ดำเนินการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนดหรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนขยายระยะเวลาให้จนสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว หรือ

(๓) เมื่อสมาคมนายจ้างไม่ดำเนินกิจการติดต่อกันเป็นเวลาเกินสองปี

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้สมาคมนายจ้างนั้นทราบโดยมิชักช้า

คำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ถูกสั่งให้เลิกมีสิทธิเข้าชื่อกันออกอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

LIRT

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

คำสั่งเลิกสมาคมนายจ้างให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์หรือเมื่อศาลแรงงานวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๓ เมื่อสมาคมนายจ้างต้องเลิกตามมาตรา ๘๑ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๘๒ ให้แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและทำการชำระบัญชี และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดมาใช้บังคับแก่การชำระบัญชีสมาคมนายจ้างโดยอนุโลม

มาตรา ๘๔ เมื่อชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่ จะแบ่งให้แก่สมาชิกของสมาคมนายจ้างไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะต้องโอนไปให้แก่บุคคลอื่นตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการของสมาคมนายจ้าง หรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ ถ้าในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่มิได้ระบุบุคคลใดให้เป็นผู้รับทรัพย์สินที่เหลือนั้น ให้ผู้ชำระบัญชีมอบแก่กรมแรงงานเพื่อสวัสดิการของลูกจ้าง

หมวด ๗

สหภาพแรงงาน

มาตรา ๘๕ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน

LIRT

มาตรา ๘๖ สหภาพแรงงานต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ให้สหภาพแรงงานเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๘๗ ผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานต้องเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน หรือเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันโดยไม่คำนึงว่าจะมีนายจ้างกี่คน บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

มาตรา ๘๘ การขอจดทะเบียนสหภาพแรงงานนั้น ให้ลูกจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนเป็นผู้เริ่มก่อการ ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยร่างข้อบังคับของสหภาพแรงงานอย่างน้อยสามฉบับ

คำขอนั้น ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพหรือวิชาและที่อยู่ของผู้เริ่มก่อการทุกคน

มาตรา ๘๙ ข้อบังคับของสหภาพแรงงานอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สหภาพแรงงาน" กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุงและวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สิน อื่นตลอดจนการทำบัญชีและการตรวจบัญชี
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการพิจารณาในการนัดหยุดงานและวิธีการอนุมัติข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ วาระของการ

LIRT

เป็นกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๔๗ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๔๙ และวัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๔๕ วรรคสองและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงออกจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน และแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้จดทะเบียนโดยมิชักช้า

ผู้จดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนประกาศการจดทะเบียนสหภาพแรงงานในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในห้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการและอนุมัติร่างข้อบังคับที่ยื่นแก่นายทะเบียน ตามมาตรา ๔๐

LIRT

เมื่อที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งคณะกรรมการและอนุมัติร่างข้อบังคับแล้วให้นำ
สำเนาข้อบังคับและรายชื่อ ที่อยู่ อาชีพหรือวิชาชีพของกรรมการไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วัน
นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

มาตรา ๔๓ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหภาพแรงงานจะกระทำได้โดยมติ
ของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียน
ได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานได้จะต้องเป็นลูกจ้างของ
นายจ้างคนเดียวกันกับผู้ขอจดทะเบียนสหภาพแรงงาน หรือเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการ
ประเภทเดียวกันกับผู้ขอจดทะเบียนสหภาพแรงงาน และมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป

ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้าง การลดค่าจ้าง การเลิกจ้าง การ
ให้บำเหน็จหรือการลงโทษ จะเป็นสมาชิกในสหภาพแรงงานที่ลูกจ้างอื่นได้จัดตั้งหรือเป็น
สมาชิกอยู่ไม่ได้ และลูกจ้างอื่นจะเป็นสมาชิกในสหภาพแรงงานที่ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา
ดังกล่าวได้จัดตั้งขึ้นหรือเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

มาตรา ๔๕ สมาชิกของสหภาพแรงงานมีสิทธิขอตรวจสอบทะเบียนสมาชิก
เอกสารหรือบัญชี เพื่อทราบการดำเนินการของสหภาพแรงงานได้ในเวลาเปิดทำการตามที่
คณะกรรมการกำหนดไว้

ในการขอตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานต้องให้ความ
สะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสหภาพแรงงานสิ้นสุดลงเมื่อ ตาย ลาออก
หรือที่ประชุมใหญ่ให้ออก หรือตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงานมี

LIRT

อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกร้อง เจริญทำความตกลงและรับทราบคำชี้ขาด หรือทำข้อตกลงกับ นายจ้างหรือสมาคมนายจ้างในกิจการของสมาชิกได้

(๒) จัดการและดำเนินการเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับ ของวัตถุที่ประสงค์ของสหภาพแรงงาน

(๓) จัดให้มีบริการสนเทศเพื่อให้สมาชิกมาติดต่อเกี่ยวกับการจัดหางาน

(๔) จัดให้มีบริการการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือขัดแย้งเกี่ยวกับการบริหารงานและการทำงาน

(๕) จัดให้มีการให้บริการเกี่ยวกับการจัดสรรเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อสวัสดิการ ของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร

(๖) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิก และเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดใน ข้อบังคับของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๔๘ เมื่อสหภาพแรงงานปฏิบัติการดังต่อไปนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก อันมิใช่เป็นกิจการเกี่ยวกับการเมือง ให้ลูกจ้าง สหภาพแรงงาน กรรมการ อนุกรรมการและ เจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานได้รับการยกเว้นไม่ต้องถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้องทางอาญาหรือ ทางแพ่ง *แต่ให้ใช้ข้อควรระวังตัวของบุคคลดังกล่าวไม่เป็นความผิด*

(๑) เข้าร่วมเจริญทำความตกลงกับนายจ้าง สมาคมนายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพ- แรงงานอื่น สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ที่สมาชิก สมควรได้รับ

(๒) นัดหยุดงาน หรือช่วยเหลือ ชักชวนหรือสนับสนุนให้สมาชิกนัดหยุดงาน

(๓) ชี้แจงหรือโฆษณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน

(๔) จัดให้มีการชุมนุมหรือเข้าร่วมโดยสงบในการนัดหยุดงาน

LIRT

ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นความผิดทางอาญาในลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิด
ภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน และความผิดในทางแพ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาในลักษณะดัง
กล่าว

มาตรา ๙๙ ให้สหภาพแรงงานมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็น
ผู้แทนขอสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะ
มอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๑๐๐ ผู้ซึ่งจะได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการ
ตามมาตรา ๙๙ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานนั้น
- (๒) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

มาตรา ๑๐๐ ทวิ ลูกจ้างซึ่งเป็นกรรมการสหภาพแรงงานมีสิทธิลาเพื่อไปดำเนิน
กิจการสหภาพแรงงานในฐานะผู้แทนลูกจ้างในการเจรจา การไกล่เกลี่ย และการชี้ขาดข้อพิพาท
แรงงานและมีสิทธิลาเพื่อไปร่วมประชุมตามที่ทางราชการกำหนดได้ ทั้งนี้ให้ลูกจ้างดังกล่าว
แจ้งให้นายจ้างทราบล่วงหน้าถึงเหตุที่ลาโดยชัดแจ้งพร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ถ้ามี
และให้ถือว่าวันลาของลูกจ้างนั้นเป็นวันทำงาน

มาตรา ๑๐๑ สหภาพแรงงานจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุม
ใหญ่

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (๒) ดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วน

รวม

LIRT

(๓) เลือกตั้งกรรมการ เลือกตั้งผู้สอบบัญชี รับรองงบดุล รายงานประจำปี และงบประมาณ

(๔) จัดสรรเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสวัสดิการของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์

(๕) เลิกสหภาพแรงงาน

(๖) ควบสหภาพแรงงานเข้ากัน หรือ

(๗) ก่อตั้งสหพันธ์แรงงานหรือเป็นสมาชิกของสหพันธ์แรงงาน

มาตรา ๑๐๒ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่อธิบดีกำหนดและเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ในการทำการ

ให้สหภาพแรงงานประกาศวันและเวลาเปิดการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๑๐๓ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของสหภาพแรงงานในเวลาทำงานการเพื่อตรวจสอบกิจการของสหภาพแรงงาน

(๒) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสหภาพแรงงาน ส่งหรือแสดงเอกสารหรือบัญชีของสหภาพแรงงานเพื่อประกอบการพิจารณากรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น

(๓) สอบถามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถามหรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน

มาตรา ๑๐๔ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้ใดคนหนึ่ง หรือคณะกรรมการของสหภาพแรงงานออกจากตำแหน่งได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน ผู้ที่ขาดข้อพิพาทแรงงานหรือคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

LIRT

(๒) ดำเนินกิจการไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงานอันเป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรืออาจเป็นภัยแก่เศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ หรือ

(๓) ให้หรือยินยอมให้ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแจ้งให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องและสหภาพแรงงานทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๐๕ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๑๐๔ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรีโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๑๐๖ สหภาพแรงงานต้องจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีทุกปี และต้องเสนองบดุลพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้บัญชีต่อที่ประชุมใหญ่

เมื่อที่ประชุมใหญ่รับรองงบดุลและรายงานการสอบบัญชีแล้ว ให้ส่งสำเนาหนึ่งชุดให้แก่นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่รับรอง

มาตรา ๑๐๗ สหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปที่มีสมาชิกเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันหรือไม่ตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปอาจควบเข้ากันเป็นสหภาพแรงงานเดียวกันได้

สหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปที่มีสมาชิกเป็นลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันหรือไม่ตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปอาจควบเข้ากันเป็นสหภาพแรงงานเดียวกันได้

LIRT

เมื่อได้มีการจัดตั้งสภาองค์การนายจ้างขึ้นแล้ว สภาคนนายจ้างและสหพันธ์
 นายจ้างอื่นจะจัดตั้งสภาองค์การนายจ้างขึ้นอีกไม่ได้ แต่สภาคนนายจ้างและสหพันธ์นายจ้าง
 อื่นนั้นมิได้มีสิทธิที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วนั้น

มาตรา ๑๑๘ สหภาพแรงงานอาจจัดตั้งสภาองค์การลูกจ้าง เพื่อส่งเสริมการ
 ศึกษาและการแรงงานสัมพันธ์ได้

เมื่อได้มีการจัดตั้งสภาองค์การลูกจ้างขึ้นแล้ว สหภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงาน
 อื่นจะจัดตั้งสภาองค์การลูกจ้างขึ้นอีกไม่ได้ แต่สหภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงานอื่นนั้นมิ
 ได้มีสิทธิที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาองค์การลูกจ้างที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วนั้น

หมวด ๙

การกระทำอันไม่เป็นธรรม

มาตรา ๑๑๙ ห้ามมิให้นายจ้าง

(๑) เลิกจ้าง หรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง
 กรรมการสหภาพแรงงาน หรือกรรมการสหพันธ์แรงงาน ไม่สามารถทนทำงานอยู่ต่อไปได้
 เพราะเหตุที่ลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานได้นัดชุมนุม ทำคำร้อง ยื่นข้อเรียกร้อง เจริญ หรือ
 ดำเนินการฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน หรือให้หลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่า
 ด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือนายทะเบียน พนักงานประνομข้อพิพาทแรงงาน ผู้ชี้ขาด
 ข้อพิพาทแรงงาน หรือกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือต่อศาลแรงงาน
 หรือเพราะเหตุที่ลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงานกำลังจะกระทำการดังกล่าว

(๒) เลิกจ้างหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นผลให้ลูกจ้างไม่สามารถทนทำงานอยู่
 ต่อไปได้ เพราะเหตุที่ลูกจ้างนั้นเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

(๓) ชัดขวางในการที่ลูกจ้างเป็นสมาชิกหรือให้ลูกจ้างออกจากการเป็นสมาชิก
 ของสหภาพแรงงาน หรือให้ หรือตกลงจะให้เงิน หรือทรัพย์สินแก่ลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ของ

LIRT

สหภาพแรงงาน เพื่อมิให้สมัครหรือรับสมัครลูกจ้างเป็นสมาชิก หรือเพื่อให้ออกจากความเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน

(๔) ชัดขวางการดำเนินการของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน หรือชัดเจนการใช้สิทธิของลูกจ้างในการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือ

(๕) เข้าแทรกแซงในการดำเนินการของสหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) บังคับ หรือขู่เชิญโดยทางตรง หรือทางอ้อม ให้ลูกจ้างต้องเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือต้องออกจากความเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือ

(๒) กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นผลให้นายจ้างฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๙

มาตรา ๑๒๑ ในระหว่างที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือค่าจ้างมีผลใช้บังคับห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกสหภาพแรงงานหรือกรรมการ หรืออนุกรรมการสหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง เว้นแต่บุคคลดังกล่าว

(๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

(๒) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

(๓) ฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง โดยนายจ้างได้กล่าวและตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้องว่ากล่าวและตักเตือน ทั้งนี้ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นต้องมีได้ออกจเพื่อชัดเจนมิให้บุคคลอื่นดำเนินการเกี่ยวกับข้อเรียกร้อง หรือ

(๔) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาสามวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) กระทำการใด ๆ เป็นกรรยง สนับสนุน หรือชักชวนให้มีการฝ่าฝืนข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือค่าจ้าง

LIRT

ตำรวจในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่พรรคการเมืองซึ่งนายจ้างลงบัญชีต้องกระทำเพื่อ
 ขุนนางชนบทหรือลดจำนวนลูกจ้างลงโดยได้ขออนุญาตจากอธิบดีแล้ว

มาตรา ๑๒๒ เมื่อมีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ หรือมาตรา ๑๒๑ ผู้
 เสียหายเนื่องจากการฝ่าฝืนอาจยื่นคำร้องกล่าวหาผู้ฝ่าฝืนต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์
 ได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการฝ่าฝืน

มาตรา ๑๒๓ เมื่อได้รับคำร้องกล่าวหาตามมาตรา ๑๒๒ แล้ว ให้คณะกรรมการ
 แรงงานสัมพันธ์พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง
 กล่าวหา

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์พิจารณา
 วินิจฉัยชี้ขาดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๔ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ
 แรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๑๒๓ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์กำหนด
 การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๑๒๕ การฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ หรือมาตรา ๑๒๑ จะดำเนิน
 คดีอาญาได้ต่อเมื่อผู้เสียหาย เนื่องจากการฝ่าฝืนได้ยื่นคำร้องกล่าวหาผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๒๒
 และผู้ถูกกล่าวหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๑๒๓

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๖ ผู้แทนนายจ้างหรือผู้แทนลูกจ้างตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๖
 ๑๔ ๗วิ หรือผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานตามมาตรา ๑๔ ผู้ใด รับหรือ
 ยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดคนหนึ่งเพื่อกระทำการอันเป็นเหตุให้นายจ้าง ลูกจ้าง
 สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานซึ่งตนเป็นผู้แทนในการเรียกร้อง เจริญทำความตกลง
 หรือรับทราบค่าชี้ขาด ต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
 หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT

มาตรา ๑๒๗ ที่ปรึกษานายจ้างหรือที่ปรึกษาลูกจ้างตามมาตรา ๑๕ ผู้ใด รับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดคนหนึ่ง เพื่อกะทำการอันเป็นเหตุให้นายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งตนเป็นที่ปรึกษาต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๘ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๑ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๒๙ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือค่าชดเชยข้อพิพาทแรงงานที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาตรา ๒๑ วรรคสอง หรือ มาตรา ๒๘ วรรคสี่ ในระหว่างที่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือค่าชดเชยข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลใช้บังคับต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงานใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามค่าชดเชยข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๓๔ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานผู้ใด รับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ใดคนหนึ่งนอกเขตอำนาจหนึ่งสททมาตรา ๒๕ วรรคสอง เพื่อบังคับให้ขาดข้อพิพาทแรงงานอันเป็นเหตุให้ นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน ต้องเสียผลประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ซึ่งขาดข้อพิพาทแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ วรรคสาม

LIRT

หรือพรรคสี่ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๓๔ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ พรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๖ นายจ้าง ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงานใด ฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ พรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๙ นายจ้างหรือลูกจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ พรรคหนึ่งหรือพรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๔๑ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ชัดขวาง ไม่ตอบหนังสือสอบถาม ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่กรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรืออนุกรรมการแรงงานสัมพันธ์ตามมาตรา ๔๒ หรือแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

LIRT

มาตรา ๑๔๒ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๓ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมนายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ หรือกรรมการสมาคมนายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๔ สมาคมนายจ้างได้รับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกโดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๕ สมาคมนายจ้างใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสมาคมนายจ้างผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สมาคมนายจ้างกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๖ ผู้ชำระบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๑๐๙ ประกอบด้วย มาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วยมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๗ ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ หรือกรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๔๘ สหภาพแรงงานได้รับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกโดยฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๙ สหภาพแรงงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

LIRT

กรรมการสหภาพแรงงานผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สหภาพแรงงานกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๐ ผู้จัดตั้งสหพันธ์นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วยมาตรา ๖๐ หรือผู้จัดตั้งสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วยมาตรา ๙๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๕๑ กรรมการสหพันธ์นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วย มาตรา ๖๑ หรือกรรมการสหพันธ์แรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วย มาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทตลอดระยะเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๕๒ สหพันธ์นายจ้างใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วย มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๔ หรือสหพันธ์แรงงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วย มาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

กรรมการสหพันธ์นายจ้างผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สหพันธ์นายจ้างกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วยมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๔ หรือกรรมการสหพันธ์แรงงานผู้ใดรู้เห็นเป็นใจให้สหพันธ์แรงงานกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๖ ประกอบด้วย มาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดใช้ชื่อซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า “สมาคมนายจ้าง” หรือ “สหภาพแรงงาน” หรือ “สหพันธ์นายจ้าง” หรือ “สหพันธ์แรงงาน” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกันประกอบในป้ายชื่อ ดวงตรา จดหมาย ใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับกิจการธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทและปรับไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน โดยรู้อยู่

LIRT

ว่าสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานนั้นยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่ยังไม่ได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ เมื่อสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานได้เลิกตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการหรืออนุกรรมการสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของผู้ชำระบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดยังคงดำเนินการของสมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน สหพันธ์นายจ้าง หรือสหพันธ์แรงงาน ซึ่งได้เลิกไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕๙ บรรดาคำร้องกล่าวหา ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงาน ข้อตกลง คำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน คำชี้ขาดหรือคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือคดีซึ่งเกิดขึ้นหรือยังไม่ถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนกว่าคำร้องกล่าวหา ข้อเรียกร้อง ข้อพิพาทแรงงาน ข้อตกลง คำชี้ขาด คำสั่ง หรือคดีนั้นจะถึงที่สุด

ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานและคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ตลอดจนมีอำนาจสั่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง เช่นเดียวกับผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานและคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๑๖๐ สมาคมนายจ้างและสมาคมลูกจ้างซึ่งได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ถือว่าเป็นสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๑ คำขอจัดตั้งสมาคมนายจ้างหรือสมาคมลูกจ้างที่ได้ยื่นไว้ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๒ ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานใช้บังคับให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับศาลแรงงาน

LIRT

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ ขณะที่กรรมการฝ่ายแรงงาน สัมพันธ์กำลังเข้านั่งประจำที่นี้ กระผมขอประทานรบกวนเวลาสัก ๑ นาที กระผมเองนั้นได้เสนอญัตติขอให้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา ซึ่งได้ส่งหนังสือเวียนไปยังสมาชิกอยู่ในลำดับที่ ๑๐ แต่ว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ยังไม่ได้ผ่านรับหลักการในวาระที่ ๑ กระผมทราบเรื่องนี้ก็ในฐานะที่ว่าขอความกรุณา วันนี้เราจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเฉพาะวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ตามระเบียบวาระที่ได้แจกใหม่ทั้งหมด และพຽງนี้ขอความกรุณาให้ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีอาชีวศึกษานี้ได้ผ่านในวาระที่ ๑ ก็คิดว่าจะทัน ขอความกรุณาเท่านี้ครับผม วันนี้ไม่รบกวนอะไรทั้งนั้นครับผมเด็กเล็กได้ฟังก็จะได้ชื่นใจ วันนี้ก็จะไม่ต้องมานั่งรอ พຽງนี้ขอความกรุณาให้เข้าวาระที่ ๑ ผ่านไป แล้วผ่านกรรมการฝ่ายการศึกษาเสียวันเดี๋ยวก็น่าจะเสร็จ เพราะว่ารัฐบาลก็จะพูดเหมือนกัน หลักการก็เหมือนกันกับวิทยาลัยครูเหมือนกันทุกสิ่งทุกประการครับผม แล้วการแก้ร่างพระราชบัญญัติอันนี้ก็เหมือนกับสถาบันของเกษตรเชียงใหม่ กระผมทราบเรียนขอประทานฝาก ขอความกรุณาท่านประธานไว้แต่เพียงแค่นี้เท่านั้น ครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คือผมขอเรียนอย่างนั้นนะครับ คือตามมติของที่ประชุมเมื่อวันศุกร์ที่แล้วนี้ตกลงว่า ที่เรากำหนดให้มีการประชุมพิเศษขึ้นในวันอังคารและวันพุธ คือวันนี้และพຽງนั้น สภาได้ประชุมเฉพาะร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ เท่านั้น และการกำหนดระเบียบวาระประชุมในวันอังคารและวันพุธ ซึ่งได้แจกแก่ท่านสมาชิกไปแล้วนั้นก็จะได้กำหนดเฉพาะร่างพระราชบัญญัติที่เราจะพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผมก็มีความเห็นใจอยู่มาก เพราะฉะนั้นก็ต้องแล้วแต่ที่ประชุมอีกทีหนึ่งว่าเราจะหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณาเพื่อให้เป็นไปตามที่คุณแพทย์เสนอได้หรือไม่เรื่องนี้คุณแพทย์ก็ต้องเสนอเป็นญัตติขึ้นมา เชิญครับ คุณแพทย์

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ ญัตติก็เสนอไว้แล้วตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่แล้วครับผม แต่ก็เมื่อคราวที่แล้วก็เสนอไปที่หนึ่ง พอตีท่านรัฐมนตรีมาไม่ทัน

LIRT

ผู้เสนอญัตติเจ้าของญัตติก่อนไป กระผมก็เสนอญัตติซ้อนเข้ามาอีก ถ้าจะวันนี้ละ กระผมไม่ขอละครับผม เพราะไม่มีรัฐมนตรีมาเลยพรุ่งนี้ก็จะยังไม่ขอ แต่อย่างไร ถ้าเผื่อว่าจบเกี่ยวกับวาระที่ ๒ ที่ ๓ ของทุกฉบับแล้ว ขอความกรุณาแทรกในตอนท้ายๆ เสียในพรุ่งนี้ก็จะ เป็นพระเดชพระคุณแก่เยาวชนทั้งหลายผู้ที่อยู่ในความสงบเรียบร้อยครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ขอบพระคุณ ถ้าคุณเพทาย ไม่เสนอเป็นญัตติ ที่ประชุมก็ไม่ต้องพิจารณา เป็นอันว่าเราจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ซึ่งได้ผ่านคณะกรรมการมาธิการวิสามัญแล้วในวาระที่ ๒

ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงเพิ่มเติมไหมครับ ถ้ามีก็เชิญ

นายนิคม จันทรวีฑูร (ประธานคณะกรรมการมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเพียงจะขอเสนอแก้ไขเล็กน้อย คือมาตรา ๑๑๑ ขอแก้เป็นว่า ไม่มีการแก้ไข โดยใช้ร่างของรัฐบาล ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เฉพาะมาตรา ๑๑๑ ใช่ไหมครับ

นายนิคม จันทรวีฑูร (ประธานคณะกรรมการมาธิการ) : ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๑๑๑ ไม่มีการแก้ไข
ต่อไปเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่าน

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๘ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ หมวด ๑ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง มาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข มีผู้ขอสงวนความเห็น

นายต๋นัย บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอสงวนความเห็นมาตรา ๙ ไว้ ก็ด้วยที่มีเหตุผลบางประการ ที่อยากจะทราบเรียนให้ท่านสมาชิกในสภานี้ได้รับทราบ และได้พิจารณาอย่างรอบคอบ สำหรับในมาตรา ๙ นั้น

LIRT

เป็นการพิจารณาถึงขนาดของอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมในประเทศไทย ซึ่งจะต้องอยู่ในขอบข่ายพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้ ในมาตรา ๕ นั้น ได้กำหนดไว้ว่า "ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ฯลฯ" ซึ่งกระผมขอสงวนไว้ให้เป็น "สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ฯลฯ" ในการที่ขอสงวนและแก้ไขจำนวนที่เพิ่มขึ้นไปนั้น เหตุผลของกระผมก็คือว่าต้องการที่จะสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครอบครัว หรือว่าอุตสาหกรรมในบ้าน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า แม้แต่อุตสาหกรรมในครอบครัว ประเภททอผ้าในต่างจังหวัดก็ตาม การประกอบกิจการนั้น ก็จำเป็นจะต้องใช้คนบางครั้งบางคราว หรือว่าส่วนใหญ่จะจะต้องเกินกว่าจำนวน ๑๐ คน เช่นในบางที่ที่กระผมไปตรวจสอบดูก็จะเห็นได้ว่าทั้งพ่อแม่ลูกและหลาน หรืออาจจะมีจ้างคนเข้ามาเพิ่มเติมเพียง ๒-๓ คน ก็มีจำนวนเกินกว่าสิบก็ขึ้นไปแล้ว ถ้าหากว่าอุตสาหกรรมภายในครอบครัวจะต้องปฏิบัติในขอบเขตของพระราชบัญญัติแรงงาน กระผมอยากจะให้ท่านได้พิจารณาว่าจำเป็นจะต้องกำหนดเวลาทำงาน จำเป็นจะต้องกำหนดระบบการร้องทุกข์อย่างนี้เป็นต้น ก็จะเป็นการไม่ส่งเสริมและไม่สนับสนุนอุตสาหกรรมภายในครอบครัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมที่ประกบกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้แล้ว กระผมยังมีเหตุผลเพิ่มเติม ในข้อที่อยาก จะขอกราบเรียนตัวอย่างในที่นี้ก็คือว่า ถ้าหากว่ามีคนไทยสักคนหนึ่งจะทำการประมงและก็มีเรือเล็ก ๆ สักลำหนึ่งนะครับ ถ้าหากว่าดำเนินการโดยกิจการประมงอย่างที่เรียกว่าภายในครอบครัวนั้น จำนวนเจ้าหน้าที่คนงานหรือว่าคนในครอบครัวบวกกันแล้วก็มีจำนวนเกินกว่าสิบคนนั่นเองครับ แล้วก็จำเป็นจะต้องปฏิบัติแต่อย่างใดในขอบข่ายของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยเหตุผลประการที่กระผมได้กราบเรียนไปจึงได้ขอสงวนว่า "ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป" และนอกจากนี้แล้วกระผมอยากจะขอเรียนเพิ่มเติมว่า พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์นั้นมีความจำเป็นกับประเทศ และกระผมขอสนับสนุนด้วยน้ำใสใจจริงเกี่ยวกับหลักการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นมาของพระราชบัญญัติแรงงานนั้นเราจะมีพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ที่แท้จริงก็ออกมาเป็นฉบับที่ ๒ ฉบับนี้ นะครับ ฉบับแรกนั้นออกมาแล้วตั้ง ๑๗-๑๘ ปี หรือ ๑๕ ปีแล้ว นอกจากนั้นก็มีการใช้ประกาศของคณะปฏิวัติเรื่อยมา สำหรับการปฏิรูปทางด้านที่เกี่ยวกับสังคมเศรษฐกิจและการเมืองนั้น เราจำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ เพราะเหตุว่าในด้านของอุตสาหกรรมและ

LIRT

การพัฒนาทั้งนายจ้างลูกจ้าง และก็ทางฝ่ายรัฐจำเป็นจะต้องมีกฎเกณฑ์ซึ่งกระผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติที่ดีที่สุดที่กระผมเห็นมา แต่ว่ากระผมก็ได้ขอสงวนเพียง ๕ มาตราเท่านั้น เป็นการประแบ่ง หรือว่าดำเนินการให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นไปด้วยดี และสอดคล้องกับความต้องการของทั้งลูกจ้างนายจ้าง และก็ทางฝ่ายรัฐที่จะดำเนินการควบคุม ในขั้นนี้กระผมขอกราบเรียนถึงเหตุผลในการที่ขอสงวนจำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการกิจการตั้งแต่ ๑๐ คนถึง ๒๐ คน แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการบางท่านได้ชี้แจงว่าพระราชบัญญัติที่แล้วมาหรือประกาศของคณะปฏิวัตินั้นก็ใช้จำนวน ๑๐ คนนี้เป็นระยะเวลาอันแล้ว เราจะมาแก้ไขเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด กระผมขอกราบเรียนว่ากฎหมายฉบับใดหรือว่าประกาศของคณะปฏิวัติที่ใช้แต่เดิมๆ มา นั้น ถ้าหากว่าเราได้พิจารณาถึงสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง และเรามีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข เราก็จำเป็นจะต้องแก้ไข ซึ่งในที่นี่จะเห็นได้ว่าในบางประเทศแม้แต่ว่าชั่วโมงทำงานซึ่งทำอยู่ ๔๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถ้าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ประเทศนั้นก็มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขจาก ๔๐ ชั่วโมงเป็น ๔๘ ชั่วโมง อย่างนี้เป็นต้น ในขั้นต้นนี้กระผมขอประทานกราบเรียนเหตุผลและข้อมูลที่ขอสงวนไว้ ขอขอบพระคุณครับผม

นายเจริญ ศิริพันธ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กรรมาธิการใคร่ขอเรียนชี้แจงเหตุผลส่วนใหญ่ที่คณะกรรมาธิการได้มีมติเห็นควรมุ่งมั่นตามร่างเดิม ดังนี้ เหตุผลในข้อกฎหมาย แนวร่างกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ มาตรา ๔ ได้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน คือประกาศกระทรวงมหาดไทยซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือตามข้อ ๖๘ ของกฎหมายคุ้มครองแรงงานได้กำหนดให้สถานประกอบการซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ต้องจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงาน จึงเป็นร่างกฎหมายให้มีผลบังคับและสอดคล้องกันในหลักการ ประการที่ ๒ ตามระเบียบข้อบังคับในการทำงานดังกล่าวเป็นการกำหนดสภาพการจ้างงานทั่วไปครอบคลุมลูกจ้างทั้งหมดในกิจการซึ่งปัจจุบันนี้สถานประกอบการในกรุงเทพมหานครประมาณ ๖ พันเศษได้ถือปฏิบัติอยู่แล้ว การกำหนดตามเกณฑ์นี้เป็นมาตรฐานและนำมาบัญญัติเป็นข้อตกลงรายบุคคลในร่างนี้ด้วยความในมาตรา ๑๐ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งรับกันอยู่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ความชัดเจนเป็นการระงับปัญหาข้อทู่หมัดเถียงหรือข้อขัดแย้ง ว่าใครคือนายจ้าง ใครคือลูกจ้าง

LIRT

ประการที่ ๓ หากจะแก้ไขมาตรานี้ให้เป็นไปตามข้อเสนอของท่านสมาชิกผู้ม
 เกียรติก็ต้องไปแก้ไขหรือยกเลิกประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคุ้มครองแรงงานในข้อ
 ๖๘ ด้วย และนอกจากความในมาตรา ๑๐ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ จะมีข้อความสอดคล้อง
 กันกับประกาศของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานข้อ ๖๘ แล้ว บทบัญญัติ
 ยังเกี่ยวโยงความในข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑ ของประกาศของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ
 คุ้มครองแรงงานดังกล่าวแล้วด้วย ซึ่งสถานประกอบการต่างๆ ได้ถือปฏิบัติอยู่จนทุกวันนี้
 เหตุผลในทางปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคที่ท่านสมาชิกผู้มเกียรติแสดงความห่วงใยเกี่ยวกับ
 อุตสาหกรรมครอบครัวนั้น ปัจจุบันอุตสาหกรรมในประเทศไทยจำแนกได้มีประมาณ ๒ พัน
 กว่าอาชีพ แนวร่างกฎหมายฉบับนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงและครอบคลุมทั้งหมด ปัญหาในทาง
 ปฏิบัติอาจจะมีบ้าง แต่มิใช่เป็นอุปสรรคในการขัดขวางความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม
 หรือไม่ส่งเสริมอุตสาหกรรมครอบครัว ข้อเท็จจริงจากประสบการณ์มา สภาพอุตสาหกรรมใน
 ครอบครัวที่แท้จริงแล้วไม่เป็นสภาพการจ้างงานกฎหมายนี้ครอบคลุมไม่ถึง หากแต่ว่าใน
 กรณีในทางปฏิบัตินั้นมีกรณีหรือบุคคลอื่นที่เข้ามาทำงานร่วม ปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อไม่ได้
 รับการชำระค่าจ้างประจำซึ่งเป็นข้อตกลงกันด้วยวาจาก็ได้นำมาเกิดปัญหาข้อร้องทุกข์ นำมา
 ร้องเรียน นี่ก็เป็นตัวอย่างอย่างหนึ่งในเรื่องอุตสาหกรรมครอบครัวปัญหาต่างๆ เหล่านี้ แต่ว่า
 อาชีพอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ทุกวันนี้ กระทบใครจะยกตัวอย่างอย่างเช่นปัญหางานขนส่ง ใน
 กรณีที่คนประจำรถเกิดอุบัติเหตุขึ้น นายจ้างมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบแต่นายจ้างกลับขัดทอด
 ไปให้เป็นเรื่องของคนขับรถหรือพนักงานขับรถ ที่เป็นผู้หาพนักงานประจำรถนั้นมา นี่ก็เป็น
 อุทธรณ์อย่างหนึ่งหรือเช่นปัญหาช่างก่อสร้าง ซึ่งปัจจุบันนี้งานรับจ้างเหมาผู้รับจ้างรับช่วง
 มือ ๑ มือ ๒ มือ ๓ ต่างขัดทอดกันและกันว่า ใครคือนายจ้างและลูกจ้างที่แท้จริง ประเด็น
 เหล่านี้ได้นำมาสู่ข้อร้องทุกข์ต่อกรมแรงงานเป็นจำนวนมากและทุกวี่ทุกวันปัญหาเหล่านี้เราจะ
 ต้องเสียเวลากว่าบำบัดให้ผู้เดือดร้อนได้รับการชี้ชัดออกไปว่า ใครคือลูกจ้างและนายจ้างที่
 แท้จริงแล้ว ต้องเสียเวลาในการสอบสวนเป็นเวลายาวนาน โดยสรุปปัจจุบันข้อตกลงตามร่าง
 พระราชบัญญัตินี้ สถานประกอบการขนาดกลางขนาดใหญ่ก็ได้ถือปฏิบัติกันอยู่แล้ว นอกจากนี้
 นั้นยังยอมรับกันว่า เป็นระบบการบริหารงานบุคคลที่ดีด้วย มติคณะกรรมาธิการจึงได้เห็น
 สมควรยื่นตามร่างเดิม จึงขอประทานกราบเรียนมา

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นก็อยู่ที่ตรงว่าจะใช้ ๑๐ คน หรือ ๒๐ คน ๑๐ คนก็กรรมาธิการส่วนใหญ่ ๒๐ คนก็กรรมาธิการส่วนน้อยแต่กระผม เห็นด้วยกับกรรมาธิการส่วนน้อย คือคุณต๋นัย บุนนาค ขอประทานโทษ เหตุผลของกระผม ก็คือว่า ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์นี้ ถ้าหากว่าเราจะทำภายในขอบข่ายที่สามารถจะ ได้ช่วยในงานอุตสาหกรรมในกิจการโรงงาน คนงานกรรมกรที่ใหญ่ ๆ ก็จะเป็นการถูกต้อง คุยไปคิดทำจนกระทั่งถึงในบ้านเขา งานเล็ก ๆ น้อย ๑๐ คน ๒๐ คน ๑๕ คนอะไรพวกนี้ กระผมคิดว่าจะเป็นเหตุอันหนึ่ง ที่ทำให้เดือดร้อนกันไปหมดทั่วบ้านทั่วเมือง เพราะฉะนั้น กระผมอยากขอประทานกราบเรียนว่า แม้แต่ร้านขายก๋วยเตี๋ยวร้านหนึ่งมันก็มีคนล้างชาม ๓ คนแล้ว คนต้องช่วยไปเก็บไปอะไรต่างๆ มันก็เกิน ๑๐ คน แล้วเข้าพระราชบัญญัติแรงงาน แล้ว ขายก๋วยเตี๋ยวเข้าแล้ว ทอดกล้วยแขกก็ต้องเกินกว่า ๑๐ คนแล้วกระมังคนหนึ่งชูด มะพร้าว อีกคนไปหาน้ำมัน มันเป็นอย่างนั้นครับผม ท่านจะบอกว่าเจ้าคนรถคนรถเมล์อะไร ต่าง ๆ ก็ให้พระราชบัญญัติอื่นเขาได้คุ้มครองบ้าง พระราชบัญญัติขนส่งเขาก็มีเขาก็จะได้เกี่ยวพัน เป็นลูกโซ่ กระผมขอสนับสนุนครับผม ว่าควรที่จะเป็น ๒๐ คนเหมาะสมแล้วอย่าเป็น ๑๐ คนเลย ให้หายใจกันคล่อง ๆ บ้าง ถ้าเมื่อรัฐบาลหน้าเขาเห็นว่า ๑๐ นี่ดีเขาก็แก้กันเอง เราเอา ๒๐ คนเถอะ บ้านเมืองมันไม่เดือดร้อนครับผม หายใจสะดวกเวลานี้มันอึดอัดหายใจไม่ ออกเต็มที่แล้วครับผม กระผมขอว่าจะเสนอลงมติมันก็ไม่ถูก เสนอไม่ได้ ขอขอบพระคุณ

นายอดุล วิเชียรเจริญ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นในเหตุผลของท่าน กรรมาธิการที่ได้ขอสงวนไว้ แล้วก็รู้สึกว่าการซึ่งเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัวนั้นพึงควร ที่จะต้องส่งเสริม แต่ขณะเดียวกันถ้าหากว่าเราจะมาพิจารณาจริงๆ ว่าอุตสาหกรรมใน ครอบครัวหรือการประกอบกิจกรรมอย่างอื่นที่มีลักษณะเป็นการกระทำในครอบครัวนั้นมี ขนาดกิจกรรมอย่างไร ต้องจ้างแรงงานเพิ่มเติมจากบุคคลในครอบครัวหรือไม่แล้ว กระผมก็ เห็นด้วยกับคณะกรรมการฝ่ายข้างมากที่ว่าจำนวน ๑๐ คนนั้นน่าจะเป็นการเพียงพอ ถ้า หากว่าเราขยายไปถึงจำนวนตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปถึงจะอยู่ภายใต้การควบคุมของหมวดนี้ ก็ จะทำให้รู้สึกว่าเราจะปล่อยให้ผู้ซึ่งเป็นผู้รับจ้างจำนวนหนึ่งอยู่นอกการควบคุมดูแลเท่าที่ควร จะได้รับ กระผมรู้สึกว่าถ้าหากว่ากรณีที่กระทำการดังกล่าว จะเป็นการก่อความเดือดร้อน

LIRT

อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติผู้สนับสนุนความเห็นที่ขอสงวนไว้หน้าได้กล่าวมาแล้ว ถ้าจะเป็นการก่อความเดือดร้อนจริง กระผมเห็นว่าก็ไม่น่าที่จะไปปฏิเสธข้อสงวนนั้น แต่กระผมรู้สึกว่าการที่ถ้าหากว่าเราจะขยายไปจากจำนวน ๑๐ คนถึง ๒๐ คนนั้น อาจจะไม่สะดวกหรือเป็นการทำให้เดือนร้อนในแง่หนึ่งดังที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านนั้นคงจะหมายถึงก็จริงอยู่ แต่ขณะเดียวกันถ้าเราไม่ก้าวเข้าไปควบคุม ความเดือดร้อนของกรรมกรจำนวนหนึ่งผู้ซึ่งจะไม่ได้ได้รับความควบคุมก็จะมีอยู่ เฉพาะในประเด็นนี้ กระผมจึงเห็นว่าความเห็นของกรรมกรฝ่ายข้างมากนั้นน่าจะชอบด้วยเหตุผล และสมควรที่จะรับมากกว่าข้อสงวนคำแปรญัตติของท่านกรรมกรฝ่ายข้างน้อย ขอขอบคุณครับ

นายอมร จันทรสมบุรณ์ : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม ออมร จันทรสมบุรณ์ กระผมคิดว่าเหตุผลของท่านกรรมกรฝ่ายข้างมากและฝ่ายข้างน้อยนั้นมีเหตุผลด้วยกันทั้งคู่ คือมีเหตุผล ๒ ด้าน กระผมจึงอยากจะกราบเรียนว่า กระผมอยากจะเสนอว่าถ้าหากว่าเราจะประนีประนอมโดยแก้เป็นว่า "ให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป" และ"สถานประกอบกิจการประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวงที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปจัดให้มีข้อตกลง" คือหมายความว่าโดยหลักแล้วเราก็จะถือ ๒๐ คน แต่ว่าอาจจะมีบางประเภทซึ่งจำเป็นจะต้องคุ้มครองก็ให้ขยายประเภทเป็นกฎกระทรวง กระผมไม่แน่ใจว่าทางกรรมกรจะรับได้ไหมครับ

นายนิคม จันทรวิฑูร (ประธานคณะกรรมกร) : ขอขอบพระคุณครับ แต่ว่าทางคณะกรรมกรเองยังเห็นว่าน่าจะยื่น ขออนุญาตเรียนนิดเดียวครับ ประเด็นที่กระผมอยากให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้พิจารณาก็คือว่า เป็นเรื่องเดือดร้อน เป็นอุปสรรคต่อนายจ้างเล็ก ๆ หรือไม่ อันนี้ประเด็นสำคัญที่สุด ความจริงนั้นข้อบังคับนี้ครบเขียนกันเพียง ๒ หน้าก็ได้ หน้าเดียวก็ได้ คือมีอะไรเป็นหลักฐานน้อย กระผมไม่เห็นว่าจะเป็นภาระแก่นายจ้าง เพราะการจะเขียนอะไรขึ้นนี้ นายจ้างก็มีความรู้มีความเข้าใจอยู่ และยังกว่านั้นท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ปัญหาทั้งหลายที่ว่า ที่ขอประธานอนุญาตอาจารย์เพทายกล่าวขึ้นนั้นนะอุตสาหกรรมครอบครัวอย่างอาจารย์เพทายว่า ไม่อยู่ในข่ายบังคับกฎหมายนี้ เป็นเรื่องครอบครัวเป็นเรื่องไม่มีการจ้างงาน ที่ท่านห่วงนั้นไม่อยู่ครับ

LIRT

นายศิววงศ์ จังคศิริ : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมได้ฟังคำชี้แจงของกรรมาธิการที่สงวนความเห็นเกี่ยวกับการที่จะเพิ่มจำนวนลูกจ้างขึ้นเป็น ๒๐ คนนั้น และในเวลาเดียวกันกระผมก็ได้ฟังคำชี้แจงของกรรมาธิการเกี่ยวกับเหตุผลทางด้านกฎหมาย และเหตุผลในทางปฏิบัติแล้ว กระผมอยากจะขอถือโอกาสนี้เสนอความเห็นที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครอบครัว หรือว่าอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่บ้านเราหรือประเทศเรากำลังที่จะพยายามส่งเสริมและพัฒนาอยู่ในขณะนี้ กระผมคิดว่ากระผมมีความเห็นเอียงไปทางกรรมาธิการส่วนน้อยที่จะขอให้เพิ่มจำนวนเป็น ๒๐ คน ทำไมกระผมถึงพูดเช่นนั้น ที่พูดเช่นนั้นก็เนื่องจากที่ว่าในขณะนี้บ้านเรามีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มงานให้กับประชากร มีประชากรมากมายที่เข้ามาในตลาดแรงงานอันนี้ท่านประธานกรรมาธิการก็คงทราบ อย่างน้อยก็ปีละ ๕ แสนคน ซึ่งในขณะนี้ประเทศเรายังหางานให้พวกที่เข้ามาในตลาดแรงงานไม่ได้ ถ้าเราไม่ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในครอบครัวให้เพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้แล้ว กระผมคิดว่าจะมีปัญหาอย่างยิ่งในการหางานให้ประชากรทำต่อไปในอนาคต ถ้าเป็นเหตุนี้แล้ว ทำไมเราจึงจะมาควบคุมให้ถึงขนาดเล็กแค่นี้ กระผมคิดว่าสถานประกอบการขนาดเล็ก ๑๐ คนมันเล็กเกินไป ที่จะไปควบคุมเขา เสร็จแล้วพวกที่เป็นนายจ้างเหล่านี้ ไม่ใช่เป็นนายจ้างที่มีความรู้มีความสามารถที่จะมาทำตกลงสภาพการจ้างกัน กระผมคิดว่าอันนี้เป็นอุปสรรค เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วอีกหน่อยจะเห็นได้ว่า นายจ้างอาจจะออกไปในรูปที่ว่าเปิดสถานประกอบการหลายๆ อัน แต่ให้ต่ำกว่า ๑๐ คน ถ้าเป็นแบบนี้แล้วมันจะเกิดปัญหาทางการจำกัดขนาดในธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม ทำให้เขาขยายกิจการออกไปไม่ได้ เพราะว่าเขาไม่อาจสามารถที่จะเข้าใจว่า เขาควรจะทำการตกลงสภาพแรงงานอย่างไร การจ้างอย่างไร และในเวลาเดียวกัน กระผมก็ไม่แน่ใจว่ากรมแรงงานที่เรามีอยู่ มีเจ้าหน้าที่ที่จะดูแลให้ทั่วถึงทั่วประเทศที่จะไปดูถึงอุตสาหกรรมในครอบครัวที่ทำกันอยู่ในจังหวัดอย่าง อุตสาหกรรมตีเหล็ก ยกตัวอย่างที่อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง มีคนที่ตีเหล็กกันบางที่เกิน ๑๐ คนอีก ถ้าเราจะต้องให้เขามาทำสภาพการจ้าง และกระผมคิดว่าผู้ที่ประกอบการคงจะมีปัญหาในการทำเรื่องนี้ ในเวลาเดียวกันที่เราต้องการที่จะเพิ่มหรือส่งเสริมให้มีการสร้างงานเพิ่มมากขึ้น เราต้องการให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้มีการใช้แรงงานมากขึ้นนั้น เรากลับไปจำกัดแบบนี้ขึ้นก็จะเกิดปัญหาที่ว่าต่อไปในอนาคต ถ้ามีปัญหามากเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน

สัมพันธ์ ต่อไปทุกคนจะมุ่งไปด้านการใช้เทคโนโลยีที่ประหยัดแรงงานกัน ซึ่งในขณะนี้เราก็สั่งเอาเทคโนโลยีที่ประหยัดแรงงานเข้ามาใช้ในบ้านเราเยอะแยะไปหมดแล้ว และในเวลาเดียวกันนี้เราพยายามจะส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ใช้แรงงานเพิ่มมากขึ้น กระผมคิดว่าอันนี้แหละครับที่มันขัดกัน กระผมยังเห็นว่าถ้าเก็บไว้เป็น ๒๐ คนทางกรมแรงงานก็ไม่น่าจะขัดข้องอะไร เพราะว่าในเวลาเดียวกันก็มีธุรกิจมากมายที่จะต้องดูแลอยู่แล้ว กระผมอยากจะให้ดูแลธุรกิจต่าง ๆ ที่มีขนาดเกิน ๒๐ คนนี้ให้ดีเสียก่อนเถอะ แล้วค่อยมามุ่งทำกันในธุรกิจที่มีลูกจ้างเกิน ๑๐ คน ถึง ๒๐ คนในแก๊ป (gap) ระหว่าง ๑๐ คนถึง ๒๐ คนมีจำนวนมากมาย กระผมไม่แน่ใจเลยว่า ถ้ากฎหมายอันนี้ออกมาแล้ว กรมแรงงานเองจะทำได้ตอนนี้อย่างไร ถ้ากลับมาถึงเหตุผลว่าถ้าจะใช้ประกาศกระทรวงมหาดไทยข้อ ๖๘ กระผมคิดว่าเราแก้ได้ ถ้าเราเห็นว่าอันนี้ไม่มีประโยชน์กลับไปแก้กฎหมายใหญ่ได้ คือประกาศกระทรวงมหาดไทย กระผมไม่เห็นจะมีปัญหามากมายอะไรในทางปฏิบัติ อย่างที่กระผมทราบเรียนแล้ว เราควรจะมุ่งไปในการสร้างให้มีงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศเรา แต่ถ้าวเราไปออกกฎหมายมาซึ่งเป็นอุปสรรคแก่ผู้ที่เป็นนายจ้าง ต่อไปนายจ้างเมื่อเห็นว่ามีค่าจำเป็นจะต้องทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพแรงงานต่าง ๆ กำหนดวันทำงานเวลาทำงาน ซึ่งเราก็ทราบกันอยู่แล้วว่าในธุรกิจขนาดย่อมนั้นโดยปกติเขาไม่ได้ทำตามเวลาเช้า ๘ โมงครึ่งถึงเย็น ๔ โมงครึ่ง หรือ ๕ โมงแบบนั้นมีเวลาเท่าไหนก็อยากจะทำได้ กระผมคิดว่าถ้าเราอย่าเพิ่งไปคุมพวกนี้ในขณะนี้ และคุมพวกใหญ่ ๆ ให้ได้ผลเสียก่อน แล้วค่อยกลับมาคุมพวกเล็ก เมื่อเรามีกำลังเจ้าหน้าที่หรือมีความสามารถเพียงพอแล้ว แล้วเมื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทนี้ได้ผลดีอยู่แล้ว เราจึงค่อยจะลงมาบังคับก็ย่อมจะกระทำได้ กระผมว่าในขณะนี้เรามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างสรรค์ให้เกิดงานเพิ่มมากขึ้น ถ้าเราออกกฎหมายแบบนี้ คลุมเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติโรงงาน คือถือว่าโรงงานอะไรก็ตาม มีคน ๗ คน ซึ่งเวลานี้ทางกระทรวงอุตสาหกรรมก็กำลังคิดแก้กันอยู่ ถ้าเป็นแบบนี้กระผมคิดว่าเราถอยหลังเข้าคลอง เราไม่ได้ประสานกันที่จะสร้างให้มีการทำงาน ให้มีการสร้างงานเพิ่มขึ้นในประเทศบ้านเรา เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นสอดคล้องกับกรรมาธิการที่สงวนคำแปรญัตติไว้ ขอขอบคุณครับ

นายชนะ รุ่งแสง : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับมาตรา ๙ ของกฎหมายฉบับนี้

LIRT

นั้นกระผมคิดว่าเป็นปัญหาตัวเลข ๑๐ กับ ๒๐ เท่านั้น ซึ่งกรรมวิธีการก็ได้แถลงทั้ง ๒ ด้านแล้ว สมาชิกก็คงจะเข้าใจพอที่จะใช้ดุลพินิจได้ กระผมขอเสนอให้ปิดอภิปรายสำหรับมาตรา ๕ นี้ ท่านผู้ใดเห็นด้วย ขอให้โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

นายประทีป เสี่ยงหวาน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมยังเห็นว่าปัญหา ๑๐ หรือ ๒๐ นี้ไม่ใช่ปัญหาย่อยอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติขออภิปราย เป็นปัญหาใหญ่ครับเรา จะออกกฎหมายทั้งนี้ครับจะไปพิจารณาแบบสวกๆ ไม่ได้ ผมว่าอย่างนั้นนะครับ แล้วปัญหา อันนี้เป็นปัญหาข้อโต้แย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ด้วยเหตุดังกล่าว ผมจึงขอเสนอเปิดการ อภิปรายต่อไปครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วย ขอให้โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปผมจะขอมติที่ประชุม นะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรเปิดการอภิปรายต่อไป ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๘ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรปิดอภิปราย ได้แล้ว ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๘ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ ปิดอภิปราย

ต่อไปผมจะขอมติของที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดมีความเห็นว่าควรแก้ไข มาตรานี้ตามที่กรรมวิธีการเสียงข้างน้อย คือคุณदनัย บุนนาค เห็นควรที่จะเปลี่ยนตัวเลขคือ "ให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไปจัดให้มีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

LIRT

ตามความในหมวดนี้” นี้เป็นความเห็นของคุณต๋นัย บุนนาค ขอสงวนไว้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๔ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นควรให้เป็นไป
ตามความเห็นของกรรมาธิการส่วนข้างมาก คือสิบคน ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้
เป็นไปตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็นไว้ ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ไม่มี
การแก้ไข มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข คุณต๋นัยสงวนความเห็นไว้

นายต๋นัย บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
กระผมขอประทานกราบเรียนเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและหลักเกณฑ์ที่กระผมขอสงวนไว้ในมาตรา
๑๒ ดังต่อไปนี้ครับผม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์นั้น จะ
เห็นได้ว่ามีมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ นะครับ และหมวด ๕ ที่กระผมขอสงวนไว้เป็นแนวทาง
ที่จะต้องพิจารณาว่าเมื่อจะมีการยื่นข้อเสนอเรียกร้องก็ตาม หรือว่าจะมีข้อพิพาทก็ตามจำเป็น
ที่นายจ้างและลูกจ้างจะต้องยอมรับว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นตัวแทนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เจ้าหน้าที่
ประนอมข้อพิพาทซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะได้ว่าใครเป็นใครในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับ
การประนอมข้อพิพาทแรงงาน สำหรับมาตรา ๑๒ นั้น จะเห็นได้ว่าเป็นแนวทางระบุไว้ใน
สถานที่ประกอบการหรือลูกจ้างที่ไม่มีสหภาพแรงงาน สำหรับมาตรา ๑๔ ซึ่งจะโยงกันนั้นนะ
ครับผม ก็จะเป็นการชี้ให้เห็นถึงว่าในสถานประกอบการนั้น ๆ มีสหภาพแรงงาน และใน
ประเด็นสุดท้าย คือในหมวด ๕ ที่ขอสงวนไว้ซึ่งทางรัฐบาลเป็นผู้เสนอมาเองก็จะเห็นได้ว่า
ถ้าไม่มีทั้งสหภาพแรงงานและไม่มีลูกจ้างซึ่งจะรวมตัวกันขึ้น ก็ให้มีคณะกรรมการลูกจ้าง
กระผมขอประทานเรียนชี้แจงในขั้นต้นอย่างนี้ก่อน อย่างไรก็ตามในมาตรา ๑๒ นั้น กระผม
ขอสงวนเป็นแต่เพียงในแง่ที่ว่า ถ้าหากว่าเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หรือว่าเป็นอุตสาหกรรม
ที่ใช้แรงงานคนเป็นจำนวนมาก จำนวนร้อยละ ๑๕ ของลูกจ้างแต่ละที่ คือซึ่งเกี่ยวกับข้อ

LIRT

เรียกร้อง ก็สามารรถที่จะยื่นข้อเรียกร้องกับนายจ้างได้แล้วแต่กรรมวิธีการส่วนใหญ่เห็นว่าถ้าเอาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คนและจำนวนหนึ่งจำนวนใด ซึ่งน้อยกว่ากันแล้วละก็ กระผมคิดว่าแนวทางอันนี้จะเป็นแนวทางลำบาก จะเกิดกลุ่มเรียกร้องขึ้นแต่ละถิ่นแต่ละที่ ซึ่งไม่สามารถจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะเหตุว่าคนเพียงร้อยคนของคนจำนวนตั้งพันคนสองพันคน หรือว่าแม้แต่ถึง ๕ พันคนนั้น สามารรถที่จะยื่นข้อเรียกร้องหรือว่านายจ้างจำเป็นจะต้องยอมรับ อย่างไรก็ตาม ในอุตสาหกรรมสำคัญนั้น เรามีระบบการร้องทุกข์ เรามีระบบซึ่งลูกจ้างนายจ้างจำเป็นจะต้องหันหน้าเข้าหากันอย่างในหมวด ๕ เป็นต้นหรืออย่างน้อยที่สุด การเจริญเติบโตของสหภาพแรงงานจะได้เจริญเติบโต ในมาตรา ๑๔ เราต้องการที่จะเห็นสหภาพแรงงานเจริญเติบโตมีสมดุลในการพัฒนาอุตสาหกรรมและแรงงานสัมพันธ์ ถ้าหากว่าเรามากำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ ว่า คนเพียงร้อยคนนะครั้งก็สามารถที่จะดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดได้ ซึ่งกระผมในที่นี้ก็ได้ฟังคำชี้แจงของท่านประธานกรรมการและเจ้าหน้าที่ของทางรัฐบาล นี่เห็นว่าอย่างน้อยเสียงของคนร้อยคนนั้นไม่ใช่เสียงนกเสียงกา กระผมเห็นด้วยแต่อย่างไรก็ตาม เรามีระบบการร้องทุกข์เรามีหมวด ๕ คณะกรรมการตัวแทนลูกจ้าง แล้วก็ในเวลาเดียวกัน ถ้าหากว่าในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดมีการเรียกร้องโดยไม่มีการใช้หมวด ๕ ก็ตาม หรือมาตรา ๑๔ ก็ตาม ก็เข้าชื่อกันร้อยละ ๑๕ ครั้ง ก็สามารถที่จะเจรจาหรือหรือกับนายจ้างในสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือว่ามีส่วนปฏิบัติร่วมกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง กระผมขอประทานกราบเรียนชี้แจงในขั้นต้นแค่นี้ก่อนครับผม

นายเจริญ ศิริพันธุ์ (กรรมการ): ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กรรมการส่วนใหญ่ใครขอเรียนเหตุผลว่าควรยืนตามร่างเดิมโดยเหตุผลดังนี้ โดยปัญหาอยู่ที่ว่ากิจการบางชนิดหรือบางขนาด ลูกจ้าง สภาพการทำงานไม่ได้อยู่ที่เดียวกันหรือสถานที่ก็แตกต่างกันและห่างไกลกันออกไป ผมจะยกตัวอย่างเช่นงานขนส่ง งานรถไฟ รถบรรทุกสินค้าและงานก่อสร้างถนนหนทางซึ่งลูกจ้างจะต้องแยกย้ายกันออกไปทำงานสนามหรืองานในที่ห่างไกลรวมทั้งสถานประกอบการแต่ละแห่งด้วย ซึ่งยากที่จะรวมกันเป็นกลุ่มก้อน และบรรดาพนักงานเหล่านี้มีจำนวนถึง ๓-๔ หมื่นคนในบางแห่งในสถานที่บางแห่ง เพราะฉะนั้นปัญหาคงจะอยู่ที่ว่าปัญหาการรวมตัวของจำนวนที่จะให้สิทธิในการที่จะยื่นข้อ

LIRT

เรียกร้อยต่าง ๆ เหล่านี้ก็อยู่ที่ว่าความไม่สะดวกหลายประการด้วยกัน ร่างกฎหมายนี้ได้กำหนดหลักการไว้กว้าง ๆ ว่าคนงานจำนวนร้อยคนขึ้นไป อันนั้นก็ถือเป็นเกณฑ์ เพราะเหตุผลที่ว่า การที่ลูกจ้างจะรวมตัวกันได้ถึงจำนวนร้อยคนนั้นก็ควรจะมีความเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะรับข้อเรียกร้องได้ตั้งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมีความเห็นพ้องด้วย ไม่ว่าจะขนาดอุตสาหกรรมจะใหญ่เล็กขนาดใดก็ตาม ก็น่าจะได้รับฟัง เมื่อเห็นว่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเห็นว่าลูกจ้างนี้เป็นจำนวนร้อย ลูกจ้างก็ไม่มีอำนาจในการต่อรองซึ่งก็จะเลิกล้มไปเอง มันเป็นเรื่องธรรมดาของการเจรจาต่อรองในการเข้าข้อเรียกร้องกัน ความแตกต่างหรือความได้เปรียบเสียเปรียบในการรวมตัวของฝ่ายลูกจ้างนั้น ฝ่ายลูกจ้างเองกว่าจะรวมตัวได้จะต้องดำเนินการถึงสามจังหวะ คือการรวมตัวรวมความคิดเห็นและตกลงในการจะต่อรองร่วมกัน การล่าสายเซ็นคือ หมายความถึงกฎเกณฑ์และวิธีการที่จะยื่นข้อเรียกร้องลูกจ้างจะต้องมีผู้บัญชารายชื่อและผู้รับรอง ตลอดจนจนถึงการตั้งตัวแทนในการที่จะเข้าเจรจาต่อรองร่วมกับฝ่ายจัดการ นอกไปจากนั้นแล้วการกระทำดังกล่าวนี้จะต้องกระทำโดยปิดบังซ่อนเร้น เพราะเหตุว่า นายจ้างอาจจะหาเหตุเลิกจ้างหรือขัดขวางในการกระทำนี้ก็ได้ ส่วนปัญหาทางฝ่ายจัดการหรือฝ่ายจ้างนั้น มีโอกาสมีสิทธิเสนอความคิดเห็นมีอำนาจมีสิทธิในการตัดสินใจเพียงคนเดียวก็ได้ ยื่นข้อเสนอต่อลูกจ้างก็ได้โดยไม่ต้องมีตัวแทนหรือการตั้งตัวแทนประการใด กระผมขอกราบเรียนไว้เพียงแค่นี้

นายศักดิ์ สายบัว : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สำหรับมาตรา ๑๒ นี้ ผมก็คิดว่าเราพิจารณากันได้ง่าย ๆ ความจริงนะครับในกรณีที่ฝ่ายนายจ้างหรือลูกจ้างต้องการเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อตกลงหรือเงื่อนไขในการจ้าง ผมคิดว่าประเด็นที่พิจารณา ก็มียู่เพียงว่า เราควรมีผู้เรียกร้องเป็นจำนวนสักเท่าไรเพื่อจะชี้ให้เห็นว่าความเดือดร้อนนั้น เป็นของจำนวนคน คนงานมากพอประมาณ สำหรับผมนั้นพิจารณาแล้ว ๑๕ เปอร์เซนต์นี้ จากของทั้งหมดก็เป็นจำนวนไม่สูงอะไร เพียง ๑๕ เปอร์เซนต์ ถ้าคน ๑๕ คนในร้อยคนนี้ มีความเดือดร้อนอย่างแท้จริงก็ควรมีสิทธิที่จะยื่นคำเรียกร้องได้ ถ้าหากเราพอใจจำนวนขนาด ๑๕ ในร้อยนี้ ผมว่าก็ด้วยเหตุผลง่าย ๆ ถ้าหากว่ามีคนมากโอกาสที่จะหาคนมาลงชื่อ มันก็เท่า ๆ กันก็คือ ๑๕ ในร้อยเหมือน ๆ กันตามคำชี้แจงของท่านกรรมาธิการ ท่านพูดถึง

LIRT

ว่ามีอุตสาหกรรมหรือกิจการบางอย่างลูกจ้างต้องปฏิบัติงานกระจายกันไปอยู่อย่างกว้างขวาง การรวมตัวของลูกจ้างอาจจะกระทำด้วยลำบาก ผมก็คิดว่าโดยเหตุผลทางตรงกันข้ามก็เช่นเดียวกัน ในอุตสาหกรรมซึ่งมีคนจำนวนมากแล้วบังเอิญไม่กระจายอย่างนั้น ถ้าเราเอาร้อยเป็นมาตรฐานมันก็ไม่ชอบด้วยเหตุผลเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราจะเอาเพียงข้อแตกต่างของเฉพาะอุตสาหกรรมมาเป็นข้ออ้าง ยกเป็นเหตุผลว่า ถ้าหากว่าระบุไว้เกินร้อยในกรณีมีคนงานมากและกิจการปฏิบัติงานอยู่กระจายไปนั้นจะทำให้ลำบากแก่ลูกจ้างในการรวมตัวแต่เรามานึกดู ๑๕ เปอร์เซนต์นี้สูงไปหรือ ๑๕ ใน ๑๐๐ คนมีความเดือดร้อนจริง รวมตัวก็เรียกร้องได้แล้ว ด้วยเหตุผลธรรมดาที่ผมคิดว่าเพื่อให้คงเส้นคงวา สำหรับกิจการใหญ่มีคนจำนวนมาก โอกาสที่จะรวบรวมได้คน ๑๕ ใน ๑๐๐ คนก็ได้เท่ากับกิจการเล็ก เพราะฉะนั้นก็ควรระวางไว้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และผมคิดว่าจะชอบด้วยเหตุผลแทนที่จะยกข้ออ้างเฉพาะกิจการบางอย่าง เราก็กยกข้ออ้างตรงกันข้ามก็ได้เหมือนกัน ผมเห็นตามคำสงวนคำแปรญัตติของท่านกรรมาธิการที่สงวนความเห็นไว้ ขอบพระคุณครับ

นายอมร จันทรสมบูรณ์ : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ กระผม ออมร จันทรสมบูรณ์ มาตรา ๑๒ นั้นเป็นมาตราที่สำคัญและมีความสัมพันธ์กับมาตรา ๑๘ กรณาคูมาตรา ๑๘ เราจะเห็นว่าข้อตกลงการจ้างที่ลูกจ้างได้เจรจาต่อรองกันนั้นจะมีผลผูกพันกับลูกจ้างซึ่งได้ลงลายมือชื่อในข้อเรียกร้อง ซึ่งอาจจะเรียกร้องในขั้นต้นหรือว่ามาลงลายมือชื่อในชั้นหลังก็ตาม ที่กระผมเรียนให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติระลึกถึงความสำคัญในที่นี้นั้น มิใช่ว่ากระผมจะสนับสนุนในเรื่องร้อยละ ๑๐ หรือร้อยละ ๑๕ แต่กระผมอยากจะให้ระลึกว่าโครงสร้างของกฎหมายฉบับนี้นั้นต่อไปข้างหน้ามันจะก่อให้เกิดความยุ่งยาก กระผมอยากจะกราบเรียนว่าในรูปแบบของกฎหมายแรงงานสัมพันธ์นั้นเราอาจจะกระทำได้หลายรูปแบบ บางรูปแบบนั้นบังคับที่จะให้ลูกจ้างในโรงงานหรือในการประกอบการบางประเภทนั้นต้องเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือบางรูปแบบไม่บังคับ แต่ว่าให้บทบาทว่าการที่จะเจรจาต่อรองในเรื่องสำคัญ ๆ นั้น จะต้องเป็นสหภาพแรงงาน เหตุผลที่เกี่ยวกับรูปแบบเหล่านี้ มีปัญหาที่อยู่ที่ว่า เมื่อมีการเจรจาทกลงกันในระหว่างลูกจ้างกับนายจ้างแล้ว กลไกหรือว่าองค์กรทั้งหลายนั้นจะมีการควบคุมได้เพียงใด ดังนั้นโครงสร้างของมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๘ นั้น

เป็นโครงสร้างที่อ่อนที่สุด ซึ่งหมายความว่าลูกจ้างจำนวนน้อยสามารถที่เจรจาต่อรองได้และมีอำนาจเต็มที่ เราลองหลับตานึกดูซิครับว่า ในวันนี้ ๑๐๐ คนเจรจากับนายจ้างทะเลาะกัน ทำข้อตกลงแล้วก็ในวันรุ่งขึ้นอีก ๑๐๐ คนจะเจรจาและทำข้อตกลง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราเล่นกันสลับกันแบบนี้ละครับ อะไรจะเกิดขึ้นสำหรับเมืองไทย รูปแบบที่ใช้ในโครงสร้างของกฎหมายแรงงานสัมพันธ์นี้เป็นรูปแบบที่กระผมไม่เห็นด้วยเลย เพราะกระผมได้พูดแล้วในคณะกรรมการร่างนี้ กระผมอยากให้เห็นเพราะว่ากฎหมายแรงงานสัมพันธ์นี้ช่วยให้กรรมกรมีกำลังแรงต่อรองมากขึ้นด้วยการให้มีโครงสร้างคือมีสหภาพแรงงานที่แข็งแรงมากกว่าที่จะปล่อยให้มีความเป็นอิสระเสรีแล้วก็มาเล่นกันสลับตัวกันเล่น ดังนั้นอันนี้กระผมก็อยากจะสรุปว่า เราคงจะไม่สามารถแก้ไขในที่นี้ได้เพราะว่าเป็นในรูปเช่นนั้นแล้ว กระผมก็อยากจะกราบเรียนข้อสังเกตว่า ถ้าหากว่าเราจะสมมติว่ากรรมกรฝ่ายข้างน้อยที่สงวนนั้นก็หมายความว่าให้เพิ่มจำนวนมากขึ้นมันก็ดีขึ้นนิดหนึ่ง แต่ว่าไม่ได้แก้ปัญหาหรอกครับถ้าร้อยละ ๑๕ ก็คิดดูซิครับ ๑๕ ก็จะไม่สลับจากกันเล่นได้หลายคนเหมือนกันหลายครั้ง อันนี้กระผมกราบเรียนไว้เป็นข้อสังเกตเท่านั้นเอง ขอขอบคุณครับ

นายวิกรม เมลาสนนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิกรม เมลาสนนท์ กระผมเองมีความเข้าใจในเรื่องปัญหากฎหมายแรงงานนี้ไม่มากหรอก แต่กระผมคิดเอาอย่างสามัญสำนึกธรรมดาของกระผม ถ้ากระผมวางตัวอยู่ในที่ที่กึ่งกลางระหว่างปัญหาของกรรมกรฝ่ายข้างมากกับกรรมกรฝ่ายข้างน้อย โดยสามัญสำนึกกระผมเห็นว่าของคุณदनัยนั้นมีเหตุผลมาก ถ้าเราคิดว่า ๑๐๐ คนก็กระทำการได้อย่างมาตรา ๑๒ ว่าเป็นได้ ถ้าหากว่าจำนวนคนงานของเราไม่มากก็ไม่ค่อยรู้สึกอะไร แต่ถ้าหากว่าจำนวนคนงานในสถานประกอบการนั้นมาก เราถือร้อยละ ๑๕ นะครับ พันหนึ่งก็ ๑๕๐ คนงาน ๒ พันก็ ๓๐๐ จึงจะสามารถเคลื่อนไหวในเรื่องราวที่สำคัญอย่างนี้ได้ กระผมนึกถึงครอบครัวของคนงานที่เวลาที่มีการหยุดงานแล้ว ความลำบากลำบากของลูกเด็กเล็กแดง ของภรรยา นั้นจะเป็นอย่างไร ที่นี้ถ้าหากว่าเราจำกัดจำนวนน้อยอย่างที่ทางร่างเดิมอย่างนั้นแล้ว เราไม่ทราบว่ามี ๑๐๐ คนที่เขาเริ่มการอะไรขึ้นมา มันมาจากโดยสุจริตใจของเขาเอง หรือมาจากเหตุผลประการอื่นใดจากภายนอก กระผมจึงเห็นว่าถ้าหากเราต้องการให้ผลดีเกิดขึ้นแก่อุตสาหกรรมของเราที่เป็นผลดีแก่ส่วนรวม ไม่ใช่

LIRT

เป็นผลดีแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคณะหนึ่งคณะใด โดยเฉพาะละก็ กระผมเข้าใจว่าแบบที่
คุณต๋นัยเสนอมานั้นชอบด้วยเหตุผลมากและน่าสนับสนุนกว่า กราบขอบพระคุณ

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าเรื่องนี้ก็ไม่ควรที่จะ
ได้พูดกันมาก จะได้รับพิจารณากันเสียให้มันเสร็จสิ้นในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กระผม
เห็นว่าที่คุณต๋นัยได้สงวนเอาไว้เป็นการถูกต้องแล้ว ตัดไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คนออกไป ทีนี้ถ้า
ไม่ตัดและไม่แก้ตามคุณต๋นัยแล้วนะ ข้อความมันไปขัดกันตรงที่ว่า บรรทัดต่อไปเขียนว่า
“ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง” นั้น แล้วไปเขียนว่า “แล้วแต่จำนวนไหนจะน้อยกว่ากัน” แทน
ที่จะเขียนว่า “แล้วแต่จำนวนไหนจะมากกว่ากัน” วึ่งไปเขียน “แล้วแต่จำนวนไหนจะน้อย
กว่ากัน” ท่านประธานที่เคารพ มันยิ่งเสียความไปใหญ่ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าใช้ ๑๕ ร้อยละ
๑๕ ถูกต้องแล้ว ถ้าหากว่ามีอยู่ ๒๐ คน ๑๕ เปอร์เซ็นต์ก็ ๓ คนเท่านั้น เพราะฉะนั้นร้าน
ก๋วยเตี๋ยวนี้ ๓ คนก็นัดหยุดงานได้แล้ว ท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นไม่มีปัญหาที่จะ
ต้องพูดอะไรกันต่อไปแล้วครับผมช่วยกันรักษาความสัมพันธ์ความรักความสามัคคีปรองดอง
กัน บ้านเมืองจะได้เจริญ อย่าได้หยุดงานหยุดการกันเลย ขอขอบพระคุณครับ กระผมว่าลง
มติได้แล้ว

นายนิคม จันทรวิทุร (ประธานกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
อยากจะกราบเรียนหลักการสำคัญที่สุดของกฎหมายที่ท่านกำลังพิจารณาอยู่นี้มุ่งจะให้ลูกจ้าง
และนายจ้างได้พูดได้คุยกันมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราอยากให้ฝ่ายลูกจ้างมีอะไรอยู่ในใจ
มีทุกข์มีข้อไม่พอใจอะไรก็จะได้มาคุยกันเป็นการระบาย เป็นการเอามาเป็นทางออกที่ถูกต้อง
ฉะนั้นการที่จะกำหนดจำนวน กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้มากมายนั้น ก็จะไม่ตรงกับเป้าหมาย
ของกฎหมายนี้ ประสบการณ์ที่ผ่านมา ความคุยกัน ท้าหรือกันอยู่สม่ำเสมอเป็นการช่วยแก้ปัญหา
ต่างๆ ฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนว่า ทางคณะกรรมการข้างมากได้พิจารณาประเด็นนี้
อย่างรอบคอบที่สุด และเห็นว่าจำนวน ๑๐๐ คนนี้ อย่างที่กรรมาธิการท่านหนึ่งซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
ปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช่ทาง่ายๆ ครับ โดยเฉพาะเรื่องบางที่มันเรื่องตัวนอะไรต่างๆ ฉะนั้นการที่
เราจะประวิงเวลาไปนี้ ความจริง ขอโทษ จากประสบการณ์นั้นไม่เป็นผลประโยชน์แก่นายจ้าง
ในส่วนรวม กระผมขอประทานเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า ตัวจำนวนต่างๆ เหล่านี้ไม่ใช่มานั่งคิดกันเอง

LIART

ดูจากข้อเท็จจริง ท้าหรือกันมาตั้งแต่ระดับกรม ระดับกระทรวง ระดับนายจ้างลูกจ้างครับ ขอขอบคุณครับ

นายสนอง ตูจันดา : ท่านประธานครับ เรื่องนี้ผมเห็นว่าเป็นการที่พิจารณากันในเรื่องจำนวน คือว่าจะตัดจำนวนคนร้อยคนออกหรือไม่ ส่วนจำนวนที่เปอร์เซ็นต์ของจำนวนคนงานนั้น ทางคณะกรรมการส่วนใหญ่กับส่วนน้อยก็ตรงกัน เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าเรื่องนี้ควรจะปิดอภิปรายได้แล้วครับ ขอรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านผู้ใดจะเสนอเปิดอภิปรายใหม่ครับ

นายประทีป เสี่ยงหวาน : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าผมจะเสนอให้เปิดการอภิปรายอีกก็คงจะแพ้ ให้ผมได้พูดสักนิดเดียวแหละครับ ไม่ใช่อภิปราย คือผมอยากจะทราบเรียนต่อสภานี้เพื่อให้ทราบถึงว่ามูลเหตุของกฎหมายฉบับนี้ การปรึกษาหารือกันในระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง เขาเห็นพ้องต้องกันที่จะเอาอย่างนี้ ผมคิดว่าเราจะสมมติตัวเองเป็นเทพแล้วก็นั่งมองดั้นเมฆลงไปให้ในสิ่งที่เขาไม่ต้องการ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณประทีปครับ จะผิดข้อบังคับนะครับ เออสิ... จะพอใจหรือยัง แค่นั้น

นายประทีป เสี่ยงหวาน : เขาต้องการอย่างนี้นะครับ ผมเรียนไว้ต่อที่ประชุมเท่านั้นแหละครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ขอขอบคุณครับ มีท่านผู้ใดจะเสนอเปิดอภิปรายใหม่ครับ คุณสุวิทย์เชิญครับ

นายสุวิทย์ ระวังศ์ (กรรมการ) : ในฐานะที่เป็นกรรมการ ผมขอชี้แจงเพิ่มเติมสักเล็กน้อยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ก็เสนอเปิดการอภิปรายใหม่ครับ

LIRT

นายสุวิทย์ ระวังค์ (กรรมาธิการ) : ถ้าอย่างนั้น ผมขอเสนอเปิดการอภิปราย
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ถ้าอย่างนั้นผมก็จะขอ
มติต่อที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้เปิดการอภิปรายต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๙ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรปิดอภิปราย
ได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๕ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้
ปิดอภิปรายได้ ผมขอกำหนดประเด็นที่เราจะลงมติในครั้งนี้ คือในวรรคสามของมาตรา ๑๒
ที่คุณตนัย บุนนาค กรรมาธิการเสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นไว้ นั้น ดูในมาตรา ๑๒
วรรคสามก็จะขอตัดบรรทัดที่ ๒ คำว่า "ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือ" ออก ในบรรทัดที่ ๓
ก็ขอตัดคำว่า "แล้วแต่จำนวนไหนจะน้อยกว่ากัน" ออก นอกนั้นข้อความเหมือนกัน ถูกอย่างนั้น
ใช้ไหมครับ คุณตนัยครับ เข้าใจดีแล้วนะครับ

ต่อไปผมจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้เป็นไปตามที่กรรมา
ธิการเสียงข้างน้อยที่ขอสงวนความเห็นไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๙ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้เป็นไป
ตามความเห็นของกรรมาธิการเสียงข้างมาก โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๔ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
เห็นชอบด้วยในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามที่คุณตนัย บุนนาค ขอสงวนไว้ ขอเชิญท่านเลขา-

LIRT

ธิการรัฐสภาอ่านต่อไปครับ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา): มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข คุณต๋นัย บุนนาคขอสงวนความเห็นไว้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: มาตรา ๑๔ คุณต๋นัย บุนนาค ขอสงวนความเห็นไว้ เชิญคุณต๋นัย บุนนาค ครับ

นายต๋นัย บุนนาค (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ในมาตรา ๑๔ ที่กระผมขอสงวนไว้นั้น ก็มีลักษณะหรือแนวทางเช่นเดียวกับในมาตรา ๑๒ ซึ่งท่านสมาชิกส่วนใหญ่ได้กรุณาให้มีการแก้ไขตามที่กระผมได้สงวนไว้ในมาตรา ๑๔ นั้น ถ้าในสถานประกอบกิจการ มีสหภาพแรงงาน ตามร่างที่กรรมาธิการเสนอและเห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ นั้น ก็ให้สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงานหรือสมาพันธ์แรงงานยื่นเสนอข้อเรียกร้อง ต่อ นายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายนายจ้างได้ และจะเห็นได้ว่าในวรรคสองนั้น กระผมขออ่านที่กรรมาธิการส่วนใหญ่เขียนไว้ก็คือว่า "ในกรณีที่สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องนั้นไม่จำเป็นต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อลูกจ้าง ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง" ที่กระผมขอสงวนในหลักการใหญ่ก็คือว่า ถ้าหากว่าสหภาพแรงงานที่จะยื่นข้อเรียกร้องนั้น ในกฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์ในการเล่นในเกมนี้อาจมีเพียง ๑๐ คนเท่านั้น ถ้าหากว่าเราต้องการที่จะให้ความเป็นธรรมและสร้างความสงบในวงการอุตสาหกรรมนั้น กระผมขอแก้ไขเป็นไปในแง่ที่ว่า สำหรับให้แก่ในวรรคหนึ่งและวรรคสามเป็นดังนี้ว่า "สมาคม นายจ้างหรือสหภาพแรงงานอาจแจ้งข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ ต่ออีกฝ่ายหนึ่งแทนนายจ้างหรือลูกจ้างซึ่งเป็นสมาชิกได้จำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด" ดังที่สมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอประทานโทษที่ต้องกล่าวนามคือ ดอกเตอร์ อมร จันทรมบูรณ์ ได้ให้ข้อคิดกว้างโยงไปถึงมาตรา ๑๘ ด้วยว่า สิ่งต่างๆ ซึ่งจะเกิดจากข้อเรียกร้องนั้น จะต้องเกี่ยวข้องกับลูกจ้างจำนวนมากที่กระผมขอเดิมนั้น เป็นแต่เพียงว่า สมาชิกของสหภาพแรงงานนั้น จำเป็นจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด ทีนี้ก็สหภาพแรงงานก็สามารถที่จะยื่นข้อเรียกร้องหรือว่ายื่นข้อเสนอสู่ฝ่ายนายจ้าง เพราะว่ากระผมวางไว้เพียงหนึ่งในห้าเท่านั้นครับ อันนี้ขอประทาน

LIRT

กราบเรียนว่า หลักเกณฑ์ก็เช่นเดียวกับมาตรา ๑๒ แต่ว่าถ้าหากสภาพแรงงานจะเจราจาหรือ ยืนยันข้อเรียกร้องต่อนายจ้างแล้ว สหภาพแรงงานนั้นจะต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า ของลูกจ้างทั้งหมด และในเวลาเดียวกัน ในวรรคสามนั้นก็สามารถที่จะเช็คจำนวนได้หรือ ตรวจสอบจำนวนได้ว่ามีการหาสมาชิกหรือจำนวนสมาชิกอยู่เท่าไรอย่างไร จากประสบการณ์ ของกรรมนั้น จะเห็นได้ว่าแม้แต่ในประเทศซึ่งเจริญด้วยอุตสาหกรรมแล้ว ก็ยังมีปัญหาอยู่ ว่านายจ้างจะต้องรับสหภาพแรงงานอันใดซึ่งอยู่ในหน่วยงานของตน อาจจะมีตั้งหลายสหภาพ แรงงาน แต่ว่าสหภาพแรงงานอันไหนละครับ ที่นายจ้างจำเป็นและเห็นพ้องด้วยว่าอาจจะ ต้องเจราจาในข้อเรียกร้องอย่างหนึ่งอย่างใด กรรมก็วางไว้ในความรู้สึกและเจตนากรรมนี้ที่ อยากรจะสนับสนุนสหภาพแรงงานในประเทศไทยให้เจริญเติบโต ก็เห็นว่าในจำนวนสมาชิกที่ อยู่ในสถานประกอบการนั้น อย่างน้อยก็ไม่ควรจะน้อยกว่าหนึ่งในห้า จึงได้ขอประทานสงวน ต่อกรรมาธิการในที่นี้ ขอประทานกราบเรียนในชั้นต้นแค่นี้ครับ

นายเจริญ ศิริพันธ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ กรรมใคร่เรียนว่าในแนวความคิดของท่านสมาชิกผู้เสนอว่ามีการแก้ไขนั้น ความ จริงแล้วเป็นการขัดกับนโยบายซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า ควรจะสนับสนุนสหภาพแรงงาน เพราะว่าถ้าเกิดไปจำกัดจำนวนอันนี้ขึ้น ก็ปัญหาว่าการที่จะให้ยื่นข้อเรียกร้องได้ โดยสหภาพ แรงงานหรือสมาคมนายจ้างที่จะยื่นข้อเรียกร้องต่อกันนั้น ก็เป็นเรื่องของการจำกัดสิทธิ โดย ที่ว่าหลักการที่บอกว่าจะสนับสนุนสหภาพแรงงานให้เกิดขึ้นนั้น ก็คงจะเป็นไปในทางตรงกัน ข้าม แต่การที่คณะกรรมาธิการได้มีมติส่วนใหญ่เห็นควรยื่นตามร่างเดิมนั้นก็โดยมีเหตุผลดังนี้ ก่อนจะยื่นข้อเรียกร้องสหภาพแรงงานก็ต้องชั่งน้ำหนักตัวเองว่าจะมีพลังในการต่อรอง มากน้อยเพียงใด เมื่อจำนวนสมาชิกน้อยกว่าจำนวนลูกจ้างในกิจการก็ไม่อาจที่จะเรียก ก็ อาจไม่ได้รับการสนับสนุนหรือสามารถจะเจราจาได้อยู่เองแล้วก็มาตรานี้กำหนดหน้าที่ทั้งสอง ฝ่าย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ถ้าหากเป็นไปว่าเสียส่วนใหญ่ของสภาเห็นควรที่จะแก้ไข คือจะต้อง แก้ข้อความในวรรคท้ายที่ขอแก้ว่า “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด” นั้น เพราะคำว่าทั้งหมดนี้อาจจะหมายถึงลูกจ้างในจำนวนของกิจการซึ่งมิได้เป็นสมาชิก ซึ่งยิ่งจะ เพิ่มภาระแก่สหภาพแรงงาน ถ้าหากจะเป็นไปได้ตามความต้องการอันนั้นแล้ว จะต้องจำกัด ว่า “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างที่ยื่นข้อเรียกร้อง” กรรมขอเรียนชี้แจง

นายถาวร ชะนะภัย : ท่านประธานที่เคารพ กระผมมีข้อสังเกตที่จะกราบเรียนต่อท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ณ ที่ประชุมนี้ว่า ในมาตรานี้กระผมมีความเห็นคล้ายตามเสียงกรรมาธิการส่วนใหญ่ เพราะว่าในมาตรา ๑๒ ที่ได้ผ่านไปแล้ว กระผมก็ไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับคำแปรญัตติ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่า คำว่า “ลูกจ้าง” เราจะต้องคำนึงถึงลูกจ้างที่มีอยู่หลายประเภทอย่างที่ท่านกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ได้อธิบายให้ฟังแล้วว่า บางทีก็ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหพันธ์ประเด็นสำคัญที่เราควรจะพิจารณาในที่นี้ ก็คือว่า ลูกจ้างทั้งหมด คำว่า “ลูกจ้างทั้งหมด” นั้นะครับ อาจจะเป็นลูกจ้างระดับบริหาร ลูกจ้างในระดับครึ่ง ๆ กลาง ๆ และลูกจ้างประเภทที่ใช้แรงงานขั้นต่ำสุด การที่กฎหมายระบุไว้ว่า ลูกจ้างทั้งหมด อันนี้จะเป็นปัญหาหรือละเลยทำให้ในมาตราที่ผ่านมาแล้วก็ดี หนึ่งในห้าที่กำลังพิจารณาอยู่ในมาตรานี้ก็ดี จะทำให้ลูกจ้างหรือจำนวนที่จะคิดหนึ่งในห้านั้นเป็นปัญหา กระผมจึงมีความเห็นว่าการที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ได้เขียนไว้ทำนองนี้น่าจะมีเหตุผลดีกว่า ขอขอบคุณครับ

นายสุวิทย์ ระวังวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมใคร่จะชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้ จุดมุ่งหมายของกฎหมายฉบับนี้เราต้องการที่จะเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง เราต้องการส่งเสริมให้มีสภาพแรงงาน ซึ่งเป็นองค์การของฝ่ายลูกจ้างที่จะมีการเจรจากันอย่างถูกต้อง ถูกเกณฑ์ ถูกกติกา กับฝ่ายนายจ้าง หากว่าเราจะไปออกกฎหมายบังคับสภาพแรงงานว่าต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของลูกจ้างทั้งหมดแล้วนั้น จะเป็นการยากลำบากที่เราจะส่งเสริมให้สภาพแรงงานเป็นผู้แทนของฝ่ายลูกจ้างในการเจรจา กระผมอยากจะขอชี้แจงให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทราบก่อนนำที่จะออกพระราชบัญญัติแรงงานฉบับนี้ ท่านสมาชิกคงทราบว่าบรรดาลูกจ้างคนงานต่างๆ จะหยุดงานก่อนการเจรจา ปัญหาที่ทะเลาะครับ เป็นปัญหาใหญ่ ถ้าเราไม่ต้องการที่จะให้ลูกจ้างกรรมกรนัดหยุดงานก่อนเจรจาแล้ว เราก็ควรที่จะส่งเสริมให้เขามีสภาพแรงงาน วิธีการส่งเสริมให้เขามีสภาพแรงงานนั้น เราก็ไม่ควรที่จะออกกฎหมายบังคับให้เขาไม่สามารถที่จะทำอะไรได้เลย อันนี้ทะเลาะครับ เป็นประเด็นแรกที่กระผมอยากจะชี้แจงเพื่อนสมาชิกให้พิจารณาในเรื่องนี้ ปัญหาที่สองก็อย่างที่มีท่านสมาชิกได้ชี้แจงว่าเป็นความยุ่งยากอย่างยิ่งในกรณีที่จะไประบุว่า จะต้องเป็นหนึ่งในห้าของลูกจ้างทั้งหมด

LIART

ลูกจ้างทั้งหมดในที่นี้ก็ไม่รู้ว่าลูกจ้างอะไร กระทบจะยกตัวอย่างง่าย ๆ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีลูกจ้างทั้งหมดสามหมื่นกว่าคน ในกรณีที่สหภาพแรงงานรถจักร ซึ่งเป็นการพนักงาน ขั้บรถอาจจะสมาชิกเพียง ๓๐๐ คน ๕๐๐ คน ในจำนวนของพนักงานขั้บรถจักร ซึ่งมี ประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าคน ถ้ากฎหมายไประบุว่าเป็นของลูกจ้างทั้งหมด มีหมายความว่า จะต้องกินความไปถึงพนักงานลูกจ้างของการรถไฟฯ ทั้งหมด อันนี้ละครับที่จะเป็นการตีความ ซึ่งจะเกิดความยุ่งยากทีหลัง คณะกรรมการเสียงส่วนใหญ่ก็เห็นว่าการระบุกฎหมายต่าง ๆ ใ้ นั้นจะเป็นการที่ไม่เสริมสร้างให้ระบบสหภาพแรงงานของที่เราต้องการที่จะให้มีขึ้นนั้น มีบทบาทขึ้น กระทบอยากใครจะชี้แจงเรื่องนี้เท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายศักดิ์ สายบัว : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สำหรับคำแปร ญัตติที่ทางกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยสงวนไว้ นั้น กระทบคิดว่าเราน่าจะพิจารณาถึงจุดมุ่งหมาย ของบทบัญญัติมาตรา ๑๔ ความจริงนะครับ กระทบคิดว่าบทบัญญัติมาตรานี้ไม่ได้มุ่งหรือมี จุดมุ่งหมายทางด้านจะทำให้สหภาพแรงงานขยายตัวหรือไม่ขยายตัว กระทบคิดว่าสหภาพ แรงงานจะขยายตัวได้โดยรวดเร็วหรือโดยชักช้า นั้น กระทบว่ามันขึ้นอยู่กับเหตุผลการอื่นแล้ว ก็ เหตุผลอีกหลายประการ แต่สำหรับมาตรา ๑๔ นั้นะครับ เมื่อจะมีการเจรจาระหว่างนายจ้าง กับลูกจ้าง แล้วการเจรจาจะเป็นไปด้วยดีและผลของการเจรจาได้ผูกมัดในการปฏิบัติงาน ทั้งสองฝ่ายหรือไม่นั้น เราก็จำเป็นต้องเจรจากับบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของ คณะบุคคลได้จริง ๆ ถ้าหากว่าในสหภาพแรงงานนั้นไม่ว่าจะมีสมาชิกเท่าไรก็ตามเจรจาได้ เมื่อ เสร็จไปแล้ว ผลตกลงกันจะผูกมัดบุคคลอีกจำนวนมาก จะผูกมัดได้หรือไม่นั้น มันก็ต้องเป็น ปัญหาเราบอกว่า ๑ ใน ๕ ก็เป็นจำนวนหนึ่งว่าถ้าหากว่าใครก็ตามที่จะอ้างว่าจะเจรจาแทน คณะบุคคลนั้นก็หมายความว่าต้องมีความเห็นพึงสนับสนุนบุคคลที่เจรจจะเป็นจำนวน พอประมาณ ไม่อย่างนั้นเราก็ไม่รู้ว่าเราเจรจากับใคร ถ้าหากว่าคณะบุคคลนั้นตัวตนไม่มีรูปร่าง ไม่มีคนสนับสนุน แล้วการเจรจามันจะได้ผลอะไร เมื่อเจรจาผลออกมาแล้วมันผูกพันได้อย่างไร เรื่องนี้ครับมันไม่ใช่เรื่องที่ว่าเราวางไว้อย่างใดอย่างหนึ่ง มันจะไปเกี่ยวข้องกับ เรื่องส่งเสริมให้ สหภาพแรงงานโตได้หรือไม่โตได้เรากำหนดไว้เพื่อเหตุผลในด้านการเจรจาและจะใช้ผลใน การเจรจานั้นนะทำความตกลงผูกพันกันต่อไปมันก็ต้องรู้ว่าใครเจรจากับใคร ถ้าสหภาพ

LIRT

แรงงานไม่มีตัวตน มีสมาชิกเท่าไรก็ไม่รู้ แล้วเหตุผลที่ท่านกรรมาธิการอ้างบอกว่า ถ้าหากเป็นสมาชิกสหภาพคนงานรถจักรหรืออะไรทำนองนี้ ตามบทบัญญัติกฎหมายฉบับนี้เราไม่ได้ตั้งสหภาพตามประเภทความชำนาญของคนงาน เราตั้งตามกิจการอุตสาหกรรมท้องถิ่นไปลักษณะนี้ เราไม่ได้ตั้งว่าคนมีชำนาญประเภทเดียวกันรวมกันเป็นสหภาพแรงงาน กระผมคิดว่าอย่างนั้นทำไมเราทำอย่างนั้น ก็เพราะว่าเราไม่ต้องการให้คนงานรถไฟบางประเภทนี้สามารถหยุดงานแล้วทำให้คนอื่นไม่มีงานทำได้ มันควรจะเป็นคนงานหลายประเภท กระผมก็คิดว่าเหตุผลเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นสำหรับมาตรานี้กระผมว่าเราน่าจะพึงเล็งว่า เมื่อคณะบุคคลฝ่ายจัดการกับฝ่ายพนักงานนั้นจะเจรจาทัน ใครจะเจรจากับใคร หรือเราเจรจา ฝ่ายนายจ้างเขาเจรจากับใครมีตัวตนใหม่ ถ้าจะมีตัวตนอย่างน้อยก็ต้องมีเครื่องชี้ระบุว่าเขาเป็นผู้แทนคณะบุคคลจำนวนพอสมควร กระผมจึงเห็นด้วยกับคำสงวนของผู้แปรญัตติ ขอขอบคุณครับ

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพเกี่ยวกับจำนวนในมาตรา ๑๒ กับมาตรา ๑๔ นี้ กระผมเห็นว่ามีข้อแตกต่างกันอยู่แล้วก็มีข้อที่เหมือนกันอยู่ ข้อที่เหมือนกันอยู่ก็คือหมายความว่า ในการยื่นข้อเรียกร้องนั้นควรจะมีจำนวนคนงานในโรงงานนั้นพอสมควร อย่างในมาตรา ๑๒ เรากำหนดไว้ร้อยละ ๑๕ ในหลักการ ในมาตรา ๑๔ ก็ควรที่จะกำหนดไว้เช่นเดียวกัน แต่จำนวนตามที่กรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยสงวนนั้นมันผลแตกต่างกันอย่างยิ่ง ซึ่งกระผมจะขอทราบเรียนว่า กฎหมายฉบับนี้ เราหาทางหรือวางวิธีที่จะให้มีการเสนอข้อเรียกร้องได้ ๒ ทาง คือทางหนึ่งโดยทางลูกจ้างขอร้องโดยตรงตามมาตรา ๑๒ และสหภาพแรงงานได้ยื่นข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๔ ตามข้อเท็จจริงในปัจจุบันนี้ กระผมเชื่อว่าไม่มีสหภาพแรงงานใดที่จะมีลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกันหรือลูกจ้างของอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันมีสมาชิกถึง ๑ ใน ๕ คือร้อยละ ๒๐ ฉะนั้นในความเห็นของกระผมในมาตรา ๑๔ ถ้าเราจะกำหนดจำนวน ว่าสหภาพแรงงานจะเข้ายื่นข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว สหภาพแรงงานนั้นจะต้องมีลูกจ้างของนายจ้างนั้นจำนวนถึง ๑ ใน ๕ นั้น กระผมว่าอันนี้เป็นการลบล้างกลไกเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน เพราะถ้าเรากำหนดไว้เช่นนั้นแล้วนะครับ กระผมเชื่อเหลือเกินว่าบทบาทของสหภาพแรงงานมีไม่ได้ ฉะนั้นปัญหาในเรื่องนี้จึงอยู่ที่ว่ากฎหมายฉบับนี้ควรจะสนับสนุนให้มีสหภาพแรงงานหรือไม่อย่างเช่นสมาชิกผู้มีเกียรติ คือ

LIART

ดอกเตอร์อมรได้สนับสนุนว่าในการเรียกร้องนั้นควรจะทำให้มีผลและให้มีความศักดิ์สิทธิ์ จากข้อตกลงนั้น ถ้ากระผมเข้าใจไม่ผิด ทางดอกเตอร์อมรรู้สึกจะมุ่งหนักไปให้ใช้วิธีการเรียกร้องผ่านทางสหภาพแรงงานแทนที่จะเรียกร้องกันเองตามมาตรา ๑๒ ถ้าความเห็นของคุณอมรถูกต้องและน่าจะสนองปัญหาในทางเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะการเมืองในขณะนี้ กระผมเห็นว่าในเรื่องนี้ ด้วยความเคารพในความเห็นของคุณตนัย กระผมก็อยากจะขอต่อรองว่า ควรจะเป็นไปตามกรรมวิธีการเสียงข้างมาก หรืออย่างน้อยก็ต้องลดจำนวนลงไปอีกมากโขทีเดียว ขอพบพระคุณครับ ท่านประธาน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณตนัยจะตอบอะไรไหมครับ ที่ท่านกรรมวิธีการสนใจ

นายตนัย บุณนาค (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะขอประธานทราบเรียนขอถือโอกาสฟังความคิดเห็นจากท่านสมาชิกก่อนที่กระผมจะเรียนต่อคณะกรรมการส่วนใหญ่ครับผม

นายอดุล วิเชียรเจริญ : ท่านประธานที่เคารพ ในมาตราที่เราได้ผ่านมาแล้วนั้น กระผมเองสนับสนุนความเห็นของท่านผู้ที่สงวนความเห็นไว้ แต่มาถึงในมาตรา ๑๔ ซึ่งเรากำลังพิจารณากันอยู่นี้ กระผมไม่เห็นด้วยกับที่ท่านขอสงวน ที่ไม่เห็นด้วยก็โดยเหตุผลในประเด็นใหญ่ ๒ ประการ ในประการแรกตามที่ท่านขอเติมเอาไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อความที่ท่านขอเติมนั้นเจตนาเป็นอย่างไรนั้น กระผมเข้าใจเพราะท่านก็ชี้แจง เราก็ได้อภิปรายกันมาแล้วที่เติมไว้ นั้น ทำให้ข้อความในวรรคหนึ่งเป็นข้อความ ซึ่งถ้าหากว่าเราไม่ได้มานั่งกันอยู่ในที่นี้ เราไปอ่านกฎหมายนี้ข้างนอกเมื่อผ่านออกไป จะก่อให้เกิดปัญหาในใจเป็นอันมากข้อความที่เติมไว้ นั้นไม่กระจาง ไม่ชัด ไม่ได้ความ และไม่ทราบว่าเป็นอะไรแน่ แต่ว่าอาจจะอ่านสันนิษฐานได้ แต่ต้องตีความกัน นี่เป็นข้อบกพร่องในการที่เติมร่างมา แล้วก็เขียนข้อความไม่ทำให้กระจาง แต่อย่างไรก็ตาม ในประเด็นข้อที่สอง ซึ่งเป็นประเด็นที่เป็นเนื้อหาสาระ ก็คือในเรื่องที่ว่า ถ้าหากว่าเราจะไปกำหนดในเงื่อนไขให้จำนวนสมาชิกของสหภาพแรงงาน มีถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์หนึ่งในหน้า ถึงขนาดนั้นก็ทำให้ลักษณะของการเจรจาต่อรอง คอลเลคทีฟ บาเกนนิ่ง (collective bargaining) นั้น กระทำโดยสหภาพแรงงานไม่ได้ผล อันนี้กระผมเองมีความรู้สึก

LIART

เช่นเดียวกันหลายท่านที่ได้พูดไปแล้วว่า ถ้าเราใส่ข้อความเช่นนี้ไป มันจะไม่เป็นการสมเจตนา-
 รมณ์ดังที่เราได้พูดกันว่า ประสงค์จะส่งเสริมให้สหภาพแรงงานเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า ใน
 ประการสำคัญก็คือ ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของลูกจ้างในการเจรจาต่อรอง กระผมเห็นว่าถ้าหาก
 ว่ามีจำนวนสมาชิกของสหภาพแรงงานนั้น ทำงานอยู่กับนายจ้างพอสมควรสมควร ก็หน้าที่
 จะต้องให้สหภาพแรงงานนั้นมีส่วนเข้าไปเจรจาต่อรองได้ การที่จะไปกำหนดจำนวนเท่านั้น
 เท่านั้น นอกจากจะเกิดปัญหาว่าของจำนวนนายจ้างทั้งหมด หรืออย่างไร หรือว่าถ้าหากไม่ทั้งหมด
 เพราะเหตุว่า มีลูกจ้างหลายประเภทแล้ว ก็จะต้องกำหนดว่าในประเภทนั้นประเภทนี้ซึ่งจะ
 ต้องเขียนความยาวต่อเนื่องไปอีก ไม่ใช่เขียนสั้นๆ อย่างที่ปรากฏอยู่ในวรรคหนึ่ง แต่กระนั้น
 ก็ตาม ถึงแม้ว่าจะเขียนและก็อาจจะเขียนได้ แต่กระผมก็คิดว่าหน้าที่สำคัญของเรานั้น ควร
 จะพยายามส่งเสริมให้มีสหภาพแรงงาน และให้สหภาพแรงงานสามารถดำเนินการได้ การดำเนินการ
 แทนลูกจ้างได้นั้น นอกจากจะเพื่อประโยชน์ของลูกจ้างในการให้ความเป็นธรรมตามสมควร
 แล้ว ก็ยังจะเป็นการช่วยป้องกัน ตัดการถกเถียงข้อพิพาทในเรื่องแรงงาน ซึ่งจะนำไปสู่การหยุดงาน
 และในที่สุดก็นำไปสู่ผลอันไม่พึงปรารถนาแก่เศรษฐกิจของประเทศ แก่ความสงบเรียบร้อย
 ของบ้านเมือง กระผมเห็นว่ามาตรา ๑๔ ควรที่จะคงไว้ตามที่กรรมการฝ่ายข้างมากได้
 เสนอความเห็นไว้วันนั้น น่าจะเป็นการถูกต้องเหมาะสม แล้วก็เป็นการส่งเสริมบทบาทของ
 สหภาพแรงงานมากกว่าที่ท่านกรรมการฝ่ายข้างน้อยท่านขอสงวนไว้ ขอขอบคุณครับ

นายอมร จันทรสมบูรณ์ :ขอบคุณครับท่านประธาน กระผม ออมร จันทรสมบูรณ์
 กระผมมีแนวโน้มที่เห็นกับกรรมการฝ่ายข้างน้อย เพราะเหตุใดขณะนั้นนั้นกระผมเห็นด้วย
 กับท่านกรรมการ คือคุณสุวิทย์ ระวังค์ ที่ว่าจะต้องเสริมสหภาพแรงงานให้แข็งแรง แต่
 อย่าลืมว่า คำว่า "สหภาพแรงงาน" นั้น ความจริงไม่ได้บอกอะไรกับเราเลย สหภาพแรงงานนั้น
 จะแข็งแรงหรือไม่นั้น กรุณาดูโครงสร้างของสหภาพแรงงานตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘
 สหภาพแรงงานของไทยเรานั้นตั้งขึ้นง่าย คนก็น้อย คือต้องเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียว
 กัน แล้วก็ไม่น้อยกว่า ๑๐ คนก็เป็นผู้เริ่มก่อการ ดังนั้นสหภาพแรงงานของเรานั้น ความจริง
 แล้ว อาจจะเป็นคนกลุ่มน้อยซึ่งท่านสมาชิกบางท่าน ขออภัยที่เอ่ยชื่อคือ คุณศักดิ์ ก็ได้

LIRT

บอกแล้วว่า สหภาพแรงงานนั้นจะแทนคนกลุ่มใหญ่ได้หรือไม่ สหภาพแรงงานจึงไม่ใช่เป็นสหภาพแรงงานที่เกิดขึ้นในความคิดฝันแต่ว่าเป็นสหภาพแรงงานซึ่งเรายังมองไม่เห็นภาพ กระทบได้เน้นตั้งแต่การอภิปรายครั้งแรกแล้วว่า กระทบนั้นต้องการให้สหภาพแรงงานนั้น แข็งแรง และเป็นกำลังที่จะต่อรองกับนายจ้างแต่มาตรา ๑๔ ที่คุณต๋นยสงวนไว้นั้น หรือว่า บทบาทที่ให้แก่อสหภาพแรงงานในมาตรา ๑๔ นั้นจะไม่ทำให้สหภาพแรงงานนั้นแข็งแรงสหภาพ แรงงานจะแข็งแรงนั้น จะแข็งแรงได้ต่อเมื่อกฎหมายให้บทบาทสหภาพแรงงานมากกว่านี้ค่า ว่ามากกว่านั้นนั้น กระทบอยากจะทำกราบเรียนว่าในระบบซึ่งสนับสนุนให้เกิดสหภาพแรงงานนั้น จำเป็นที่จะต้องให้เรื่องสำคัญ ๆ นั้นต้องต่อรองโดยทางสหภาพแรงงาน เรื่องสำคัญ ๆ ก็เป็นต้น ว่าเรื่องเกี่ยวกับสหภาพ การแจ้งเวลาทำงานหรือเงื่อนไขในการทำงาน อันนี้เป็น คอลเลกทิฟ บากานิ่ง (collective bargaining) ซึ่งจะต้องทำโดยผ่านสหภาพ ถ้าหากเราใส่บทบัญญัตินี้ลง ในกฎหมายนี้ได้ สหภาพแรงงานก็จะเกิดขึ้นและก็จะไปตามความประสงค์ของคุณสุวิทย์ ระวีวงศ์ แต่บทบาทเฉพาะเพียงมาตรา ๑๔ นั้นก็จะเกิดปัญหาอย่างที่ท่านกล่าวก็คือว่าสหภาพ แรงงานนั้นไม่ได้แทนคนกลุ่มใหญ่ และบทบาทตามกฎหมายนี้ก็ไม่ได้ให้บทบาทที่จะทำให้ สหภาพแรงงานนั้นแข็งแรงขึ้นมาได้ และด้วยเหตุนี้เอง กรรมการฝ่ายข้างน้อยจึงได้เติม ข้อความที่ได้ขอเติมนั้นลงไป เพื่อที่จะให้ให้สหภาพแรงงานนั้นมีพลังหนุนหลังพอสมควร อันนี้กระทบเข้าใจว่าเป็นเจตนาของกรรมการฝ่ายข้างน้อย ดังนั้นกระทบก็คิดว่ารูปแบบซึ่ง รัฐบาลเสนอนั้นนั้น ความจริงกระทบไม่พอใจอะไรเลยทั้งสิ้น แต่ว่าในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหา เฉพาะหน้านั้น เพื่อที่จะให้สหภาพแรงงานนั้นมีกำลังหนุนหลังพอสมควรนะครับ ก็ควรที่จะ ได้เติมกำลังหนุนหลังนี้เข้าไปในหลังสหภาพแรงงาน เมื่อสหภาพแรงงานได้ใหญ่โตขึ้น สิ่งเหล่านี้ ก็สามารที่จะตัดออกไปได้ เพราะกฎหมายเหล่านั้นต้องการวิวัฒนาการเหมือนกัน ขอคุณ ครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระทบคิดว่าเรากลับมาในปัญหา ซึ่งเคยประสบมาแล้วในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ก็คือถ้าเราต้องการอะไรเราก็พยายามจะ เขียนกฎหมายและก็คิดว่ามันจะเกิดขึ้น ในเรื่องสหภาพแรงงานนั้นก็ได้พูดกันมามากแล้ว ว่า เราควรที่จะส่งเสริมเพื่อที่จะเป็นตัวแทนของลูกจ้างในการที่จะเจรจาให้เป็นหลักเป็นเกณฑ์

LIRT

ถูกต้องการกตึกก มีกระบวนการที่แน่นอน แต่อย่างท่านสมาชิกที่เพิ่งนั่งไปเมื่อกี้ท่านก็ไป
ย้าแต่ในประเด็นกฎหมาย ในความเห็นของกรรมนั้นเป็นตรงกันข้าม ถ้าเราต้องการจะส่ง
เสริมสภาพจริง ๆ โดยบริสุทธิ์ใจแล้ว เราจะต้องเสริมสร้างกระบวนการในก่ารที่จะให้สภาพ
แรงงานนั้นมีโอกาสที่จะได้เจริญเติบโต เพื่อที่ว่าจะได้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ตามเจตนาของ
กฎหมาย ด้วยเหตุนี้เอง กรรมจึงเห็นว่าเราจำเป็นต้องสนับสนุนร่างของกรรมาธิการ
ฝ่ายข้างมาก เพราะว่าถ้าเรายอมรับคำสงวนของกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยแล้ว กรรมคิดว่า
เป็นการทำลายกระบวนการที่จะเสริมสร้างสภาพแรงงาน ทั้งนี้เพราะอะไร เราจะเห็นว่าใน
การที่ฝ่ายแรงงานจะเรียกร้องต่อนายจ้างนั้น อาจจะทำได้โดยลูกจ้างนั้นรวมตัวกันแล้วก็ทำเอง
ตามมาตรา ๑๒ ซึ่งเรากำหนดว่าในกรณีอย่างนั้นอย่างที่เราได้ลงมติไปแล้วเมื่อกี้จะต้องมี
ผู้ลงนามไม่ต่ำกว่า ๑๕ ร้อยละ ๑๕ ของลูกจ้างทั้งหมด ก็แปลว่าไม่ต้องมีสภาพแรงงาน
หรือ กคนงานเขาทำของเขาได้เองอยู่แล้วได้ ๑๕ เปอร์เซนต์เมื่อไรก็ยื่นข้อเรียกร้องได้ พอ
มาถึงมาตรา ๑๔ เรากลับจะให้สภาพแรงงานนั้นต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ถึง
จะทำอะไรได้ ถึงจะยื่นข้อเรียกร้องได้ ก็ถ้าอย่างนั้นนะมีสภาพแรงงานไปทำไม ไม่มีประโยชน์
อะไรทั้งสิ้น จะไม่มีลูกจ้างที่ไหนที่จะ.... ขอประทานโทษครับ ปัญญาอ่อนพอที่จะไปเป็นสมาชิก
สภาพแรงงาน เพราะว่าทำประโยชน์อะไรให้ตัวเองไม่ได้ทั้งสิ้น ตัวเองจะยื่นข้อเรียกร้องอะไร
ก็หาพรรคพวกเข้าได้ร้อยละ ๑๕ ก็ยื่นได้แล้ว ถ้าหากว่าเราแก้มาตรา ๑๔ ตามท่านกรรมา
ธิการฝ่ายข้างน้อยแล้ว กรรมคิดว่าเราก็ตัดหมวด ๗ เรื่องเกี่ยวกับสภาพแรงงานไปได้เลย
จากกฎหมายนี้ เพราะมันไม่มีประโยชน์อะไรทั้งสิ้น ถ้าหากว่าทำอย่างนี้แล้วโอกาสที่สภาพ
แรงงานจะเจริญเติบโตตามกระบวนการของมันนั้นจะเป็นไปไม่ได้เพราะถ้าจะเป็นไปได้นั้นสภาพ
จะต้องสามารถทำงานแทนลูกจ้างได้ดีพอสมควร ด้วยเหตุผลประการนี้ กรรมคิดว่าสภานี้
น่าจะยืนยันตามร่างกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก ขอขอบพระคุณครับ

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กรรมขอให้
เหตุผลเพิ่มเติมสักเล็กน้อยเกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๔ เมื่อสักครู่นี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือ
ดอกเตอร์ อมร จันทรสุมบูรณ์ ได้กล่าวว่าควรที่จะทำให้สภาพแรงงานนั้นเป็นองค์กรที่
เข้มแข็งอันนี้กรรมเห็นด้วย แต่วิธีการที่จะทำให้เข้มแข็งนั้นก็ควรจะค่อยเป็นค่อยไปอย่าง

LIRT

สมาชิกผู้มีเกียรติได้นั่งลงเมื่อสักครู่นี้ กระผมจะอุปมา สมมติว่าเราต้องการจะสร้างคนให้สูง ๖ ฟุต และบอกถ้าสูงไม่ถึง ๓ ฟุตนั้นไม่เอา มันจะเป็นไปได้อย่างไร เพราะคนก่อนจะถึง ๖ ฟุต มันก็ต้องโตเตี้ยมาจากเล็ก ๆ น้อย ๆ ขึ้นมาจนถึง ๖ ฟุต สภาพแรงงานก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราคิดจะไม่ให้สภาพแรงงานนั้น ก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเจตนาของเรายกให้สภาพแรงงานเราก็ต้องปล่อยให้กาลเวลาได้เสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาพแรงงานขึ้น โดยอย่าไปกำหนดจำนวน เพราะการจะกำหนดจำนวนร้อยละ ๒๐ ของลูกจ้างนั้น มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ คือไม่มีทางเกิดได้เลย เพราะสภาพแรงงานที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นจะรวบรวมสมาชิกได้ถึงร้อยละ ๒๐ เป็นไปไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว สภาพแรงงานก็ไม่ได้มีโอกาสสนองตอบความประสงค์ของลูกจ้าง เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วลูกจ้างก็ไม่เข้าเป็นสมาชิก สภาพแรงงานก็โตขึ้นไม่ได้ ก็จะกลายเป็นเงื่อนไขที่คอยจะตัดหัวสภาพแรงงานอยู่เสมอ กระผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่นั่งไปเมื่อคืนนี้ ถ้าเรากำหนดเช่นนั้นแล้วไม่มีประโยชน์อันใดเลยครับ ท่านประธานที่จะมีหมวด ๗ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแรงงาน ขอบพระคุณครับ ท่านประธาน

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมฟังดูแล้วก็มีโต้แย้งกันในเรื่องจำนวนที่เพิ่มขึ้นมาของผู้สงวนเอาไว้ในวรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔ และก็ท่านกรรมาธิการท่านหนึ่ง ก็ต่อรองว่า ถ้าเขียนไว้เต็มไว้เช่นนี้ จะขอตัดคำว่า "ทั้งหมด" ออกแล้วก็เติมว่า "ที่ยื่นชื่อเรียกกร้อง" ก็อ่านได้ความว่าจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนลูกจ้างที่ยื่นชื่อเรียกกร้อง ถ้ากรรมาธิการท่านบอกว่าท่านยอมจะแก้เช่นนั้นแล้ว กระผมก็อยากจะขอเรียนถามท่านผู้สงวนเอาไว้ท่านจะยอมไหม ถ้ายอมก็ตกลงกันได้ ส่วนในเรื่องวรรคสามที่เติมออกป็นั้นก็ไม่เห็นเสียหายอะไร เป็นการระบับรับรองในวรรคหนึ่งเท่านั้นเอง และก็จะผ่านไปได้ จะได้พิจารณากันต่อไป ส่วนในเรื่องว่าสภาพแรงงานจะแข็งแรงไม่แข็งแรงอะไร กระผมก็ว่าไปถึงกันหมวด ๗ นั้นเราค่อยไปพูดกันอีกทีหนึ่งส่วนกระผมมีความเห็นว่า ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ให้เกิดความรักความสามัคคี อย่างทะเลาะเบาะแว้งกัน ทั้งลูกจ้างนายจ้าง ก็ขออนุโมทนาสาธุ ครับผม

นายต๋นย บุนนาค : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม

LIRT

ยังขอยืนยันในเจตนารมณ์ ในแง่ที่ว่าในการที่กระผมขอสงวนนั้นก็เพื่อที่ความต้องการจะสนับสนุนให้สหภาพแรงงานมีความแข็งแกร่งและเจริญเติบโตคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามที่กระผมมีความเป็นห่วงและอยากจะขอประทานกราบเรียนต่อท่านสมาชิกในที่นี้ก็คือว่า ในหมวดว่าด้วยสหภาพแรงงานนั้น ผู้ที่ก่อตั้งสหภาพแรงงานก็เป็นแต่เพียงอย่างที่ดอกเตอร์อมรว่าและก็จำนวน ๑๐ คนเท่านั้นเอง ลองนึกภาพสิครับว่าเราพยายามที่จะสนับสนุนให้สหภาพแรงงานนี้เจริญเติบโตยิ่งขึ้น แต่ว่าคนเพียง ๑๐ คนเท่านั้นนะครับ สามารถที่จะยื่นข้อเรียกร้องโดยไม่ต้องมีรายชื่อหรืออย่างหนึ่งอย่างใด อาจารย์ดอกเตอร์ศักดิ์ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า เราจะเจรจากับอะไรท่านเคยพูดกับกระผมว่า เราจะเจรจากับหัวตออย่างนั้นหรือ หรือว่าหัวตอนั้นใหญ่เล็กอย่างไร เพราะว่าเป็นความเป็นความตายของอุตสาหกรรม เป็นความเจริญเติบโตร่วมกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ที่กระผมลงไว้ว่า ๑ ใน ๕ นั้น ก็คิดอย่างสามัญสำนึกว่าเป็นสหภาพแรงงานที่ก่อตั้งขึ้นในจุดหนึ่งจุดใด แต่หากว่าถ้อยคำที่ท่านครูเพทายได้ชี้แจงว่า ลูกจ้างทั้งหมดนั้น จะเป็นการที่จะหาทางปรองดองหรือทำความเข้าใจกันแล้วละก็ กระผมอยากขอให้ทุกท่านได้พิจารณาว่า ถ้าเราจะได้ปรองดองในแง่ที่ว่า ๑ ใน ๕ ของลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง อันนี้จะเป็นการสนับสนุนและเสริมสร้างสหภาพแรงงานและความเป็นผู้นำของกรรมกรหรือลูกจ้างในท้องถิ่น อันนี้กระผมขอกราบเรียนท่านประธานกรรมาธิการด้วยความเคารพครับผม

นายนิคม จันทรวิทุร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ครี๊บ ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะกราบเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ทางด้านรัฐบาล ทางด้านนายจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นผู้แทนก็มีความเห็นสนับสนุนซึ่งกันและกันว่า เพื่อจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เราประสบอยู่ อยู่ที่จะส่งเสริมให้คนงานได้ตั้งสหภาพขึ้นมาทำหน้าที่เป็นตัวแทนที่จะได้มีการติดต่อต่อเนืองกับนายจ้าง ทำงานกันอย่างมีกติกามีกฎมีเกณฑ์ ทำไมเราไม่สามารถรับข้อแปรญัตติของคุณตนัยได้ ก็เพราะว่าการที่เราไปกำหนดกฎเกณฑ์ไว้มากมายต่าง ๆ เหล่านี้ มันเป็นการทำลาย เป็นการทำให้เป้าหมายเดิมนั้นมันลตไป หรือเกือบจะไม่เป็นผลที่ท่านถามว่าเราจะเจรจากับใคร ก็เป็นเรื่องนายจ้างเขา ถ้านายจ้างเห็นสหภาพนั้นมีสมาชิกเพียง

๑๐ คน ๒๐ คน นายจ้างก็บอก แหม ขอภัยเถอะคุณไม่ได้เป็นตัวแทน เขาก็พูดกันต่อรองกัน ทำไมเราจะไปเขียนไว้ในกฎหมายล่วงหน้า จะต้องเป็นอย่างนี้ จะต้องเป็นอย่างนั้นท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ขอได้โปรดตรึกรตรองดู มันเป็นเรื่องความสัมพันธ์ มันเป็นเรื่องการที่เขาอยู่กับทุกวัน ๆ มันเป็นเรื่องที่เขาจะตกลงกันเองมากกว่า กระผมว่าอย่าเอาประสบการณ์หรือข้อบกพร่องบางประการซึ่งเกิดขึ้นในระยะเร็ว ๆ นี้ ซึ่งเป็นเรื่องพิเศษ บ้านเมืองเราอยู่ในระยะพิเศษ เรากำลังจะอยู่กับอย่างมีกฎมีเกณฑ์มีกติกา เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคมนี้ ทำไมเราไม่มองในระยะยาว ฉะนั้นกระผมด้วยความเคารพ กระผมเห็นว่ากรรมการข้างมากจำเป็นจะต้องขอท่านสนับสนุนให้ยื่นไว้ตามร่างเดิมครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ถ้าไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปอีก ผมจะขอมติต่อที่ประชุม

(นายชมพู อรรถจินดา ได้ยกมือขึ้น)

นายชมพู อรรถจินดา: ขอขอบคุณครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็อยากฟังท่านสมาชิกผู้อื่นอภิปรายในแง่ที่กระผมจะอภิปราย แต่ยังไม่มีการกราบเรียน รู้สึกว่าปัญหาที่ท่านกรรมาธิการสงวนไว้กับความคิดเห็นของท่านกรรมาธิการส่วนใหญ่นี้ เรายังฟังไม่ค่อยจะชัดเจนที่จะตัดสินใจว่าอย่างใดดี กระผมมองย้อนไปในประวัติศาสตร์ของประเทศไทยนี้ เมื่อ ๒๐ ปีกว่ามาแล้วเรามีสภาพสหพันธ์แรงงาน กระผมเคยพบกับคุณสุวิทย์ ระวังค์ ก็ท่านผู้นี้ ขอประทานโทษที่เอ่ยชื่อ ได้ปลุกปล้ำที่จะเห็นสวัสดิภาพของกรรมกรดีขึ้นเป็นเวลาติดกันมา ๑๘-๒๐ กว่าปีก่อนนั้น กระผมอาจจะไม่รู้ อาจจะมากกว่านั้น กระผมสนับสนุนในการที่จะมีสภาพแรงงานเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพของกรรมกร เราได้เคยมีสภาพแรงงานที่มั่นคงใหญ่โตเพียง ๒ หรือ ๓ สภาพแรงงานเท่านั้น แล้วก็ยังมีพลังที่จะเจรจากับนายจ้างได้อย่างเรียบร้อย ไม่ต้องมามีเหตุการณ์พิเศษ มาสไตร์คั๊กกันอย่างที่เราเห็นทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นกระผมพิจารณาข้อเสนอของท่านกรรมาธิการคุณต๋นัยที่แทรกข้อกำหนดไปว่า สภาพจะต้องมีสมาชิกหนึ่งในห้าหรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์นั้น ในมาตรา ๑๔ นี้ รู้สึกว่าจะเกี่ยวโยงกับมาตรา ๑๒ นั้นเอง เมื่อกรรมกรรวมกลุ่มกัน ๑๕ เปอร์เซ็นต์เจรจาได้ ถ้าเป็นสหภาพก็ควรจะเป็นสหภาพที่แข็งแรง เพราะฉะนั้นที่ใส่เข้าไปเป็น ๒๐ เปอร์เซ็นต์

LIRT

นั้นนะ กระผมคิดว่ามีทางพิจารณาได้ ๒ ทาง ท่านกรรมาธิการส่วนใหญ่อาจจะพิจารณาไป
ในแง่ที่ว่า อยากให้สหภาพแรงงานนี้ตั้งขึ้นโดยมีเสรีภาพบริบูรณ์ เพราะฉะนั้นการที่กำหนด
ให้ ๑๐ คนตั้งขึ้นได้นี้พอแล้ว เสรีภาพนั้นบริบูรณ์แล้ว แต่กรรมาธิการส่วนข้างน้อยคงจะ
หมายถึงจะให้เสรีภาพนั้น มีการแนะแนวหรือมีการประทับประคอง คือสหภาพแรงงานควร
จะได้รับประทับประคองจากรัฐ จากเจ้าหน้าที่จากผู้มีวิชาการให้เติบโตให้จงได้ เพราะฉะนั้น
ที่ท่านว่า ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้จะไม่มีใครเข้ามาเป็นสมาชิกอาจจะเป็นเพราะสหภาพแรงงาน
นั้นดีไม่พอ สหภาพแรงงานต้องดีพอ ต้องได้รับความนิยมนิยมต้องใหญ่ต้องมีสมาชิกมาก จึงจะ
ทำงานแทนสมาชิกได้ผล กระผมคิดว่าเราจะผิดหรือถูกก็ไม่รู้ เราไม่มีการแนะแนวในเรื่องการ
ตั้งพรรคการเมืองปล่อยให้เสรีภาพบริบูรณ์เราก็มี ๓๗-๔๐ พรรค กระผมไม่ทราบว่ากระผม
ไม่ค่อยจะรู้มากนักในเรื่องสหภาพนี้ ถ้าปล่อยเสรีภาพบริบูรณ์ครบตามที่เคารพ สหภาพตั้ง
ขึ้น ๑๐ คน ตั้งขึ้น ๆ เป็นดอกเห็ดแล้วก็ไม่สามารถจะรวมกันเป็นสหภาพใหญ่ได้ ต่างคน
ต่างแก่งแย่งชิงดีกัน เหตุการณ์อาจจะกลายเป็นว่า เหตุการณ์พิเศษนั้นมันเกิดขึ้นเป็นปกติ
อีก กระผมเป็นห่วงครับ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดพิจารณาว่าการส่งเสริมให้สหภาพมีพลัง
โดยกำหนดว่าต้องมีสมาชิกเท่านั้นเท่านี้ จึงจะต้องสำรองได้นี้ เป็นเรื่องที่เราส่งเสริมให้
สหภาพนั้นจำเป็นต้องปลูกความนิยม ต้องสร้างตนเองให้เป็นที่เชื่อถือแล้ว การเจรจานั้น
สหภาพที่มีกำลังจะมีคนมีความคิดความรู้ไปต่อรองเป็นประโยชน์กับกรรมกรยิ่งกว่าสหภาพ
เล็กๆ แล้วก็แย่งกัน อยากจะดังหรือจะแข่งกัน เพื่อให้มีชื่อเสียงขึ้นมาในทางที่ทำงานอย่างใด
อย่างหนึ่ง ยิ่งกว่าที่จะสร้างความดีของตัวเองให้สมาชิกนิยมแล้วก็เข้าเป็นสมาชิกมากขึ้น เพราะ
ฉะนั้นกระผมจึงคิดว่าเรากำลังจะต้องพิจารณา ๒ แนว แนวที่เราจะสนับสนุนกรรมการ
ส่วนใหญ่ ก็หมายความว่าให้เสรีภาพบริบูรณ์มากแก่สหภาพ ถ้าเราจะสนับสนุนท่านกรรมาธิการ
ที่สงวนความเห็นไว้ เราก็มีการแนะแนว หรือว่าประทับประคองให้สหภาพนี้จำเป็นต้องสร้างตัวเอง
ให้แข็งแรงขึ้นมา มีสมาชิกมากให้ได้เพื่อที่จะได้เป็นตัวแทนของลูกจ้างได้อย่างแท้จริง กระผม
จึงสนับสนุนกรรมาธิการผู้สงวนไว้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพผมมีข้อที่จะ
ฝากข้อสังเกตอันสืบเนื่องมาจากที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้อภิปรายไปจบลงเมื่อกี้ คือท่าน

LIRT

พูดถึงเสรีภาพในการจัดตั้งสหภาพแรงงานกับเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น ผมมีข้อสังเกตว่าไม่เหมือนกันครับ คือพรรคการเมืองนั้นเป็นการรวมกลุ่มความเห็นในทางการเมือง ซึ่งได้กว้างขวางกว่า ข้อจำกัดก็น้อยกว่า ซึ่งใครมีอาชีพอะไรก็รวมกันได้เป็นพรรคการเมือง ฉะนั้นเราจึงเห็นว่าพรรคการเมืองเกิดขึ้นหรือมีโอกาสจะเกิดขึ้นได้มากกว่าจำนวนของสหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานนี้เป็นการรวมกลุ่มของอาชีพซึ่งเป็นลูกจ้างของนายจ้างคนเดียวกัน หรือในกิจการงานประเภทเดียวกันเท่านั้น ฉะนั้นเสรีภาพในการจัดตั้งสหภาพแรงงานนี้เป็นเสรีภาพที่จำกัดอยู่แล้ว ที่นี้ถ้าท่านสมาชิกผู้ใดมีเกียรติไปมองเห็นว่าสหภาพแรงงานนี้จะจัดตั้งได้โดยเสรีเหมือนอย่างพรรคการเมืองแล้วผมเกรงว่าจะทำให้ภาพของสหภาพแรงงานกับพรรคการเมืองไขว้เขวกัน ขอบพระคุณครับ ท่านประธาน

นายกระมล ทองธรรมชาติ: ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายกระมล ทองธรรมชาติ กระผมใคร่ขอเสนอความคิดเห็นสนับสนุนกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก ๒ ข้อเท่านั้นละครับ สั้น ๆ ที่กระผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก ก็ในแง่ที่ว่าผลประโยชน์ของทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างจะได้เท่า ๆ กัน ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะว่า ถ้าหากว่าเรายอมรับกลไกของร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้โดยถือว่าสหภาพเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้แรงงานหรือการบริหารแรงงานสัมพันธ์นี้มีความราบรื่นแล้ว เราก็จะต้องยอมรับร่างของกรรมาธิการอย่างไม่มีปัญหา กระผมก็เชื่อว่าท่านสมาชิกคงจะไม่ไขว้เขวกับการอภิปรายของสมาชิกบางท่านที่ไม่ปะปนระหว่างบทบาทของสหภาพแรงงานกับพรรคการเมืองสหภาพแรงงานจะเป็นสถาบันที่เปิดเผย มีการทำงานโดยเปิดเผย นายจ้างหรือสมาคมนายจ้างสามารถติดต่อได้ง่ายและรู้ว่าใครทำอะไรอย่างไร และเขาก็ต้องมีระเบียบแบบแผนภายใต้การควบคุมของกฎหมายฉบับนี้ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนถ้าหากว่าให้นายจ้างต้องไปเจรจากับผู้เรียกร้องซึ่งจะต้องรวบรวมกันขึ้นมา ๑๕ เปอร์เซนต์นั้น กระผมเชื่อว่านายจ้างจะได้รับผลประโยชน์น้อย เพราะวาระหว่างที่พวกนั้นไปล่าลายเซ็นนั้น อาจจะยังไม่ได้ทันเจรจา ก็เกิดการนัดหยุดงานเสียก่อน แล้วอย่างที่ท่านสมาชิกกรรมาธิการฝ่ายข้างมากคนหนึ่งได้บอกไว้ว่า การนัดหยุดงานครั้งก่อน ๆ นั้นได้เกิดขึ้นเพราะว่าไม่รู้จะมีการเจรจากันได้ที่ไหน ลูกจ้างบางคนไม่กล้าที่จะเสนอตัวออกมารวบรวมผู้คน เพราะกลัวว่าจะถูกปลดเสียก่อนในสมัยก่อนนั้นจึงต้องรีบสไตรค์ไว้ก่อน

แล้วก็แอบๆ ทำงานข้างหลัง ทำให้เกิดว่ารุ่นกันไม่รู้ว่าจะเจอจากกับผู้ใด คนที่จะเสนอตัวเป็นผู้นำกรรมการเพื่อไปเจรจากับนายจ้างก็ไม่กล้าไหลออกมา เพราะกลัวจะถูกไล่ออก อย่างนี้เป็นต้น กระทบเห็นด้วยความสับสนในสมัยก่อนมาก เพราะว่าไม่มีสหภาพแรงงานที่จะเป็นตัวแทนเขาได้อย่างแท้จริงจึงทำให้การสไตรค์เกิดขึ้นมากมายกระทบจึงเห็นด้วยกับกรรมาธิการฝ่ายข้างมากกว่า ถ้าหากว่าเราส่งเสริมให้มีสถาบันอันเปิดเผยนี้ยั่งยืน ถึงแม้ว่ามันจะเริ่มต้นด้วยคนเพียง ๑๐ คนก็ตาม ก็จะทำให้สถาบันนี้สามารถเป็นตัวแทนที่แข็งแกร่งที่จะเปิดการเจรจาได้รวดเร็ว นายจ้างก็จะสามารถติดต่อตัวแทนที่แข็งแกร่งนี้ได้โดยเร็ว ทำให้สามารถที่จะยับยั้งการสไตรค์หรือหยุดงานโดยที่ไม่มีการบอกล่วงหน้าได้ง่ายท่านประธานที่เคารพ ในเมืองไทยเราครับ บางครั้งเรากลัวการก่อตั้งการรวมกันเป็นกลุ่มการเจรจากันเป็นตัวบุคคลนี้มันสามารถทำได้ง่ายคือว่าใช้เปอร์ซันนัล (personal) ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกันง่าย นั่นเป็นเมืองไทยในสมัยที่ยังมีคนน้อยๆ ยังไม่มีการทำงาน มีปัญหามากมายเหมือนในปัจจุบันนี้ เพราะฉะนั้นการรวมกลุ่มที่แข็งแกร่งตั้งเป็นสถาบันถาวรที่กฎหมายรับรองนั้น จะช่วยอำนวยความสะดวกมากครับ กระทบเชื่อเหลือเกินครับว่ากรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยก็คงจะต้องยอมรับความจริงในข้อนี้ว่า การเจรจากับตัวแทนของสถาบันนั้นที่เปิดเผยและแน่ชัดแล้ว ย่อมง่ายกว่าการเจรจาของตัวแทนที่ตั้งขึ้นมาในระยะเวลาชั่วโมงสองชั่วโมงบางที่การตั้งก็อาจจะตั้งกันโดยไม่ทันคิด อาจจะได้เป็นตัวแทนซึ่งไม่สามารถจะพูดอะไรได้อย่างเต็มที่ หรืออย่างเต็มปาก เพราะว่าถูกทั้งตัวแทนมาโดยยังไม่ทำความตกลงเงื่อนไขอะไรกับผู้ที่เขาเป็นตัวแทนเลยแต่ว่าสหภาพแรงงานนั้นเขาเป็นสถาบันที่แน่นอนแล้ว การจะทำงานอะไรเขาก็จะต้องระมัดระวังเพื่อให้อยู่ในขอบข่าย แล้วก็จะต้องรักษาชื่อเสียงมาก เพราะว่าถ้าขึ้นทำไม่ดีแล้ว สหภาพแรงงานนี้ก็ต้องถูกทอดทิ้งโดยคนงานอื่นๆ การที่เราจะไปกำหนดจำนวนถึง ๒๐ เปอร์เซนต์นี้ครับ กระทบเห็นด้วยกับกรรมาธิการฝ่ายข้างมากกว่า จะทำให้สหภาพแรงงานทำงานไม่ได้เลย กระทบจึงขอทราบเรียนว่า กระทบเห็นด้วยกับกรรมาธิการฝ่ายข้างมากในแง่ที่ว่า เราจะไปหวังให้สหภาพแรงงานโตทันทีสูงถึง ๕ ฟุตนั้นมันเป็นไปไม่ได้ ต้องให้เขาเริ่มและให้เขาพิสูจน์ครับ แล้วท่านนายจ้างทั้งหลายเหล่านี้ไม่ต้องกลัวหรือครับว่า ถ้าสหภาพกระจอกๆ หรือสหภาพเล็ก ๆ มาเจรจาก็ไม่ต้องไปรับเจรจากับเขา จะเจรจาเฉพาะสหภาพที่ใหญ่ๆ ก็ได้นะครับ นี่มันเป็นกลไกที่เปิดโอกาสให้เกิดการเจรจากันได้โดยง่ายเท่านั้น กระทบจึงขอสนับสนุนร่าง

LIRT

ของกรรมาธิการอย่างเต็มที่ครับ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เราได้ใช้เวลาอภิปรายมาตราบนี้มาเป็นเวลาเกือบครึ่งชั่วโมงแล้วครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเห็นจะขอมติจากที่ประชุมนี้ได้ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น คุณต๋นัย บุนนาค ได้ขอสงวนความเห็นไว้เฉพาะมาตรา ๑ นะครับ ก็เพิ่มเติมท้ายว่า "จำนวนสมาชิกซึ่งเป็นลูกจ้างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด" ส่วนในวรรคสามนั้นได้ขอเพิ่มข้อความ ข้อความก็เกือบเหมือนกันทั้งหมดละครับ สำหรับวรรคสามนะครับ คงต่างกันแต่เพียงว่า "ให้เพิ่มจำนวนสมาชิกครบจำนวนที่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง" ที่นี้ในวรรคสามของกรรมาธิการนี้ได้เปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญอะไร คือใน ๒-๓ คำแรกใช้คำว่า คำเดิมว่า "ในกรณีที่มีข้อสงสัย" แก้เป็น "ในกรณีเป็นที่สงสัย" ต่างกันนิดเดียวครับ

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอคำยืนยันของผู้สงวนว่าจะใช้คำว่า "ทั้งหมด" หรือตัดคำว่า "ทั้งหมด" แต่ใช้คำว่า "ที่เกี่ยวข้อง" ขอยืนยันอีกครั้งครับ เพื่อจะได้พิจารณาลงมติได้ถูกต้อง

นายต๋นัย บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ เพื่อไม่ให้สับสน และด้วยเจตนารมณ์อันบริสุทธิ์ กระผมขอแก้คำว่า "ลูกจ้างทั้งหมด" เป็น "ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง" ครับผม ถ้าหากว่าไม่เป็นการผิดระเบียบข้อบังคับของสภาครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ก็แล้วแต่ที่ประชุมว่าจะยอมให้แก้ใหม่ครับ ก่อนที่เราจะลงมติ เชิญอาจารย์อดุล

นายอดุล วิเชียรเจริญ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่าประเด็นน่าจะเป็นว่าจะให้โครงร่างของคณะกรรมการไว้ หรือมีการให้ถือตามความเห็นของท่านผู้สงวน เมื่อหากว่าให้เป็นไปตามความเห็นของท่านผู้สงวนแล้ว ถ้าท่านจะขอแก้ไขดังกล่าวก็กระทำอีกทีหนึ่งครับ

นายต๋นัย บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเหตุการณ์เป็นอย่างนั้น กระผมขอสงวนไว้ตามเดิมครับผม ฉะนั้นจะได้เป็นการลงมติที่สะดวกกับท่าน

LIRT

สมาชิกผู้มีเกียรติในที่นี้ ขอสงวนไว้ตามเดิมครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ ถ้าอย่างนั้นผมจะขอมติที่ประชุมเลยนะครับ ท่านผู้ใดมีความเห็นว่า ควรจะเป็นไปตามที่คุณตนัย บุนนาค กรรมการธิการเสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นไว้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดที่มีความเห็นว่า ควรจะเป็นไปตามความเห็นของกรรมการส่วนข้างมาก ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ที่นี้มีข้อที่ ขอประธานโทษนะครับความจริงก็ไม่ใช่สาระสำคัญอะไร มีข้อความที่กรรมการแก้ยู่คำหนึ่ง ถ้ากรรมการคือแก้แล้วก็รู้สึกเพราะขึ้นครับ จะเอาตามที่คุณตนัย บุนนาคเสนอสงวนความเห็นไว้ก็ได้ คือในบรรทัดแรกเท่านั้นแหละครับ คือกรรมการแก้ว่า "ในกรณีเป็นที่สงสัย" ร่างของคุณตนัย บุนนาคว่า "ในกรณีที่มีข้อสงสัย" ถ้าตกลงกันได้ก็ง่ายขึ้น ถ้าไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่คุณตนัย บุนนาค ได้ขอสงวนความเห็นไว้

เวลานี้ก็ ๑๒.๒๕ นาฬิกาแล้ว ผมขอพักการประชุม และประชุมเริ่มใหม่เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ขอขอบคุณครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๒๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจนถึงเวลานี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๑๒ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม ในภาคเช้าได้มีการอภิปรายไปถึงมาตรา ๑๔ ต่อไปก็จะเริ่มอภิปรายถึงมาตรา ๑๔ ทวี เชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่าน

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๔ ทวี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข มาตรา ๑๖ คณะกรรมาธิการตัดออก มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๒ วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข มาตรา ๒๔ มีการแก้ไข มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข มาตรา ๓๐ มีการแก้ไข มีการพิจารณาขอสงวนความเห็นไว้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๓๐ คุณदनัย บุญนาค ขอสงวนความเห็นไว้ในวาระที่สอง ขอเชิญ

นายदनัย บุญนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอประทานเรียนชี้แจงเกี่ยวกับการสงวนในมาตรา ๓๐ นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมอยากจะขอเรียนในประเด็นสำคัญที่เรียกว่า ในมาตรา ๓๐ นั้นได้วางหลักการว่า ในระหว่างที่มีการเจรจาไกล่เกลี่ยหรือการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานตามมาตรา ๑๒ ถึงมาตรา ๒๘ ในวาระคต้นนั้น ห้ามมิให้นายจ้างดำเนินการสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งกระผมอยากจะขอประทานเปรียบเทียบกับห้ามนายจ้างไม่ให้เล่นสกรปรกกับลูกจ้างไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะเห็นได้ว่าได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่าการที่จะโยกย้ายหน้าที่การงานลูกจ้างหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้แทนลูกจ้างหรือกรรมการหรืออนุกรรมการหรือสมาชิกสหภาพแรงงาน ก็ห้ามมิให้นายจ้างดำเนินการสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งจะให้เป็ผลเสียหรือเกิดผลร้ายแก่ตัวแทนลูกจ้างหรือลูกจ้างเอง ฉะนั้นกระผมคิดว่าในหลักการอย่างนี้แล้ว ถ้าหากเรามีเจตนารมณ์อันบริสุทธิ์ และระหว่างนั้นกระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างมีเจตนารมณ์อันบริสุทธิ์และ

LIRT

พร้อมที่เจรจาหรือรับการไกล่เกลี่ย หรือรับการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน กระผมถึงให้เกิดสมดูล
 ในวรรคสองโดยขอเดิมาว่า คือเมื่อเราห้ามมิให้นายจ้างเล่นสภปรกแล้ว กระผมก็อยากจะให้
 ให้ลูกจ้างเล่นสภปรกด้วย คือว่า ห้ามมิให้ลูกจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการหรือ
 สมาชิกสหภาพแรงงาน หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการสหพันธ์แรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อ
 เรียกร้องนั้น ๆ สนับสนุนหรือก่อเหตุการนัดหยุดงานนี้เป็นแต่เพียงในระหว่างนะครับ เพราะ
 มาตรา ๓๐ นี้ยังอยู่ในระหว่างที่มีการเจรจา มีการที่จะตกลงปรองดองกันได้ เมื่อห้ามนายจ้าง
 ไม่ให้กลับแก่งลูกจ้าง ลูกจ้างจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการที่เจรจาเพื่อจะหาทางปรองดองและ
 ให้เกิดสันติภาพหรือความสงบสุขในวงการอุตสาหกรรม กระผมขอประทานกราบเรียนข้อ
 เหตุผลในชั้นต้นเพียงแค่นี้ก่อนครับผม

นายเจริญ ศิริพันธ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติ กรรมาธิการส่วนใหญ่มีความเห็นในมาตราที่ว่า ควรจะตัดออกตามที่ท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติเสนอแนะครับ ตัดออกทั้งหมด ด้วยเหตุผลที่ว่าในข้อความที่ผู้เสนอขอแก้ันก็มี
 หลักการตั้งนี้คือว่าปัญหาการนัดหยุดงานในทางด้านแรงงานนั้นมันเป็นกลไก หรือเป็นอาวุธ
 อย่างเดียวของลูกจ้างที่จะบีบบังคับให้นายจ้างต้องยอมตามข้อเรียกร้อง ความจำเป็นในการ
 เรียกร้องความเห็นอกเห็นใจ การสนับสนุนฝ่ายตน แม้ในขณะที่การเจรจาต่อรองย่อมมีความ
 จำเป็นและไม่เกินขอบเขตของกระบวนการแรงงานสัมพันธ์ ผิดกฎหมายอื่น ก็ควรจะให้
 กระทำได้ นี่เป็นเรื่องปัญหาของการนัดหยุดงานซึ่งลูกจ้างมีวิธีเดียว ประการที่ ๒ ในระหว่าง
 การเจรจาไกล่เกลี่ยนั้นในช่องจังหวะใดที่เห็นว่าการเจรจาต่อรองหรือการไกล่เกลี่ยจะไม่มี
 ผลสำเร็จหรือบรรลุประโยชน์แก่ฝ่ายตน ตัวแทนลูกจ้างหรือสหภาพแรงงานย่อมมีสิทธิที่จะ
 ดำเนินการตามความในมาตรา ๔๘ ซึ่งในมาตรา ๔๘ นี้เป็นการกำหนดหน้าที่ของสหภาพ
 แรงงานอยู่แล้ว และกระทำการนัดหยุดงานได้ทันทีเมื่อปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอนของ
 กฎหมายนี้แล้ว บทบัญญัติตามมาตรา ๓๐ ในวรรคต้นนั้นมีบทบังคับตั้งแต่มาตรา ๑๒ ถึง
 มาตรา ๒๘ ซึ่งเกินกว่าขั้นตอน วิธีการระงับข้อพิพาทแรงงาน วรรค ๓ ซึ่งกฎหมายรับรอง
 สิทธิการปิดงานและการนัดหยุดงานตามมาตรา ๒๑ เพราะเหตุผลดังกล่าวนี้เนื่องจากวิธีการ
 ระงับข้อพิพาทแรงงานนั้น พอถึงขั้นตอนในมาตรา ๒๑ กฎหมายรับรองสิทธิทั้งสองฝ่ายคือ

ไม่ว่านายจ้างและลูกจ้างอาจจะใช้วิธีการปิดงานหรือวิธีการนัดหยุดงานได้ เพราะฉะนั้นใน มาตราที่กระผมเรียนชี้แจงนี้ก็เห็นว่าในวรรคต้นนั้นเกิน คือบทบัญญัติตามมาตรา ๓๐ วรรคต้น มีบทบังคับตั้งแต่มาตรา ๑๒ ถึงมาตรา ๒๘ กระผมขอเรียนเท่านี้ครับ ขอขอบคุณ

นายนิคม จันทรวีฑูร (ประธานคณะกรรมการสิทธิการ): ท่านประธานที่เคารพ กระผม ขอกราบเรียนเพิ่มเติม และขออนุญาตชี้แจงกระบวนการในด้านแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งกำหนด ไว้โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กล่าวคือเมื่อนายจ้างลูกจ้างมีปัญหาอะไรต่าง ๆ กฎหมาย ให้มีการเจรจาหารือกัน ถ้าทั้งสองฝ่ายตกลงกันไม่ได้ภายใน ๒ วัน ต้องแจ้งให้ทางราชการ ทราบเพื่อทางราชการจะเข้าไปไกล่เกลี่ยหาทางปรองดองกัน ทางราชการจะดำเนินการโดยใช้ เวลาไม่เกิน ๕ วันระหว่างนี้กฎหมายห้ามเด็ดขาด ลูกจ้างจะหยุดงานไม่ได้ นายจ้างจะปิดงานไม่ได้ ซึ่งกระผมกราบเรียนเน้นอีกทีหนึ่งว่าระหว่างนี้ ระหว่างเจรจา ระหว่างปรองดองกัน อย่างที่ กรรมการสิทธิฯ ช่างน้อยที่คุณตนัย บุญนาค พูด เราอยากจะทำให้มีการหารือกันก่อน ก่อนที่จะทำ อะไรที่รุนแรง ระหว่างนี้ร่างกฎหมายปัจจุบันนี้มีข้อบังคับอยู่แล้ว ข้อแปรญัตติของคุณตนัย บุญนาคนั้นไม่จำเป็น แล้วยิ่งกว่านั้นยังทำให้รู้สึกว่าจะเป็นกรรุนแรงจนเกินไป กฎหมาย ลงโทษอยู่แล้ว บังคับอยู่แล้ว ทำไม่ได้ ฉะนั้นคณะกรรมการช่างมากจึงเห็นว่า ร่างแปรญัตติ ของคุณตนัยนั้นไม่ควรรับหลักการ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอเชิญคุณตนัยครับ

นายตนัย บุญนาค (กรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ด้วยความเคารพในท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญชุดนี้ ที่ท่านได้ประทานชี้แจงต่อ ท่านสมาชิกให้เห็นว่า เรามีมาตรการที่จะควบคุมอยู่แล้วในระหว่างเวลาระยะสั้น ที่กระผม เน้นก็คือว่า ในระหว่างที่มีการเจรจาไกล่เกลี่ย หรือการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน เราพยายาม ที่จะให้เกิดไฟเขียวพยายามที่จะให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และในมาตรา ๓๐ นี้ก็บอกว่า นายจ้างอย่าไปกลั่นแกล้งเขาซะ ฉะนั้นกระผมขอยกตัวอย่างให้เห็นชัด ๆ ว่า ในระยะปัจจุบัน เพียงไม่กี่วันมานี้เอง ศูนย์สองศูนย์เองนะครับ ยังปะทะกันเอง ศูนย์ของกรรมการ ในการมี การข้อเรียกร้องและข้อพิพาททางแรงงานกระผมป้องกันอันนี้ ไม่ใช่ป้องกันนายจ้าง กระผม ป้องกันนั้น แม้แต่ว่าในระหว่างที่ผู้แทนของลูกจ้างเองกำลังเจรจากันอยู่กับนายจ้างอยู่ที่ชั้น ๑

LIRT

ชั้นล่าง หรือชั้น ๓ หรือชั้น ๕ หรือชั้น ๗ ก็ตาม อีกกลุ่มหนึ่งอย่าดำเนินการสนับสนุน หรือก่อเหตุให้เกิดการนัดหยุดงานในระหว่างนั้น นี้ครับคือจุดประสงค์ที่กระผมอยากจะขอประทานจากประสบการณ์จากความเป็นจริงและสถานการณ์ปัจจุบัน แม้แต่เมื่อสัปดาห์ที่แล้วเอง ฉะนั้นก็ขอได้โปรดใช้วิจารณญาณครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไปอีกแล้วผมขอมติที่ประชุมนะครับ ท่านผู้ใดควรจะเติมความในวรรคสองในมาตรา ๓๐ ตามที่ปรากฏข้อความอยู่ในหน้า ๘ ของรายงานของกรรมาธิการ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะให้ เป็นไปตามความเห็นของกรรมาธิการ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๗ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ ให้แก้ไขตามความเห็นของผู้ที่ขอสงวนไว้ ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๓๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๒ มีการแก้ไข หมวด ๓ การปิดงานและการนัดหยุดงาน ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข มาตรา ๓๔ มีการแก้ไข มาตรา ๓๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๔ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๕ คณะกรรมการลูกจ้าง คณะกรรมาธิการตัดออก มีกรรมาธิการสงวนความเห็น

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : หมวด ๕ คุณต๋นัย บุนนาค และคุณเฉลิมชัย วลีนนท์ ขอสงวนความเห็น เชิญคุณเฉลิมชัยครับ

นายเฉลิมชัย วลีนนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ในหมวด ๕ ซึ่งว่าด้วยคณะกรรมการลูกจ้าง ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมว่าเป็นเรื่องที่รัฐบาล

LIART

เสนอมานะและก็กระผมเห็นว่าน่าจะมีคุณประโยชน์ในการที่จะเป็นข้อระงับข้อพิพาทแรงงานระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง เหตุผลที่คณะกรรมการสิทธิการส่วนใหญ่ คือ ๔ ต่อ ๕ และท่านประธานกรรมการได้ตัดสินใจให้ตัดออกนั้นก็เหตุผลว่า หมวด ๕ นี้อาจจะไม่ส่งเสริมให้สภาพแรงงานได้จัดตั้งขึ้นเหตุผลในทำนองเช่นว่านั้น กระผมเห็นว่าไม่น่าหนักไม่เพียงพอ กระผมจึงขอสงวนไว้ เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ถ้าทางกรรมการฝ่ายข้างมากมีเหตุผลมากกว่านี้ กระผมก็อาจจะพิจารณาเป็นอย่างอื่นได้ฉะนั้นในชั้นนี้กระผมใคร่ขอให้ทางกรรมการได้ชี้แจงว่า เหตุใดจึงตัดหมวด ๕ ออกเสียก่อน ถ้าหากกระผมพอใจในเหตุผลกระผมจะได้พิจารณาเป็นอย่างอื่น ถ้ากระผมไม่พอใจ กระผมจะอภิปรายเพื่อให้ท่านประธานสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่าควรจะต้องออกหรือคงไว้ครับ

นายนิคม จันทรวีหุร (ประธานคณะกรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะทราบเรียนข้อเท็จจริงเป็นประการแรกก่อน เพื่อสมานิติบัญญัติจะได้ทราบให้ถูกต้องตามหมวดนี้คือหมวด ๕ นี้ ซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการลูกจ้างนี้ได้มีการพิจารณากันในระดับเจ้าหน้าที่นักวิชาการชั้นกรมกันอยู่มาก พิจารณากันเป็นเวลาหลายปี ก็ยังมีความเห็นว่ายังมีทั้งประโยชน์และมีทั้งในทางที่ไม่เป็นคุณ หลังจากนั้นได้มีการตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวง ซึ่งมีผู้แทนนายจ้างลูกจ้างก็ได้พิจารณากันอีก ก็ยังมีความเห็นว่าคุณจริงเรื่องนี้จะเป็นเรื่องของคุณสมมติใจ ในทางปฏิบัติก็มีสถานประกอบการบางแห่งได้ตั้งขึ้น ในรูปนี้อาจจะไม่ใช้เรียกว่า "คณะกรรมการลูกจ้าง" แต่ว่าทางฝ่ายลูกจ้างจำนวนไม่น้อยก็ยังมีความเห็นว่าจะให้โทษมากกว่าให้คุณ ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการระดับกระทรวงจึงไม่ได้เสนอ และเข้ามาถึงคณะกรรมการระดับคณะรัฐมนตรีซึ่งมีสมาชิกสภาแห่งชาติเป็นกรรมการอยู่ด้วยก่อน เราก็ไม่ได้มีการพิจารณาเป็นหลักการ มีการพูดกันถึงเหมือนกัน แต่เนื่องจากพิจารณาเห็นว่ามันมีความที่ไม่ค่อยสมบูรณ์อยู่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายลูกจ้างส่วนใหญ่เห็นว่าจะเป็นโทษหลังจากที่คณะกรรมการระดับคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ผ่านกระทรวงมหาดไทยไปแล้วก็เข้าไปสู่คณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งกรรมการกฤษฎีกาหรือสำนักงานกรรมการกฤษฎีกาก็ได้เติมขึ้นทั้งนี้ด้วยเจตนาดีเป็นเรื่องความเห็นของนักวิชาการ ฉะนั้นเมื่อมาพิจารณากันในคณะกรรมการ เราก็ได้พิจารณากันอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมการซึ่งเป็น

ลูกจ้างจริง ๆ คือคุณสุวิทย์ได้เล่าถึงประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีข้อเท็จจริงประจักษ์เวลานี้หลายกิจการ การที่มีการตั้งสมาคมลูกจ้างและมีคณะกรรมการลูกจ้าง กลับจะเป็นเรื่อง ที่ก่อความรำคาญ ความไม่สามัคคีกันในระหว่งนายจ้างกับลูกจ้างหรือระหว่งลูกจ้างด้วยกัน ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นมันมีนิดเดียว ท่านประธานครับ ประเด็นว่าเรื่องนี้ถึงไม่มีกฎหมายเขาก็ทำได้ ถ้าเราจะเขียนกฎหมายแล้วเป็นกฎหมายซึ่งเขาเกี่ยวข้องโดยตรงยังไม่พร้อม ยังเห็นเป็นโทษนี้ กระผมเองในฐานะที่ได้ทำงานรับใช้บ้านเมืองในด้านนี้มาเป็นเวลานานก็ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม กระผมจึงตัดสินใจว่า ควรจะตัดออก ขอกราบเรียนเพื่อโปรด พิจารณาครับ

นายเฉลิม วสีนนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ก่อนอื่นกระผม ใคร่ขอกราบเรียนถึงวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสียก่อน กระผมมีความ เชื่อมั่นว่า วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้คือ กำหนดมาตรการในการระงับข้อพิพาทแรงงาน ซึ่งจะเกิดขึ้นระหว่งลูกจ้างกับนายจ้างโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรม ฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าในการจัดตั้งสมาคมนายจ้างก็ดี สหพันธ์นายจ้างก็ดี สหภาพแรงงานก็ดี สหพันธ์ลูกจ้างก็ดี ในเรื่องเหล่านี้เป็นเพียงวิธีการที่เราจะหาเพื่อที่จะระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องมีการก่อตัวขึ้นมาจากเล็กไปหาใหญ่ กระผมเห็นว่าในร่างพระราช บัญญัตินี้ถ้าไม่ได้คำนึงถึงในหมวด ๕ แล้วในบทบัญญัติต่าง ๆ เราจะเห็นว่าเป็นเรื่องข้อ เรียกร้องซึ่งเกิดขึ้นจนถึงมีการเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ หรือตามมาตรา ๑๔ แต่ข้อเรียกร้อง ต่าง ๆ ที่เราดำเนินการตามมาตรา ๑๒ นั้น ที่ท่านสมาชิกได้กรุณาผ่านไปเมื่อเข้านี้ก็เห็นว่า ข้อเรียกร้องนั้นจะต้องมีจำนวนลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ก่อนที่จะมีการเสนอในการ เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับต่าง ๆ นั้น กระผมเข้าใจว่ามันมาจากความเห็นของคนกลุ่มเล็ก ๆ ก่อน ฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าถ้าจะได้มีการ หรือมีมาตรการที่จะให้ลูกจ้างกับนายจ้างได้พูดจาปราศรัยกัน ก็จะเป็นการเอื้ออำนวยให้ข้อพิพาทนั้นแทนที่จะเกิดใหญ่โต ก็ได้ขจัดเสียตั้งแต่เริ่มต้น ใน เรื่องที่เกี่ยวกับให้นายจ้างกับลูกจ้างได้พูดจาปราศรัยกันนั้น ท่านประธานกรรมาธิการเอง ก็ยอมรับตั้งแต่เข้า ว่าควรจะให้นายจ้างกับลูกจ้างได้มีการพบปะหารือกัน ฉะนั้นกระผม เห็นว่าวิธีการใดก็ตาม ถ้าเราจะสามารถให้มีการเจรจาอันอยู่เสมอรระหว่งนายจ้างกับลูกจ้าง

จนไม่เกิดเป็นข้อพิพาทอันนั้น คือเป็นความประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ ในร่างของกฎหมาย โดยเฉพาะในหมวด ๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการลูกจ้างนั้น กระผมทราบว่า จริง เป็นการเพิ่มเติมในชั้นที่เจ้าหน้าที่ทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้กระทำไปโดยลำพัง ได้ปรึกษาหารือกับกรมผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมแรงงานแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องดี จึงเป็นร่างของรัฐบาลที่เสนอมายังสภานี้ กระผมโดยงานในหน้าที่แล้วกระผมไม่มีเรื่องที่เกี่ยวข้องมากนักกับในเรื่องข้อพิพาทแรงงานระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง คือเมื่อกระผมมาได้อ่านข้อบทบัญญัติต่าง ๆ ในหมวดนี้ แล้วกระผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการที่จะให้มีคณะกรรมการลูกจ้างขึ้น คือกล่าวคือในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป ลูกจ้างอาจจะจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นได้ คณะกรรมการลูกจ้างนั้นจะทำหน้าที่อย่างไร ในมาตรา ๔๔ ได้กำหนดไว้ ซึ่งในร่างรัฐบาลนั้นมีหน้าที่หลายอย่าง แต่กระผมเห็นว่าเพื่อที่จะไม่เป็นการก้าวล่วงงานของฝ่ายนายจ้าง และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการที่คณะกรรมการลูกจ้างจะเข้ามามีบทบาทมากนัก จึงได้ตัดทอนหน้าที่ของคณะกรรมการลูกจ้างลงเหลือ ๔ อย่างคือ ประการที่ ๑. เพื่อปรึกษาหารือกับนายจ้างในการจัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง ๒. ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้างและลูกจ้าง ๓. พิจารณาข้อร้องทุกข์ของลูกจ้าง ๔. ทาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้งในสถานประกอบกิจการหน้าที่ของกรรมการลูกจ้างตามที่กระผมกราบเรียนไว้ ๔ ประการนั้นกระผมเห็นว่าเป็นคนละขั้นตอนกับในการที่จะพิจารณาเกี่ยวกับข้อเรียกร้องตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ กระผมเชื่อมั่นด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า ถ้าเราได้ขจัดข้อขัดข้องหรือความไม่สบายใจของลูกจ้างตั้งแต่ในขั้นนั้นแล้ว เราอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการในมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ ปัญหาต่อไปว่าที่ท่านกรรมาธิการส่วนข้างมากเห็นว่าในเรื่องนั้นนั้น ถึงแม้ว่าไม่มีกฎหมายกำหนดลูกจ้างของโรงงานต่าง ๆ ก็ชอบที่จะได้ตั้งคณะกรรมการลูกจ้างได้อยู่แล้ว อันนั้นกระผมเห็นด้วย แต่กระผมมีความเห็นมากไปกว่านั้น การที่มีกฎหมายบทบัญญัติเช่นนี้ในะครับทำนุประธาณที่เคารพ โดยเฉพาะในมาตรา ๔๔ วรรคสองนั่นเอง กฎหมายได้เป็นการเอื้ออำนวยที่จะให้ท่านสมาชิกของสหภาพแรงงานได้เข้ามามีบทบาท หรือได้เข้ามารู้เห็นกับกิจการของนายจ้างอย่างใกล้ชิด ฉะนั้นในมาตรา ๔๔ วรรคสี่ จึงเขียนว่า "ในการนี้ที่ลูกจ้างในสถาน

ประกอบกิจการนั้นเกินหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้น ที่สหภาพแรงงาน แต่งตั้งมีจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด ถ้าลูกจ้างในสถานประกอบการเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานอาจแต่งตั้งกรรมการ ลูกจ้างทั้งหมดก็ได้” บทบัญญัติอันนี้เองจะเป็นการส่งเสริมให้มีการเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิก สหภาพแรงงานกับนายจ้าง เพื่อที่จะได้รู้จักฐานะเข้าใจซึ่งกันและกัน ว่าใครเดือดร้อนอย่างไร มีข้อขัดข้องอย่างไร จะได้มีการเจรจากันขึ้นก่อนที่จะใช้มาตรการในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ ด้วยเหตุนี้เอง กระผมจึงเห็นว่า ในหมวด ๕ นี้คงไว้ น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าที่จะ ตัดออก ขอขอบคุณครับ

นายสุวิทย์ ระวังค์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กฎหมายแรงงานฉบับนี้นะ ต้องการที่จะส่งเสริมสร้างความเข้าใจดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง อย่างที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้ชี้แจง จุดมุ่งหมายอันที่สอง ก็คือต้องการที่จะให้มีองค์การ ของฝ่ายลูกจ้างที่แท้จริง องค์การนั้นก็คือสหภาพแรงงานและสหพันธ์แรงงาน เราต้องการ ให้ลูกจ้างทำตามกฎตามเกณฑ์ทำตามกติกา ดีกว่าที่จะไปให้ตั้งเป็นกลุ่ม เป็นศูนย์ เป็นอะไรต่อ อะไรอีกเยอะเยอะ ปัญหาของคณะกรรมการลูกจ้างที่จะบัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ เป็นการ ชื้องานของสหภาพแรงงาน อีกประการหนึ่งก็คือ การที่ออกกฎหมายไปบังคับนายจ้างหรือ บังคับสถานประกอบการให้มีการประชุมให้มีการตั้ง เลือกตั้งกรรมการลูกจ้างนั้น เป็นการ ลิดรอนสิทธิส่วนบุคคลของนายจ้าง อันนี้แหละครับ ขอให้คิดกันให้ดีนะครับ อีกประการหนึ่ง ในกรณีนี้คณะกรรมการลูกจ้างที่จะต้องมีการเลือกตั้งกันขึ้น ขอให้ลองวาดภาพดูในโรงงาน แห่งนั้นว่าเมื่อคนงานเขาต้องการจะอยู่ของเขาอย่างสงบ ทำไมเราจะต้องไปออกกฎหมาย บังคับให้เขาต้องมาเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง การเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างขึ้นมานั้น กระผม เชื่อเหลือเกินว่าจะไม่ได้ตัวแทนลูกจ้างที่แท้จริง เพราะว่าในโรงงานนั้นจะต้องมีผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาต่าง ๆ ก็มีอำนาจหน้าที่ที่จะให้คุณและให้โทษกับบรรดาลูกจ้างพนักงานและ กรรมการ อิทธิพลของผู้บังคับบัญชานั้นจะทำให้บรรดาลูกจ้าง จำเป็นที่จะต้องเลือกเข้าไป เป็นกรรมการลูกจ้างหรือตัวแทนลูกจ้าง ดังนั้นกรรมการลูกจ้างจะไม่ได้ตัวแทนลูกจ้างที่แท้จริง

ผลจะยุ่งตามมาทีหลัง จะเกิดกลุ่มต่างๆ ขึ้น จะเกิดหน่วยต่างๆ ขึ้น อันนี้แหละครับ ขอให้พิจารณาดูให้ดีจริงอยู่ คณะกรรมการลูกจ้างนั้นมีผลดีอยู่เหมือนกัน แต่ยังไม่ถึงเวลาครับ ในขณะที่เดียวกันเราต้องการจะส่งเสริมให้มีสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงานนั้นเป็นตัวแทนของฝ่ายลูกจ้างแต่ในอีกขณะหนึ่งเราก็ไปให้มีอีกคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง จะสร้างความแตกแยกในวงงานนั้น กระผมเชื่อเหลือเกินว่า ในสถานประกอบการใดก็ตาม ถ้ามี ๒ หน่วยงานเกิดขึ้นหน่วยงานหนึ่งเป็นหน่วยงานซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายลูกจ้างคือสหภาพแรงงาน อีกหน่วยงานหนึ่งเป็นหน่วยงานซึ่งแฝงไว้ นายจ้างก็ไม่ใช้ ลูกจ้างก็ไม่เชิงอันนี้ละครับจะเกิดการวุ่นวายในโรงงานนั้น เจ้าของโรงงานผู้จัดการจะปวดหัวมากกว่าจะมีคณะกรรมการลูกจ้างอีกประการหนึ่งในการที่จะร่างกฎหมายใดก็ตาม ในระบอบประชาธิปไตยนั้น เราจำเป็นที่จะต้องฟังเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่มต่างๆ กลุ่มสมาคมลูกจ้าง กลุ่มลูกจ้างรัฐวิสาหกิจต่างเล็งเห็นแล้วว่าคณะกรรมการลูกจ้างนั้นจะมีขึ้นเพื่อช้อนงานเพื่อสร้างความวุ่นวายเกิดขึ้นเท่านั้น ยังมีกลุ่มของฝ่ายนายจ้าง คือสมาคมบริหารงานบุคคลที่กระผมจะต้องขออนุญาตนำจดหมายของสมาคมจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทยซึ่งมีหนังสือมาถึงอธิบดีกรมแรงงานในฐานะกรรมการปรับปรุงกฎหมายแรงงาน สมาคมบริหารงานบุคคลแห่งประเทศไทยนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เป็นฝ่ายจัดการ เป็นผู้จัดการงานบุคคลมีความใกล้ชิดกับคนงาน รู้ว่าอะไรดี อะไรควร อะไรไม่ควร ผิดกับนายจ้างบางคนซึ่งไม่เคยที่จะไปคลุกคลีกับคนงานอยู่แต่ในห้องแอร์ อะไรอย่างนี้ละครับ แต่ว่าผู้จัดการฝ่ายบุคคลนั้นก็คือตัวแทนของฝ่ายนายจ้างที่มีโอกาสไปคลุกคลี สมาคมบริหารงานบุคคลได้จัดสัมมนานักวิชาการ ๓-๔ ครั้ง มีความเห็นไว้ในข้อ ๖ เกี่ยวกับคณะกรรมการลูกจ้าง ตามร่างมาตรา ๕ ทั้งหมด สมาคมมีความเห็นควรจะต้องออก เพราะการตั้งคณะกรรมการลูกจ้างควรจะให้มีการยึดหยุ่นและให้เป็นไปตามสภาพที่เหมาะสมของแต่ละอุตสาหกรรมหรือธุรกิจมากกว่าที่จะเขียนเป็นกฎหมายให้เป็นแบบทางการ และในร่างก็เพียงแค่ใช้คำว่า "อาจจะตั้ง" เท่านั้น ไม่ได้บังคับ สมาคมจึงเห็นว่ากระทรวงมหาดไทยควรจะออกเป็นนโยบายให้กรมแรงงานมีบริการให้การช่วยเหลือในการจัดตั้งตามความเหมาะสมของสถานประกอบการแต่ละแห่งมากกว่าที่จะออกเป็นกฎหมาย นอกจากนั้นในหมวด ๕ ทั้งหมด อาจจะทำให้ฝ่ายลูกจ้างเห็นว่ารัฐบาลหาทางตัดทอนอำนาจของสหภาพแรงงานก็ได้ เพราะตามร่างได้กำหนดขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการลูกจ้างไว้ชัดเจนและมากกว่า

หน้าที่ของสหภาพแรงงานเสียอีก เป็นเจตหมายของนายกสมาคมบริหารงานบุคคลซึ่งมีมาถึงเดือนไว้ว่าการที่มีคณะกรรมการลูกจ้างนั้นจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร กระผมใคร่จะขอเรียนชี้แจงท่านสมาชิกไว้อีกครั้งหนึ่งว่า สำหรับประเทศเรานั้น กลุ่มหรือศูนย์หรือสหภาพสหพันธ์นั้นเพิ่งจะเริ่มมีในขณะเดียวกันเราก็ควรจะส่งเสริมให้สหภาพสหพันธ์แรงงานนั้นเขาจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายให้เขาได้มีการบริหารงานของเขาไป เรายังไม่สมควรที่จะตั้งให้มี ๒ คณะ หรือ ๓ คณะขึ้นมาอีก ๕ ปีข้างหน้าอาจจะเหมาะสมสำหรับในประเทศเราจริงๆ หลายท่านบอกว่าในต่างประเทศมีคณะกรรมการลูกจ้าง มีอะไรต่ออะไรต่างๆ แต่กระผมยังคิดว่ายังไม่เหมาะสมในขณะนี้ ขอขอบพระคุณครับ

นายต๋น บุนนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ในฐานะที่กระผมได้ขอสงวนไว้กับอาจารย์เฉลิมชัย วสินนท์ สำหรับหมวด ๕ นั้นนั้นก็อยาก จะขอกราบเรียนชี้แจงให้กับท่านสมาชิกได้ทราบถึงข้อคิดเห็นและหลักการของกระผมไว้ในที่นี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการส่วนใหญ่ ถ้าจะนับแล้วส่วนใหญ่จะรับ ก็ จะเห็นได้ว่ามัน ๔ ต่อ ๔ และท่านประธานที่เคารพของกระผมได้เป็นผู้ชี้ขาด มันก็เลยกลายเป็นว่ากระผมเป็นเสียงส่วนน้อยไปคือ ๑ เสียงเท่านั้นเองครับ นั้นประการแรก ประการที่ ๒ ก็คือว่าถ้าท่านทั้งหลายยังจะจำได้ในขณะที่รัฐบาลของอาจารย์สัญญา ชุต ๑ ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๖ ได้ออกมาเป็นมติคณะรัฐมนตรี และผ่านกระทรวงมหาดไทยด้วยครับผม วางแนวทางเพื่อจะแก้ข้อขัดข้อง คือข้อพิพาทแรงงานโดยชี้แจงว่า ในสถานประกอบการซึ่งมีลูกจ้างเกินกว่า ๕๐ คนขึ้นไปควรมีคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์หรือที่เรียกโดยตรงจากที่พระราชกฤษฎีกาวางไว้ก็คือ คณะกรรมการลูกจ้าง จะเห็นได้ว่าเป็นนโยบายของรัฐบาล สัญญา ชุต ๑ และกระผมก็ยังไม่เห็นมีการประกาศแก้ไข หรือสิ่งที่เรียกได้ว่าเป็นการดำเนินการจากกระทรวงมหาดไทยโดยเฉพาะจากกรมแรงงาน ว่าบัดนี้นโยบายของรัฐได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว หรืออย่างไร แค่นั้นนั้นประการที่ ๒ ประการที่ ๓ ก็คือว่าท่านประธานกรรมาธิการ วิสามัญที่เคารพของกระผมได้ชี้แจงว่าทั้งในมาตรา ๑๒, ๑๔ และก็จำนวนสมาชิกลูกจ้างก็ตาม ซึ่งเกี่ยวโยงหรือมีส่วนสัมพันธ์กับมาตราที่กระผมได้กราบเรียนไปเมื่อตะกี้นั้นนั้น อยากจะให้นายจ้างกับลูกจ้างได้พบกันบ่อย ๆ ได้พูดกัน ได้ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะเรา

LIRT

นอนอยู่มุ้งเดียวกันนี้ครับผม ไม่ได้แยกมุ้งกันเลยนะครับ ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างนี้ แต่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ผมได้พยายามวาดภาพจะเป็นมติ ๒ มติ ๓ อะไรก็ตามนะครับ ให้ท่านประธานและกรรมาธิการส่วนใหญ่ได้เห็นถ้าเราจะต้องการให้เกิดการปกครองท้องถิ่น ก็เช่นเดียวกับในวงการอุตสาหกรรมสัมพันธ์หรือแรงงานสัมพันธ์ ว่าแต่ละที่ แต่ละแห่ง เราไม่ได้บังคับ ซึ่งท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งคือที่กระผมเคารพ คือคุณสุวิทย์ ระวังศัพท์ได้ชี้แจงว่า ไม่ได้เป็นการบังคับนะครับ เป็นการว่าในมาตรา ๔๔ ว่า ลูกจ้างอาจจะจัดตั้งขึ้น เป็นการเสริม เป็นการสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นของอุตสาหกรรมซึ่งเราพยายามที่ดำเนินการในการปกครองท้องถิ่นของประเทศ ในวงการอุตสาหกรรมก็เช่นเดียวกันที่ว่า แต่ละที่แต่ละแห่งก็ให้ตั้งคณะกรรมการลูกจ้างขึ้น และก็ท่านกรรมาธิการท่านเดียวกันได้ชี้แจงว่า มันจะไม่เกิดความเป็นธรรมเพื่อนเอ๋ยหรือว่าจะไม่เกิดประโยชน์ แต่กระผมอยากจะให้เห็นว่าในท้ายของมาตรา ๔๕ นั้นนะครับผม หลัง (๗) วรรคสุดท้ายจะเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้างให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา กระผมคิดว่าผู้ที่มีความสามารถอย่างท่านประธานกรรมาธิการวิสามัญที่เคารพของกระผมนั้น จะเขียนออกมาในราชกิจจานุเบกษาได้อย่างเป็นธรรมครับผม กระผมขอกราบเรียนแก่นี้ก่อนครับผม

นายแพทย์ อมาตยกุล ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนว่า สำหรับในหมวด ๕ ที่ฝ่ายกรรมาธิการให้ตัดไปกับผู้สงวนเอาไว้ กระผมได้เปรียบเทียบดูแล้ว รู้สึกว่าในสาระและในประเด็นต่างๆ ก็ใกล้เคียงกันอยู่เป็นจำนวนมากอย่างน้อยที่สุดก็คือว่า ได้วางไว้ในมาตรา ๔๕ เกือบจะเรียกว่าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลยแต่ก็ได้ถูกตัดไปเสียหมด คือไม่ต้องการจะให้หมวด ๕ แล้วนอกจากนั้นแล้วกระผมก็มีความเห็นว่า กระผมสนับสนุนว่าควรที่จะได้มีหมวด ๕ คณะกรรมการลูกจ้างให้สมสัดส่วนส่วนกันหรือให้รับกันกับในหมวด ๖ เพราะในหมวด ๖ มีสมาคมนายจ้าง แต่ว่าพอถึงคราวที่ลูกจ้างจะได้รับสวัสดิการ ลูกจ้างจะได้รับความเหลียวแลจากนายจ้างบ้างไปตัดเสียหมดเช่นนี้ กระผมเข้าใจว่าจะเกิดการที่ไม่เกิดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน กระผมอยากขอประทานเรียนว่าในวงการของโรงเรียนเราก็ทำเหมือนกับในหมวด ๕ มีคณะกรรมการลูกจ้างแต่เราไม่เรียกอย่างนี้ เรา

เรียกว่าสมาครคือครุนี้ไปปรึกษาหารืออะไรกันต่าง ๆ อยากจะทำอะไรเป็นอย่างไร บริหารวิชาการ อะไรต่าง ๆ แล้วก็เรียกเอาฝ่ายบริหารเข้าไปร่วมปรึกษาหารือกันเดือนละครั้ง ๆ อันใดที่จะได้ชี้แจงกันได้ อันใดที่ไม่เข้าใจก็จะชี้แจงซึ่งกันและกัน และในหมวด ๕ นี้ก็เขียนไว้ชัดเจนว่า จะต้องมึนายจ้างเข้าไปร่วมกับคณะลูกจ้างอย่างน้อย ๓ เดือนต่อ ๑ ครั้ง นี้กระผมก็ยิ่งว่าจะท่างไป จะไกลไปเสียด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นในหมวด ๕ นี้ ที่ได้เขียนเอาไว้นี้ก็สมน้ำสมเนื้อแล้วก็สนับสนุนให้ลูกจ้างนี้ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน แล้วก็ห้ามมิให้นายจ้างนี้ไปรังแกลูกจ้างอะไรต่าง ๆ นี้ กระผมก็ว่าพิจารณาในหมวด ๕ ที่ตัดไป กับที่เขียนเติมเข้ามาใหม่ปรับปรุงเข้ามาใหม่นี้คล้ายและใกล้เคียงกันมาก ได้ระบุเอาไว้ว่า ในตำแหน่งของกรรมการลูกจ้างนั้นเมื่อมาตรา ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ ก็ใกล้เคียงกัน ๆ เพราะฉะนั้นกระผมมีความเห็นว่าถ้าจะส่งเสริมให้นายจ้างและลูกจ้างนี้เป็นเสมือนญาติอันสนิทซึ่งกันและกัน เป็นเพื่อนมนุษย์ซึ่งกันและกัน อย่าเบียดเบียนซึ่งกันและกันแล้ว กระผมสนับสนุนว่าหมวด ๕ นี้ควรจะคงไว้มันจะได้ไปปรับกันกับหมวด ๖ กระผมมีความเห็นอย่างนี้ครับผม ขอบพระคุณ

นายอดุล วิเชียรเจริญ :ท่านประธานที่เคารพ กระผมเองเมื่อตอนอ่านร่างในตอนแรกแล้วก็อ่านคำขอสงวนของท่านกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย กระผมก็คิดในตอนนั้น และแม้กระทั่งในตอนก่อนเข้าประชุมนี้ เมื่อมาอ่านตรวจร่างดูอีก กระผมก็ยังมีความรู้สึกเหมือนเมื่อตอนแรกว่า การที่จะคงหมวด ๕ ไว้นั้นก็ดูจะไม่เป็นการเสียหาย และก็น่าที่จะให้คงเอาไว้เพราะว่าจะเป็นวิธีการอันหนึ่งในการที่จะช่วยให้นายจ้างกับลูกจ้างในสถานประกอบการ ได้มีวิถีทางที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำความเข้าใจกัน แต่กระผมก็ไม่ได้มีข้อผูกพันว่าจะพิจารณาไปในทางหนึ่งทางใด และก็ทำจิตว่าง และจิตว่างในลักษณะที่จิตว่างจริง กล่าวคือจิตว่างแล้วก็ไม่มีนิมิตอย่างที่ท่านเห็น ทำจิตว่างในเรื่องนิคมเกษตรกรรอกเนกประสงค์ แล้วก็เห็นนิมิต เลนิน สตาลิน มาร์กซ์ เมาสเซตุง กระผมทำจิตว่างจริง ๆ เพื่อที่จะเปิดรับฟังเหตุผลว่าเป็นอย่างไร กระผมได้ตามท่านอธิบดีกรมแรงงาน ท่านก็มีโอกาสพูดเพียง ๒-๓ คำ แล้วเราก็ไม่ได้พูดกันต่อ ในขณะที่นั้นกระผมก็ยังเห็นด้วยว่าควรที่จะมีหมวด ๕ ไว้ แต่ในเมื่อได้ฟังคำอภิปรายทั้ง ๒ ฝ่าย แล้วก็ได้คิดต่อไปอีกอย่างก็กระผมมองเห็น กระผมก็กลับความเห็นไปจากเดิม ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะว่าใจง่าย กลับความเห็นง่าย แต่กระผมเห็นว่าที่เรามา

LIRT

พูดกันในที่นี้ก็มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อที่จะให้มีกฎหมายที่ออกมาดีที่สุด เป็นคุณประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด รวมทั้งสวัสดิการฐานะของลูกจ้าง และก็ขณะเดียวกันก็ประโยชน์ของนายจ้างที่จะได้มีประสิทธิภาพในการผลิตสูง ซึ่งเมื่อมีผลกำไรก็จะได้แบ่งตกทอดมาถึงกรรมกรด้วย เมื่อพิจารณาไปทั้งหมดแล้ว และได้ฟังเหตุผลแล้ว กระผมก็คิดว่าโดยเหตุที่การที่ถ้าหากว่าเราจะให้มีมาตรการอันนี้ และก็เขียนเอาไว้ในร่างพระราชบัญญัติเช่นนี้ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่ขอสงวนขึ้นมาและประสงค์จะให้เติมลงไปโดยกรมการฝ่ายข้างน้อยก็ไม่ได้เขียนในลักษณะที่เป็นการบังคับ อันนี้จริงอยู่ คือเขียนว่า "อาจจะจัดตั้งก็ได้ จะไม่จัดตั้งก็ได้" แต่ขณะเดียวกันถ้าหากว่าเราจะไม่เขียนไว้ ก็อาจจะจัดตั้งได้เช่นเดียวกัน ปล่อยให้เป็นเรื่องทางปฏิบัติกระผมเข้าใจว่าการที่จะให้มีมาตรการเช่นนี้ขึ้น ในสถานประกอบการนั้น ทั้งฝ่ายกรมการฝ่ายข้างมากก็ตาม ฝ่ายข้างน้อยก็ตามทั้ง ๒ ข้างจะไม่มีใครเห็นว่าไม่ให้ควรมีทั้งสองฝ่ายเห็นว่าถ้าจะมีก็ได้ แต่ฝ่ายหนึ่งประสงค์เป็นแต่เพียงว่าจะให้เขียนไว้ ฝ่ายข้างมากเห็นว่าไม่จำเป็นและเหตุผลที่ว่าไม่ควรเขียนไว้ นั้น กระผมได้พิจารณาซึ่งดูก็เห็นว่ามีเหตุผลมากอยู่ ในข้อที่ว่าถ้าเราเขียนไว้เช่นนี้ก็เป็นการเสนอแนะว่าสถานประกอบการควรจะมีความระมัดระวังการลูกจ้าง และถ้าหากว่าวิเคราะห์ให้ไปให้ถึงที่สุด ดูเอาสถานการณ์ที่เป็นจริงอยู่ในขณะนี้ ในเมื่อสภาพแรงงานในประเทศเราก็เพิ่งจะเริ่มกันขึ้นมา และก็ต้องเลิกไป และขณะนี้กำลังจะรื้อฟื้น ก็เป็นสภาพที่องค์การซึ่งเป็นสภาพแรงงานนี้ต้องล้มลุกคลุกคลานมาตลอด กระผมคิดว่าการมีสภาพแรงงานนั้นไม่เป็นการเสียหาย ตรงกันข้ามกลับเป็นการดีเป็นคุณ ที่ว่าจะช่วยทำให้การต่อรองของทางฝ่ายลูกจ้างนั้นได้มีประสิทธิภาพในการเจรจาต่อรอง และขณะเดียวกันถ้าหากว่าสามารถที่จะช่วยการดำเนินงานในแง่ที่เป็นการเสริมสร้างจริง สภาพแรงงานก็เป็นคุณแก่นายจ้างด้วยโดยตรง กระผมคิดว่าถ้าเมื่อพิจารณาซึ่งน้ำหนักดูเหตุผลต่าง ๆ แล้ว เหตุผลสมควรที่จะสนับสนุนส่งเสริม ไม่ว่าจะเป็นการโดยตรงหรือโดยทางอ้อมที่จะให้มีสภาพแรงงานที่ดำเนินการโดยมีประสิทธิภาพจริง กระผมคิดว่าเป็นข้อพิจารณาที่จะต้องมาก่อน แล้วการที่เราจะไม่เขียนหมวด ๕ เอาไว้เช่นนี้ จะเป็นการช่วยเสริมสร้างสนับสนุนให้สภาพแรงงานได้มีกำลังวังชาได้ตั้งตัวติดเมื่อตั้งไข่หัดเดินได้แล้ว ถ้าจะมีมาตรการดังกล่าวจะเขียนมากก็ไม่เป็นไร จะไม่เป็นการตัดทอน สำหรับขณะนี้ถ้าจะไม่เขียนไว้ กระผมก็คิดว่าก็ไม่เป็นการเสียหาย ถ้าหากว่าสถานประกอบการแห่งใดจะจัดตั้ง

ขึ้นมาเองก็น่าจะทำได้ ไม่มีอะไรห้าม กระผมได้ตรวจดูในบทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดโทษ ก็ไม่มีบทบัญญัติอันหนึ่งอันใดที่จะมาเขียนพาดพิงถึงหมวด ๕ และมาตราต่าง ๆ ภายในหมวด ๕ นี้แม้แต่อย่างใด กระผมจึงคิดเห็นว่าเมื่อกรณีเหตุผลเป็นดังกล่าวมาแล้วเช่นนี้ การที่จะไม่เขียนหมวด ๕ ไว้นั้นก็น่าที่จะสนับสนุนส่งเสริม กระผมจึงเห็นด้วยกับคณะกรรมการการฝ่ายข้างมากกว่า หมวด ๕ ไม่น่าที่จะมี ขอพระคุณครับ

นายมารุต บุณนาค : ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นที่ได้เถียงกันอยู่ว่าจะตัดหมวด ๕ ตามความเห็นของคณะกรรมการหรือไม่นั้น กระผมได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว มีความเห็นว่าน่าจะตัดออก โดยเหตุที่ว่าตามบทบัญญัติของร่างนี้ในหมวด ๖ มีเรื่องสมาคมนายจ้าง หมวด ๗ เป็นเรื่องของสหภาพแรงงาน สหภาพแรงงานนั้นก็แปลงร่างมาจากสมาคมลูกจ้างเดิม ตามกฎหมายปัจจุบัน สหภาพแรงงานมีหน้าที่โดยสำคัญหลายประการ ดังจะเห็นได้มีหลายมาตรา มีหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของฝ่ายลูกจ้างเช่นในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ ซึ่งมีหน้าที่ต่อรองเกี่ยวกับการบริหารงานเกี่ยวกับผลประโยชน์ของลูกจ้าง ด้วยเหตุนี้ การที่จะมีการตั้งกรรมการลูกจ้างขึ้นอีกจึงจะดูเป็นการซ้ำซ้อนกับงานของสหภาพแรงงาน ทั้งจะเป็นเหตุผลของสหภาพแรงงานไม่ก้าวไปไกลเท่าที่ควรด้วยเหตุผลโดยย่อ ๆ เช่นนี้ กระผมจึงเห็นว่าถ้าหากว่าวิเคราะห์กันโดยละเอียด และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้ตรวจดูที่หมวด ๗ อย่างละเอียดรอบคอบแล้ว จะเห็นความจำเป็นในการมีหมวด ๕ นี้ไม่มีด้วยประการใดเลย กระผมจึงสนับสนุนความเห็นของกรรมการครับ

นายเจริญ ศิริพันธ์ (กรรมการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ก่อนอื่นกระผมใคร่จะขอเรียนชี้แจงถึงมติคณะรัฐมนตรีชุดก่อนตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติและกรรมการได้เสนอว่า เป็นมติเมื่อครั้งรัฐบาลก่อนได้เสนอแนะในเรื่องการตั้งคณะกรรมการหารือร่วมนี้ อันนั้นเป็นแต่เพียงเป็นข้อเสนอเท่านั้นซึ่งในขณะนั้นเองรัฐบาลก็ยังมิได้ตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งสหภาพแรงงาน อันนี้เป็นข้อเท็จจริง ที่นี้กระผมอยากจะเรียนถึงปัญหาเรื่องคณะกรรมการค่าจ้างในทางวิชาการซึ่งกรมแรงงานทุกระดับ ได้พิจารณากันมาก่อน ซึ่งจะมีมติคณะรัฐมนตรี เพราะว่าปัญหาในเรื่องนี้เราได้ศึกษากันมาเป็นเวลานานปีพอสมควร และเพื่อที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะใช้ดุลพินิจว่าจะควรดำรงคงอยู่

LIRT

ในร่างกฎหมายนี้หรือควรจะต้องออกไป ซึ่งคณะกรรมการธิการส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะต้องออกทั้งหมดเหตุผลก็มีอยู่ว่า ปัญหาแรกคือเรื่องความสัมพันธ์หรือวิซามนุษย์สัมพันธ์นั้น ในหลักการนั้นความสัมพันธ์ของมนุษย์ควรจะเป็นไปตามบทบาทของธรรมชาติ ไม่ใช่จะมาบัญญัติขึ้นมาไว้เป็นกฎหมายบังคับขึ้นมา นี่เป็นหลักการเบื้องต้น และอีกประการหนึ่งนั้น ควรจะเป็นไปโดยวิธีสมัครใจอย่างที่ท่านประธานกรรมการได้ชี้แจงไปแล้ว ที่นี้ในทางนิติศาสตร์นั้นก็มีความเห็นกันว่า การที่จะบัญญัติในกฎหมายนั้นซึ่งไม่มีลักษณะบังคับนั้นก็ไม่ใช่เป็นการสมควร อีกประการหนึ่งนั้นในเรื่องของคณะกรรมการลูกจ้างนี้ ความจริงแล้วทางกรมแรงงานเองก็ได้เคยได้จัดทำอยู่แม้กระทั่งทุกวันนี้ รวมทั้งสถานประกอบการทั้งหลายก็ได้ดำเนินกันอยู่เองอยู่แล้วซึ่งมีหลายระบบด้วยกัน เป็นระบบคณะกรรมการลูกจ้างหรือระบบคณะกรรมการหารือร่วมเหล่านี้แล้วแต่จะเรียก เพราะฉะนั้นวิธีการที่จะดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลควรจะเป็นไปโดยธรรมชาติ และสมัครใจ เป็นการส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ต่อกัน ควรจัดทำในลักษณะเป็นข้อเสนอมากกว่า ตามที่ลงมติเห็นด้วยกันในหมู่ของเจ้าหน้าที่ทางกรมแรงงานจะบัญญัติเป็นข้อกฎหมาย ซึ่งเรื่องนี้กรมแรงงานได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ปฏิบัติกันอยู่แล้วและยังคงดำเนินการต่อไปโดยไม่หยุดยั้งเพื่อให้เกิดความสงบและสันติสุขในวงการอุตสาหกรรมทั่วไป อันนี้ก็เป็นที่เห็นพ้องร่วมกัน ตามหลักนิติศาสตร์ บทบัญญัติของกฎหมายควรจะเป็นลักษณะบังคับและมีบทลงโทษ แต่บทบัญญัติตามหมวดนี้มีลักษณะเป็นข้อเสนอเท่านั้น ซึ่งจะจัดตั้งหรือไม่ก็ได้ ใช้คำว่า “อาจจัดตั้ง” ไม่เป็นการบังคับ มีบทลงโทษประการใด ที่นี้ความห่วงใยในด้านสหภาพแรงงานก็คือว่า กฎหมายนี้เพิกกำหนดบัญญัติออกมาในระยะเวลานั้น สหภาพแรงงานเพิ่งจะได้ก่อตั้งขึ้น และยังไม่มีความมั่นคงแข็งแรงพอที่จะมีอำนาจหรือพลังในการที่จะต่อรองกับฝ่ายจัดการ เมื่อทางรัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายนี้ขึ้นมาและก็ได้มีบทในเรื่องหมวด ๕ คณะกรรมการลูกจ้างนี้ขึ้นก็เป็นดังที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ชี้แจงถึงเมื่อคืนนี้แล้วว่า เป็นการเข้าซ้อนกับหมวดอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่แล้วในบางมาตรา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรื่องของการส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์ทั้งนั้น กระผมได้ขอเรียนไว้เพียงเท่านี้ครับ

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ ขอบพระคุณครับ คือปัญหาที่ว่า จะตัดหมวด ๕ หรือไม่ตัดนั้น ทางกรรมการฝ่ายข้างมากให้เหตุผลว่าหน้าที่

LIART

คณะกรรมการลูกจ้างนี้จะเป็นการเข้าช้อนกับหน้าที่ของสหภาพแรงงาน อันนี้กระผมไม่เห็นด้วย หน้าที่ของสหภาพแรงงานนั้นตามมาตรา ๑๔ คือ แจ้งข้อเรียกร้องแทนลูกจ้างตามมาตรา ๑๒ คือหมายความว่ามีการเรียกร้องเพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ส่วนคณะกรรมการลูกจ้างนี้ทำหน้าที่ซึ่งเราจะเห็นได้ในมาตรา ๔๙ เป็นขั้นตอนก่อนที่เกิดให้การเรียกร้อง เพื่อที่ให้มีการปรึกษาหารือสม่ำเสมอระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างที่จะพิจารณาทำความเข้าใจซึ่งกันและกันในเรื่องที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ เพื่อขจัดไม่ให้เกิดข้อเรียกร้องที่ต้องไปใช้มาตรการในมาตรา ๑๒ หรือมาตรการในมาตรา ๑๔ ซึ่งกระผมเห็นว่าเป็นคนละขั้นตอนครับ ไม่ใช่เป็นเรื่องเข้าช้อนเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกัน ที่นี้ปัญหาว่าทำไมไม่ปล่อยให้การจัดตั้งของกรรมการลูกจ้างเป็นไปโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องใช้กฎหมายบังคับ อันนี้กระผมก็เห็นด้วย แต่ที่กระผมประสงค์จะให้ มีบทบัญญัติในกฎหมายนั้นก็เพื่อที่จะให้สนับสนุนสหภาพแรงงานขึ้น ท่านสมาชิกโปรดดูในมาตรา ๔๔ วรรคสอง กระผมก็ได้อ่านไปแล้วว่า “ในกรณีที่ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการแห่งนั้นมีสมาชิกสหภาพแรงงาน แล้วจะต้องให้สมาชิกสหภาพแรงงานเป็นกรรมการลูกจ้างตามจำนวนสัดส่วนมากน้อยตามที่กฎหมายกำหนด” อันนี้ก็เพื่อให้ทางสหภาพแรงงานได้เข้ามามีความเข้าใจดีในการดำเนินงานของฝ่ายนายจ้างในกิจการอันนั้น ซึ่งกระผมเห็นว่าเป็นคนละขั้นตอน ไม่ใช่เรื่องปัญหาเข้าช้อนกัน ขอบคุณครับท่านประธาน

นายมานะ พิทยาภรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าสภานี้ได้ฟังเหตุผล ทั้งฝ่ายกรรมาธิการฝ่ายข้างมากและฝ่ายข้างน้อยพอเพียงแล้ว กระผมขอเสนอให้ปิดการอภิปรายเรื่องนี้ครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านผู้ใดจะเสนอให้เปิดอภิปรายใหม่ครับ

นายถาวร ชะนะภัย : กระผมยังมีปัญหาที่จะเสนอต่อที่ประชุมนี้เหมือนกันแต่ทั้ง ๆ ที่กระผมมีความรู้สึกที่ว่า ถ้าจะขอเปิดอภิปรายก็ต้องเพิ่มทีอีก กระผมก็จะขอเปิดการอภิปรายต่อไปครับ กระผมขอแถลงสั้นกิดเดียวครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วย กรุณารับรองด้วยครับ

LIART

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปผมจะขอมติที่ประชุม
 ครับท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะเปิดการอภิปรายต่อไป ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะปิด
 อภิปราย ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๒ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
 ให้ปิดอภิปราย

ต่อไปผมจะขอมติที่ประชุมนี้ คือประเด็นมีอยู่ว่า ในร่างของรัฐบาลในหมวด ๕
 คณะกรรมการลูกจ้าง กรรมการในส่วนข้างมากให้ตัดออกทั้งหมด คือมาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๕๒
 กรรมการข้างน้อยเห็นว่า ควรจะคงมาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๕๒ ไว้ อาจจะมีข้อความแตกต่าง
 กันบ้างเล็กน้อย จากร่างของรัฐบาล เพราะฉะนั้นผมขอมติที่ประชุมว่า ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะให้
 เป็นไปตามความเห็นของกรรมการข้างน้อยที่สงวนความเห็นไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๗ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับกรรมการ
 ข้างมากกว่าควรจะตัดออกทั้งหมด โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๘ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นชอบ
 ด้วยในการที่จะสงวนไว้ที่จะเป็นไปตามความเห็นกรรมการที่สงวนไว้ เจริญคุณเฉลิมชัย

นายเฉลิมชัย วลีนนท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอแก้คำ
 นิดหนึ่งครับ ในมาตรา ๔๔ วรรคท้ายครับที่ว่า “ให้นำมาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสาม”
 กระผมขอแก้เป็น “ให้นำมาตรา ๑๔ วรรคสามและวรรคสี่” ครับผม อันนี้ผิดไปหน่อยครับ

LIRT

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : อันนี้ก็ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมด้วยว่า จะยอมให้กรรมาธิการเสียงข้างน้อยได้แก้ไขตามที่คุณเฉลิมชัยได้ขอแก้ไขมาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรให้แก้ไขตามที่คุณเฉลิมชัยเสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๗ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตกลงเป็นอันว่าแก้ตามที่คุณเฉลิมชัยเสนอ เชิญเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : สำหรับหมวด ๕ มาตรา ๔๔ ถึงมาตรา ๕๒ เป็นอันคงไว้ ต่อไปเป็นหมวด ๖ สหคมนตรีบ้าง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๐ มีการแก้ไข มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๔ มีการแก้ไข มาตรา ๖๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖๖ มีการแก้ไข มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๒ มีการแก้ไข มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๕ มีการแก้ไข มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๗ สหภาพแรงงาน ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๒ มีการแก้ไข มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๖ มีการแก้ไข มาตรา ๙๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๘ มีการแก้ไข มาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๐ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๐๑ ไม่มีการแก้ไข มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นไว้

นายต๋นัย บุณนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมขอสงวนความเห็นไว้ในมาตรา ๑๐๑ ในที่นี้มีหลักเกณฑ์ที่จะประธานทราบเรียน

LIRT

ดังต่อไปนี้ในมาตรา ๑๐๑ ได้กำหนดไว้ว่า สภภาพแรงงานจะกระทำการดังต่อไปนี้ได้โดย
 มติที่ประชุมใหญ่มีในอนุมาตราต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น (๑) ถึง (๗) ใน (๒) กระผมจะประทาน
 อ่านให้เห็นในร่างของกรรมาธิการที่ดำเนินการตามที่รัฐบาลได้เสนอมาก็คือว่า "การดำเนิน
 กิจกรรมอันอาจจะกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวมนั้น จำเป็นที่สภภาพ
 แรงงานจะต้องกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่" และนอกจากนี้แล้วในวงเล็บอื่น ๆ เช่นตั้ง
 กรรมการหรือว่าตั้งผู้สอบบัญชีก็ตาม จะรับรองบุคคลก็ตามหรืองบประมาณก็ตาม จะต้อง
 ผ่านมติของที่ประชุมใหญ่ กระผมขอสงวนและเพิ่มเติมใน (๒) ในกรณีที่จะเห็นได้ว่าใน (๒)
 กระผมเติมว่า "การนัดหยุดงานหรือดำเนินกิจกรรมอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสีย
 ของสมาชิกเป็นส่วนรวม" ที่กระผมขอเพิ่มเติมมานั้นด้วยหลักการและเหตุผลก็คือว่า การที่
 จะมีการนัดหยุดงาน จะเป็นสภภาพแรงงานขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่หรืออย่างไร
 ก็ตาม ย่อมมีความสัมพันธ์หรือว่ามีความสำคัญต่อสมาชิกเป็นส่วนรวม ถ้ากิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งมี
 การกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิกเป็นส่วนรวมแล้ว ยังจำเป็นจะต้องผ่าน
 มติของที่ประชุมใหญ่ ฉะนั้นการนัดหยุดงานก็จำเป็นจะต้องผ่านมติของที่ประชุมใหญ่ด้วย
 เพราะว่ามีความเป็นความตายเป็นความสำคัญของสภภาพแรงงาน และเป็นการใช้อำนาจที่จะ
 นำออกมาจากกระเปาะ ฉะนั้นกระผมจึงขอประทานกราบเรียนว่า เหตุผลที่กระผมเติมไว้หน้า
 (๒) นั้น ก็ให้ระบุลงไปให้ชัดเจนว่า การนัดหยุดงานก็จำเป็นจะต้องผ่านมติของที่ประชุม
 ใหญ่ด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับ การตั้งผู้สอบบัญชีหรือรับรองบุคคล ก็เป็นการประทานเรียนไว้
 ในชั้นต้นแต่นี้ครับผม ขอขอบพระคุณ

นายสุวิทย์ ระวังค์ (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 สำหรับการที่จะไปบัญญัติการนัดหยุดงานไว้ใน (๒) นี้ครับ กระผมเห็นว่าเป็นการบัญญัติที่
 ทำไม่ได้ ในมาตรา ๓๓ ขอให้ท่านสมาชิกกรุณาพลิกไปที่มาตรา ๓๓ ในการที่ลูกจ้างหรือ
 นายจ้างจะมีสิทธิในการปิดงานงดจ้างหรือในการนัดหยุดงานนั้นจะต้องทำตามขั้นตอนต่าง ๆ
 ที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น ยื่นข้อเรียกร้องเจรจา เมื่อเจรจาไม่ตกลงก็มีคณะกรรมการประนอม
 ข้อพิพาท เมื่อคณะกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทไม่ตกลงก็มีการชี้ขาด อะไรทำนองนี้
 เมื่อชี้ขาดไม่ตกลง หรือไกล่เกลี่ยไม่ตกลง นายจ้างก็มีสิทธิที่จะปิดงานงดจ้างลูกจ้างก็มีสิทธิ

LIRT

ที่จะนัดหยุดงาน แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือภายใน ๒๔ ชั่วโมงให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจให้อีกฝ่ายหนึ่งรับทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้เมื่อเจรจาขั้นตอนมาถึงในตอนนั้นแล้ว กรณีที่ว่าจะต้องไปเรียกประชุมใหญ่ กฎข้อบังคับของการประชุมทุกแห่ง การนัดประชุมใหญ่นั้นจะต้องแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ไม่ว่าจะเป็นสมาคมใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นสหพันธ์สหภาพ เวลาจะเรียกประชุมใหญ่ก็ต้องแจ้งให้สมาชิกทราบไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน กระผมจึงเห็นว่าการเพิ่มเติมอันนี้เข้าไปแล้วในทางปฏิบัติไม่สามารที่จะปฏิบัติได้ อย่างที่กระผมได้กราบเรียนให้ทราบว่า เมื่อเราเจรจากันไม่ตกลงถึงขั้นตอนที่มีการไกล่เกลี่ยถึงมีการประนอมข้อพิพาทจนกระทั่งถึงมีการชี้ขาด เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่ตกลง ก็มีสิทธิที่จะยื่นให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบว่าภายใน ๒๔ ชั่วโมงนั้น ผมจะปิดโรงงานแล้ว พวกคุณนัดหยุดงานกันพวกคุณขอเรียกร้องมาอย่างนี้ผมให้ไม่ได้ ผมจะปิดงานละครับ เลิกเถอะ ลอยแพละ เลิกก็มีสิทธิที่จะทำได้ แต่ในกรณีที่ลูกจ้างจะนัดหยุดงานก็ต้องไปเรียกประชุมใหญ่ กว่าที่จะเรียกประชุมใหญ่ก็อีก ๑๕ วัน การออกกฎหมายได้นั้น กระผมอยากจะได้รื้อขอกราบเรียนท่านสมาชิกสภาเห็นว่า ถ้ากฎหมายนั้นเขาไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามได้ เป็นกฎหมายที่ขัดดวง เขาก็ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกระผมใครจะขอให้ท่านสมาชิกได้พิจารณาให้ถ่องแท้ว่า หากกฎหมายใดที่ไม่เป็นธรรมที่จำกัดสิทธิลูกจ้าง ค่านงาน และกรรมกร จะไม่ทำตามกฎหมายอย่างที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ และในอดีตที่ผ่านมาเรามีกฎหมายแรงงาน แต่ทำไมเราถึงนัดหยุดงานกันก่อนที่จะมีการเจรจา นี่แหละครับกระผมอยากจะขอให้ท่านสมาชิกได้พิจารณาให้ถ่องแท้การที่จะจำกัดสิทธิเขา เอาเปรียบเขา เล็ก ๆ น้อย ๆ นี่แหละครับ ผิดวิสัยของนายจ้าง กรณีนายจ้างจะปิดงานงตจ้างก็ไม่เห็นระบุว่าจะต้องไปประชุมใหญ่ แต่กรณีสหภาพแรงงานจะนัดหยุดงานก็ต้องไปเรียกประชุมใหญ่ อันนี้แหละครับที่กระผมอยากจะฝากท่านสมาชิกได้กรุณาพิจารณาให้ถ่องแท้กฎหมายใดก็ตาม ถ้าเขาไม่สามารถที่จะปฏิบัติตาม หรือเขาเหล่านั้นเห็นว่าไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่เขา เขาก็ไม่ทำ ไม่ปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญให้สิทธิในมาตรา ๔๔ บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการก่อตั้งสมาคม สหภาพ สหพันธ์ กลุ่มต่าง ๆ เขาจะตั้งกลุ่มขึ้นมาตามรัฐธรรมนูญ เขาไม่ต้องการกฎหมายแรงงาน ก็เพราะกฎหมายแรงงานฉบับนี้ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่พวกเขาปัญหาก็คือว่า กฎหมายฉบับนี้ผ่าน เขาก็ไม่ปฏิบัติตาม ก็เพราะอย่างที่กระผมได้เรียนชี้แจงให้ท่านสมาชิกทราบแล้วว่า กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่

ลูกจ้างคนงานและกรรมกรเลย ขอฝากไว้แค่นี้ครับ ขอขอบคุณ

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ท่านประธานที่เคารพ ผมจะไม่อภิปรายอะไรมากเพราะว่าผมเชื่อว่าท่านสมาชิกส่วนใหญ่ก็คงได้ตัดสินใจไปแล้วก่อนที่จะได้มีการประชุมวันนี้แต่ผมอยากจะขอทราบเรียนเพียงแต่ว่าในการพิจารณากฎหมายนั้นเราควรที่จะพิจารณาโดยคิดถึงผลที่จะตามมา โดยเฉพาะในเรื่องของการที่เราจะพยายามสร้างความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองความเป็นธรรมของสังคมซึ่งจะต้องมีอยู่พอสมควร ไม่อย่างนั้นแล้วการที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นจะเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยาก ถ้าความเป็นธรรมพื้นฐานไม่มีอยู่ การพิจารณาในวันนี้เราก็เห็นว่าเมื่อลงมติ กรรมวิธีการฝ่ายข้างมากนั้นแพ้มติमतตลอด ซึ่งอันนี้ก็เป็นเรื่องค่อนข้างจะแปลกประหลาดในสภาฯ แล้วไม่ค่อยมี แต่ว่าเอาเกิดในเมื่อท่านจะลงมติดังไรก็เป็นเอกสิทธิ์ของแต่ละท่าน แต่ผมคิดว่าในเรื่องที่จะเป็นปัญหานั้น เราควรพิจารณาให้ละเอียดและรอบคอบ ถ้ายอมเขาได้ก็น่าจะยอมบ้างในปัญหาที่เรากำลังพิจารณากันอยู่นี้มันเห็นชัดว่า ถ้าเต็มไปตามที่กรรมวิธีการฝ่ายข้างน้อยสงวนไว้แล้วมันปฏิบัติไม่ได้ เสร็จกันแล้ว ทำตามขั้นตอนกันแล้ว จนสุดวิสัยที่จะปรองดองกันได้แล้ว ที่จะประนีประนอมกันได้แล้ว แล้วยังจะต้องไปเสียเวลาเรียกประชุมใหญ่ อาจจะมีสมาชิกทั้งประเทศ ๑๕ วันก็ยังไม่อาจจะประชุมไม่ได้ แล้วใน ๑๕ วันนั้นเทวดาที่โหนดครีบที่จะไปบังคับไม่ให้เขาทำอะไรทั้งสิ้น รอบประชุมใหญ่เสียก่อน แล้วจึงจะมีการนัดหยุดงานได้ ถ้าเราเขียนกฎหมาย อย่างนี้ก็เหมือนหลุมพรางที่จะให้ฝ่ายแรงงานนั้นปฏิบัติไม่ได้แล้วเราก็จะอ้างบอกว่าเขาทำผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้นไม่รับฟังอะไรทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในเรื่องที่เราหาที่จะยอมได้ ถึงแม้ท่านจะตัดสินใจมาจากบ้านหรือตกลงกันมาอย่างไรก็สุดแล้วแต่ แต่ว่าเพื่อเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยและผลประโยชน์ของส่วนรวมนั้น ผมคิดว่าการลงมติในเรื่องนี้ขอความกรุณาได้คิดโดยละเอียดและรอบคอบ ผมขอขอบคุณครับ

นายถาวร ชะนะภัย : ท่านประธานที่เคารพ นอกจากในประเด็นสำคัญที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ท่านนั่งลงไปเมื่อสักครู่นี้ได้หยิบยกขึ้นมาชี้ที่ประชุมสภาฯ ได้มองเห็นแล้ว กระผมมีความเห็นเพิ่มเติมต่อไปอีกว่า กฎหมายใดที่ออกมาเพื่อจะมีผลใช้บังคับ จะต้องมีความเป็นธรรมไม่ว่าฝ่ายหนึ่งหรือฝ่ายใด ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายลูกจ้างหรือฝ่ายนายจ้าง คำแปรญัติติ

LIRT

ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งได้สงวนความเห็นไว้นั้น นอกจากจะปฏิบัติไม่ได้ หรือถ้าจะปฏิบัติอาจจะมีปัญหาต่าง ๆ ติดตามมา ซึ่งจะเป็นปัญหาของสังคม ปัญหาของความสงบเรียบร้อยอะไรต่อมิอะไรเหล่านั้นกระผมยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า กฎหมายฉบับนี้ คำแปรญัตติเช่นนี้ จะเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓ วรรคสองที่ระบุว่า "การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้" กฎหมายฉบับนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านกรรมาธิการหลายคน ก็ได้อภิปรายชี้แจงให้เห็นแล้วว่าจำกัด สิทธิและเสรีภาพ กระผมกลัวว่าจะเป็นปัญหา จึงขอฝากไว้ ณ ที่ประชุมนี้ ขอขอบคุณครับ

พลเอก ทวีช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผมได้ฟังการอภิปรายในเรื่องนี้แล้ว ผมเองเป็นผู้หนึ่งที่ได้สนับสนุนกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย มาโดยตลอด และก็ด้วยเหตุด้วยผล ไม่ใช่ด้วยอคติ แต่ในครั้งนั้นผมไม่สามารถจะสนับสนุน กรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยได้ ผมขอสนับสนุนกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก หรือคุณสุวิทย์ได้ ลูกชิ้นอภิปรายเมื่อตะกี้ แต่ที่ผมเห็นด้วยสนับสนุน ไม่ใช่เพราะคุณสุวิทย์พูดเสียงดัง พูดว่าถ้ากฎหมายนี้ออกไปแล้ว ผู้ใช้แรงงานจะไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมาย เหมือนดังที่เคย เป็นมาแล้ว ไม่ใช่อย่างนั้น ผมเห็นชอบสนับสนุนก็ด้วยเหตุผลที่ว่า มาตรา ๓๓ ได้ระบุขึ้น ตอนของการนัดหยุดงานเอาไว้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะมากำหนดไว้ใน มาตรา ๑๐๑ (๒) ดังที่ท่านกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเสนอ ซึ่งผมเห็นอย่างนั้น ขอขอบ พระคุณครับ

นายประทีป เสี่ยงหวาน : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงกระผมนี้ไม่อยากจะ อภิปรายเลยด้วยความสัตย์จริง เพราะที่เท่าที่ท่านสมาชิกผู้ขอแปรญัตติ แปรญัตติชนะมาทุก มาตรา นั้น มันก็คล้าย ๆ กับกะลาครอบบรรดาถูกจ้างอยู่แล้ว มีที่ไหนบ้างครับที่จะนัดหยุดงาน แล้วจะต้องเรียกประชุมใหญ่สมาชิก ผมเคยเป็นนายกสมาคม ผมเห็นว่าเมื่อตอนที่สามล้อ จะไปเผาที่ห้องสนามหลวง ถ้าผมมาเรียกประชุมใหญ่ นำกล้วยพระเมรุนำกล้วยจะ ต้องกลายเป็นห้องพระเพลิง มีกฎหมายฉบับใดที่จะบัญญัติแบบนี้ ไม่มีความเป็นธรรมอะไร อีกแล้ว หมวด ๕ ใส่เข้าไปก็คล้าย ๆ กับสามโซ่ ใส่กุญแจ ถ้าเอาอันนี้ลงไปอีก คล้าย ๆ กับเอา ครั้งลงไปปิดไว้ ตอกประทับตราเลย โอกาสที่เราจะบริหารงานสหภาพแรงงานก็เป็นอันว่า

LIRT

ใครคิดตั้งสหภาพแรงงาน คนคนนั้นเอาเขาเข้าไปแล้วในคุกหนึ่งข้าง ฉะนั้นถ้าหากว่าสภานี้ยอมรับมาตราบนี้ ตามคำขอแปรญัตติของท่านกรรมาธิการเสียงข้างน้อยแล้ว ผมคิด ผมเชื่อ บรรดาผู้ที่ก่อตั้งสหภาพสหพันธ์แรงงานจะไม่มีในประเทศไทยจะมีก็ศูนย์นั้นศูนย์นี้ กลุ่มนั้น กลุ่มนี้ เราจะส่งเสริมให้บรรดากรรมกรตั้งสหภาพสหพันธ์ โดยเอาทะเลไปครอบไว้ นะใครเขาจะไปตั้ง ผมใคร่ขอฝากท่านสมาชิกสภาผู้มิเกียรติทุกท่านได้โปรดระลึกถึงความเป็นธรรมบ้าง ปัจจุบันนี้นายทุนก็เอารัดเอาเปรียบแก่บรรดาลูกจ้างพอสมควรอยู่แล้ว ให้เขามีโอกาสลืมหน้าอ้าปาก ให้เขามีโอกาสที่จะต่อสู้ในวิถีทางที่ถูกต้องตามสมควร แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้จะหาความเป็นธรรมต่อลูกจ้างน้อย ก็ยังดีกว่าปิดเลย คนนี้ถ้าไปปิดเลย ปิดอากาศเลย ไม่หายใจ มันก็ต้องดิ้น ต้องดิ้นรนเราในฐานะที่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มิเกียรติจะท้ออย่างไร มีทางเดียวครับ เราควรจะต้องเปิดช่องให้เขาหายใจบ้าง ขอบพระคุณครับ

นายศักดิ์ สายบัว : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ สำหรับมาตรา ๑๐๑ นี้ กระทบไม่เห็นด้วยกับท่านผู้สงวนคำแปรญัตติ แต่ความจริงเหตุผลของกระทันนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องอย่างที่ท่านสมาชิกหลายท่านพยายามอภิปรายว่าเรื่องความเป็นธรรม ไม่เป็นธรรม เปิดโอกาสเรื่องตัดสินใจมาแต่บ้าน หรือโดนขู่ข่มขู่อะไรทั้งนั้น สำหรับมาตรา ๑๐๑ นี้ เรามาดูสหภาพแรงงานจะกระทำการดังต่อไปนี้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ เรื่อง ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗ นั้น แต่ละเรื่องมันจะเป็นเรื่องลักษณะที่เรียกว่าจะต้องทำอะไรเป็นกลไกก่อนข้างถาวร ต้องการการตัดสินใจร่วมกันของมวลสมาชิก ข้อบังคับ หรือแก้ไข เขียนไว้แล้วจะแก้ไข แก้ไขแล้วก็ใช้บังคับตลอดไป ข้อ ๒. กระทันจะยังไม่พูดถึง ข้อ ๓. การเลือกตั้งคณะกรรมการ ผู้สอบบัญชี รับรองบุคคลประจำปีก็เป็นเรื่องนานปีมีหน เป็นกิจกรรมประจำวัน จัดสรรเงินหรือทรัพย์สินแก่สวัสดิการเพื่อสาธารณประโยชน์ เลิกสหภาพแรงงาน ควบคุมสหภาพแรงงาน ก่อตั้งหรืออะไรก็ตาม ทั้งนี้สำหรับเรื่องสไตรค์ เรื่องการปิดงานนัดหยุดงานนั้นนะ ผมคิดว่าสำหรับการนัดหยุดงานนั้น มันเป็นเรื่องของลูกจ้างที่กระทันเห็นด้วย เป็นอาวุธอย่างเดียวกับที่ลูกจ้างมีอยู่ ในการใช้อาวุธอย่างนั้นนั้น ผมคิดว่าความจริงแล้ว กระทันอยากเปิดโอกาสให้ลูกจ้างใช้ได้ทุกเมื่อ ความจริงการนัดหยุดงานนั้น ความจริงมันไม่ใช่เพียงแค่ได้รับประโยชน์

LIRT

มันเป็นเรื่องเสียหายทั้งของลูกจ้างเองด้วย แต่เมื่อใดก็ตามครบลูกจ้างตัดสินใจเสียสละ พร้อมทั้งจะสไตรค์ จะเสียหายอย่างไรก็ยอม ก็คิดว่าประโยชน์ยิ่งใหญ่จำเป็นจะต้องแลก กระผมยินดีที่จะให้ลูกจ้างนี้หยุดงานได้ทุกเมื่อ ตามใจของกระผม กระผมคิดนะครับ แล้วเมื่อถ้าหากฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารสหภาพแรงงานตัดสินใจบอกว่าจะนัดหยุดงานละ ถ้าลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยมันเกิดเหตุการณ์ขึ้น บอก นัดหยุดงาน ถ้าลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย มันก็ไม่มีกานัดหยุดงานอยู่ดี กระผมคิดว่าเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เราก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติ การที่เรบัญญัติในข้อ ๒ ไว้ ดำเนินกิจการอันอาจกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียของสมาชิก ส่วนรวม ที่บัญญัติไว้กว้าง ๆ นั้น ก็เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสหภาพแรงงาน แต่ใครจะตัดสินใจจริง ๆ ว่าอะไรที่มันกระทบกระเทือนส่วนได้เสียของสมาชิกโดยส่วนรวม ก็เป็นเรื่องอยู่ภายในขอบเขตของการบริหารงานของสหภาพแรงงานที่เขาจะตกลงวินิจฉัยตัดสินใจอย่างไร ถ้าหากกรรมการบริหารสหภาพแรงงานนี้ตัดสินใจผิดพลาดบ่อย ๆ เรื่องกระทบส่วนได้เสียควรจะให้ที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยตัดสินใจ แล้วก็ไม่ใช่ที่ประชุมใหญ่ตัดสินใจนาน ๆ เข้ากรรมการก็อยู่ไม่ได้ นี่เป็นวิถีทางที่จะสร้างสหภาพแรงงาน แล้วสร้างการควบคุมตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยที่ละน้อย ๆ เพราะฉะนั้นสำหรับอันนี้กระผมไม่เห็นด้วยกับคำสงวนแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ แล้วเห็นควรให้คงไว้ตามร่างของกรรมาธิการ ขอบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ การอภิปราย เราควรจะต้องทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เท่าที่มีผู้ค้านมาแล้วนี้ ๖ ท่านด้วยกันเวลานี้ มีท่านผู้ใดจะสนับสนุนไหมครับ

นายแพทย์ อมาตยกุล : ท่านประธานที่เคารพ ในขณะนี้ก็ยังไม่มีความจำเป็นที่จะได้ทำการคัดค้านต่อไป กระผมต้องขอประทานอนุญาต ถ้าจะไม่ได้พูดในเรื่องที่ได้แปรญัตติในข้อนี้เต็มลงไปนั้น กระผมมีความไม่สบายใจและนอนไม่หลับแน่ ขอประทานอนุญาต คือถ้าหากว่าจะให้มีการแก้ไขแล้ว กระผมคิดว่าเป็นการไม่ยุติธรรมอย่างยิ่ง เพราะสหภาพแรงงานนี้หัวใจของเขาคืออยู่ที่การนัดหยุดงาน เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ไปเต็มอันนี้ เป็นไปไม่ได้ ขอไม่สนับสนุนไม่ต้องเติม ขอสนับสนุนกรรมาธิการ กระผมขอเรียนเท่านั้น ขอบพระคุณ

LIRT

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมนึกว่าคุณแพทยจะสนับสนุน
กรรมวิธีการฝ่ายข้างน้อย มีท่านผู้ใดจะสนับสนุนอีกไหมครับ คือว่าด้านมา ๗ ท่านแล้วครับ
ถ้าไม่มีผมจะขอมติจากที่ประชุมเลยครับ เพื่อให้เรื่องเร็วขึ้น ท่านที่เห็นด้วยกับกรรมวิธีการ
เสียงข้างน้อยคือคุณต๋นัย บุนนาค ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านที่ไม่เห็นด้วย ขอได้โปรด
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๒ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ไม่เห็น
ด้วยกับการที่จะเพิ่มเติมข้อความตามที่คุณต๋นัย บุนนาค สงวนความเห็นไว้ ขอเชิญเลขาธิการ
รัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา
๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๘
และมาตรา ๑๐๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๘ สหพันธ์นายจ้างและสหพันธ์แรงงาน ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๑ มีการแก้ไข

นายนิคม จันทรวิทุร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพตั้งแต่
ตอนต้น กระผมขอเสนอแก้ไขตั้งแต่ตอนเช้าแล้ว ว่ามาตรานี้ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๑
คงไว้ตามร่างของรัฐบาล

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา
๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๗ มีการแก้ไข

นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะเรียนตามกรรมวิธีการ
ว่า เหตุใดถึงไปตัดวรรคสองออกครับ

LIRT

นายนิคม จันทวิฑูร (ประธานคณะกรรมการ): ท่านประธานที่เคารพ ที่คณะกรรมการทุกท่านให้ตัดวรรคสองของมาตรา ๑๑๗ เพราะเห็นว่าที่เขียนไว้มันไปตัดสิทธิเขา เราไม่ควรจะห้ามไว้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ยังติดใจไหมครับ ถ้าไม่ติดใจก็ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา): มาตรา ๑๑๘ มีการแก้ไข หมวด ๔ การกระทำอันไม่เป็นธรรม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๙ และมาตรา ๑๒๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒๑ มีการแก้ไข

นายเพทาย อมาตยกุล: ท่านประธานที่เคารพ กระผมต้องขอความกรุณาขอเรียนถามมาตรา ๑๑๘ เนื่องจากว่าที่ประชุมนี้ได้พิจารณาหมวด ๕ ไม่ให้ตัดออก เพราะฉะนั้นกระผมสงสัยว่า ความในวรรคสองที่เราจะตัดออกนี่นะ มันจะไปขัดกับหมวด ๕ คือเราไม่ได้ตัดออกหรือไม่ ถ้าหากว่าท่านกรรมาธิการเห็นว่า ไม่ได้ขัดกันประการใด กระผมก็ไม่ติดใจแต่อยากขอรับฟังคำชี้แจงครับ ท่านประธานกรรมาธิการ

นายนิคม จันทวิฑูร (ประธานคณะกรรมการ): ไม่ได้ขัดเลยครับ ไม่เกี่ยวข้องอะไรเลยครับ ขอยืนยัน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ต่อไปครับ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา): มาตรา ๑๒๑ มีการแก้ไข มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒๖ มีการแก้ไข มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓๒ มีการแก้ไข มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๔๐ คณะกรรมาธิการตัดออก

นายสุวิทย์ ระวังวงศ์ (กรรมาธิการ): ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สำหรับมาตรา ๑๔๐ นี่นะครับ การที่กรรมาธิการตัดออกนี่นะครับ กระผมไม่เห็นด้วย กระผม

LIRT

เห็นว่าควรที่จะกำหนดไว้แน่ครับ ในมาตรา ๑๔๐ นี้ครับ คือว่าปัจจุบันนี้เราจะเห็นทั้งนายจ้าง ทั้งลูกจ้างต่างฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ดังนั้นเราก็ ควรที่จะมีบทลงโทษทั้งลูกจ้างทั้งนายจ้างที่ฝ่าฝืน เรามีคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ขึ้น เพื่ออะไร ก็เพื่อที่จะชี้ขาดข้อตกลงซึ่งทั้งสองฝ่ายไม่สามารถจะตกลงได้ เมื่อเราให้อำนาจ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ชี้ขาดแล้ว เราก็ควรที่จะมีการลงโทษผู้ฝ่าฝืน อันนี้ละครับที่ กระทบอยากให้คงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาลที่เสนอขึ้นมา การที่เราตัดมาตรานี้ออกไปก็จะ ทำให้การชี้ขาดของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์นั้นไม่เป็นผล เพราะทุกฝ่ายจะละเมียด คือไม่ทำตาม เมื่อไม่ทำตามแล้ว ก็อย่างที่กระทบกราบเรียนให้ทราบ คณะกรรมการแรงงาน สัมพันธ์หรือผู้ที่ทำหน้าที่ชี้ขาดก็จะให้ชี้ขาดไปเรื่องอะไร ชี้ขาดไปเขาก็ไม่ทำตาม ไม่ทำตามก็ ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ถูกลงโทษนี่ละครับกระทบขอฝากให้ท่านสมาชิกช่วยกรุณาพิจารณาด้วยครับ

นายไพฑิษฏ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ การวินิจฉัยชี้ขาด ของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์นั้นมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๓๔ (๔) นั้นเป็นมาตรการบังคับ บทกำหนดโทษปรากฏอยู่ในมาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๑ ส่วนในกรณีมาตรา ๔๐ (๓) นี้เป็นกรณีที่ทั้งฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้างสมัครใจให้ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์วินิจฉัย ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย เป็นความ สมัครใจของทั้งสองฝ่าย เมื่อทั้งสองฝ่ายสมัครใจที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ก็ควรจะเป็นไปตามนั้น แต่ถ้ามิได้สมัครใจก็ไม่ควรจะมีบทบัญญัติลงโทษ แต่ประการใด กระทบขอเรียนเท่านั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณสุวิทย์ยังติดใจอะไร อีกไหมครับ

นายสุวิทย์ ระวังวงศ์ (กรรมาธิการ) : กระทบขอให้คงไว้ตามร่างเดิมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ยืนยันตามร่างเดิมใช้ ไหมครับ เพราะฉะนั้นผมขอมติต่อที่ประชุม ในมาตรา ๑๔๐ นี้คุณสุวิทย์ขอให้คงไว้ตามร่าง เดิมของรัฐบาล ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะคงมาตรา ๑๔๐ ตามร่างเดิมของรัฐบาล ขอดีโปรด ยกมือขึ้น

LIART

(มีสมาชิกยกมือ ๑๘ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้ตัด
ออกตามความเห็นของกรรมาธิการ ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตกลงเป็นอันว่าให้ตัดออก
ตามความเห็นกรรมาธิการ ท่านเลขาธิการรัฐสภาโปรดอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๔๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา
๑๔๒ คณะกรรมาธิการตัดออก มีผู้ขอสงวนความเห็น

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๑๔๒ นี้คุณต๋นัย
บุญนาค กับคุณเฉลิมชัย วสินนท์ ขอสงวนไว้ เชิญคุณต๋นัยครับ

นายต๋นัย บุญนาค (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ เนื่องจากสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้คงหมวด ๕ ไว้ ฉะนั้นก็มาตรา ๑๔๒ เห็นจำเป็นจะต้องคงไว้ ทั้งนี้
ก็แล้วแต่สภาครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมขอมติที่ประชุมนะครับ
ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะให้คงมาตรา ๑๔๒ ซึ่งคณะกรรมาธิการตัดออกไว้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๕ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรด
ยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้
คงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาล ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา

LIRT

๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑
 มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๕๔ มีการแก้ไข มาตรา ๑๕๕ และ
 มาตรา ๑๕๖ ไม่มีการแก้ไข

(นายประทีป เสียงหวาน ได้ยกมือขึ้น)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณประทีป มาตราไหน

นายประทีป เสียงหวาน : มาตรา ๑๕๔ ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๑๕๔ คุณประทีป
 เชิญครับ

นายประทีป เสียงหวาน : ท่านประธานที่เคารพ เนื่องจากคณะกรรมการแก้ไข
 มาตรา ๑๕๔ ผมใคร่อยากจะขอความกระจ่างต่อท่านกรรมาธิการที่แก้ไข โทษปรับไม่เกิน
 สองพันบาท เป็น จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับนั้น
 ผมมีความสงสัยอยู่อย่างหนึ่ง คือในวรรคสองของมาตรา ๑๕๔ มีระบุไว้ว่าอย่างนี้ “ผู้ใดเป็น
 ผู้ดำเนินการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่ยังไม่ได้จดทะเบียน” คำนี้หมายความว่า
 สมมติว่าคำว่า “จดทะเบียน” นี้ทะเบียนถูกต้องหรือไปยื่นจดทะเบียนก็ ไปยื่นจด หรือว่าจดไว้ถูกต้องครับ
 อันนี้ขอความกระจ่างครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ การดำเนินการ
 จดทะเบียนสหภาพแรงงานหรือสมาคมนายจ้างนั้นก็ต้องปฏิบัติตามหมวด ๖ และหมวด ๗
 ข้อความที่ว่าโดยยังมีได้จดทะเบียนนั้น หมายความว่ายังไม่ได้รับอนุญาตและจดทะเบียน
 โดยนายทะเบียน กระผมขอเรียนเท่านั้นครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คุณประทีปตั้งใจอะไรอีกไหม
 ครับ เชิญ

นายประทีป เสียงหวาน : ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว ท่านประธานครับ ผมเห็นว่าควร
 จะคงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาลก็จะเป็นการสมควร การไปยื่นขอจดทะเบียนนี้ไม่ใช่วันสอง
 วันนะครับกว่าจะเสร็จ มันเป็นเวลาหลาย ๆ เดือน ที่นี้ในขณะที่เรายื่นจดนี้ยังไม่ถูกต้อง

LIRT

เกิดมีบรรดาพวกลูกจ้าง สมมติว่าตัวผมเป็นคนไปจด มีบรรดาพวกลูกจ้างเขาเชิญผมไปอภิปราย หรือไปปราศรัยเพื่อขอทราบ ตามนโยบายของผม ว่าผมมีนโยบายอย่างไรบ้างอย่างนี้ผมก็ไป ปราศรัย ก็คล้ายๆ กับไปดำเนินการละครับ ดัดตรง มันเป็นการไม่ถูกต้อง ไม่ถูกต้องจริงๆ ครับ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าควรจะต้องแก้ไขตามร่างเดิมของรัฐบาลครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายอีก ผมจะขอความเห็นจากที่ประชุมเลยนะครับ ท่านที่เห็นด้วยกับคุณประทีป ว่าควรจะต้องแก้ไขตามร่างเดิมของรัฐบาล โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านที่เห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการในมาตรา ๑๕๔ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ให้แก้ ตามกรรมาธิการในมาตรา ๑๕๔ ขอให้ท่านเลขาธิการรัฐสภาอ่านต่อไป

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๘ ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ และมาตรา ๑๖๒ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ในวาระที่ ๒

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ก่อนจะพิจารณา ในวาระที่ ๓ กระผมขอแก้ถ้อยคำสักคำหนึ่งครับผม คือในมาตรา ๖๖ หน้า ๑๙ ครับ บรรทัดสุดท้ายที่เขียนว่า "ความผิดในทางแพ่ง" กระผมขอเติมคำว่า "และ" คำหนึ่งครับ อ่านว่า "และความผิดในทางแพ่ง" อันนี้ก็ไปสอดคล้องกับในมาตรา ๔๘ ครับ

LIART

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ฟ้องร้องทางอาญา หรือทางแพ่ง

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ในบรรทัดสุดท้ายครับ จะอ่านว่าอย่างไร นะครับ "ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นความผิดทางอาญา ในลักษณะความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิด ภัยอันตรายต่อประชาชน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เกี่ยวกับ ทรัพย์สินและความผิดในทางแพ่ง ฯลฯ"

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : "และความผิดในทางแพ่ง" ท่าน ผู้ใดเห็นด้วยกับคำที่ท่านกรรมาธิการขอแก้ไข โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๕ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

นายชมพู อรรถจินดา : ขออนุญาตครับ กระผมไม่มีปัญหาอะไร นอกจากถ้อยคำ อยากรักษาท่านกรรมาธิการนิดหนึ่งว่า ในมาตรา ๔๔ ครับ ได้กำหนดว่า "ในกรณีลูกจ้าง เกินหนึ่งในห้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างที่ สหภาพแรงงานแต่งตั้งมีจำนวนกึ่งหนึ่ง"

ผู้ทำการแทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตราอะไรครับ

นายชมพู อรรถจินดา : มาตรา ๔๔ วรรคสอง

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอความกรุณาให้ผมอ่านมติ ของมาตรา ๖๗ นี้ให้เสร็จไปเสียก่อน

นายชมพู อรรถจินดา : ครับผม มันเป็นการถ้อยคำนะครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๔๔

นายชมพู อรรถจินดา : กระผมเรียนถามในมาตรา ๔๔ ครับ ให้สหภาพแรงงาน แต่งตั้งได้กึ่งหนึ่ง แต่มาตรา ๔๕ นะ เรากำหนดจำนวนคณะกรรมการลูกจ้างไว้เป็นจำนวนครึ่ง

LIRT

ทั้งหมด อันนี้คณะกรรมการเห็นว่า แปลความว่าอย่างไรครับ ถ้อยคำนี้ถูกต้องแล้วหรือยัง เพราะกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ มันตั้งไม่ได้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอประทานโทษครับ คุณชมพุดูร่างของกรรมการเสียงข้างน้อยที่ขอเสนอขอแก้ไข เพราะฉะนั้นต้องถือร่างของกรรมการเสียงข้างน้อย คือที่ส่งความเห็นในหน้า ๘ ตามรายงานของกรรมการในหน้า ๘ ไม่ใช่ในร่างเดิมของรัฐบาล ยังติดใจอยู่ไหมครับ

นายชมพู่ อรรถจินดา : ร่างของกรรมการที่แก้ไขหรือครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ครับ คือกรรมการเสียงข้างน้อยหมวด ๕ ใช้ไหมครับ ในหน้า ๘ รายงานของกรรมการ

นายชมพู่ อรรถจินดา : ครับ มาตรา ๔๔ เราบอกให้สภาพตั้งได้กึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด ที่นี้กรรมการลูกจ้างทั้งหมดในมาตรา ๔๕ นะ เรากำหนดให้เป็นจำนวนทั้งหมด ๕ คน ๗ คน ๙ คน ๑๑ คน ถึง ๑๗ คน ๒๑ คน ครั้งหนึ่งจะเอาอย่างไร ครั้งหนึ่งของ ๑๗ คนนี้ สภาพเขาจะตั้งเท่าไร

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ความจริงคุณตนัย บุนนาค อาจจะชี้แจงได้ เพราะว่าเป็นผู้ส่งความเห็นไว้ เชิญคุณเฉลิมชัย

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมการ) : เรื่องนี้กระผมก็เห็นด้วยที่ท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติได้ตั้งข้อสังเกตและขอบคุณด้วยครับ เพราะฉะนั้นกระผมจะขออนุญาตแก้ถ้อยคำ แทนที่จะใช้ว่าจำนวนกึ่งหนึ่ง จะขอแก้เป็นว่า "มีจำนวนมากกว่า" เดี่ยวผมขออนุญาตเดี๋ยวนะครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอแก้เป็นดังนี้นะครับ "แต่งตั้งมีจำนวนมากกว่ากรรมการอื่น ๑ คน"

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับมาตรา ๔๔ คงจะเป็นปัญหาอย่างที่ท่านสมาชิกได้ทักท้วงไว้ แต่กระผมเห็นว่าไม่ใช่เรื่องของกรรมการที่จะต้องชี้แจงหรือแก้ไข เพราะอันนี้ไม่ใช่ร่างของกรรมการ ผู้ที่ควรชี้แจงนั้นก็คือกรรมการฝ่ายข้างน้อยที่ส่งไว้ เพราะเป็นร่างของท่าน แต่ว่าเพื่อไม่ให้เสียเวลากระผมคิดว่าถ้าจะแก้

LIRT

ก็แก้ว่า "ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง" ๕ คน มี ๓ คนมันก็ไม่ใช่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ๑๑ คน มี ๖ คนมันก็ไม่ใช่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เท่านั้นก็จะหมดเรื่อง แต่กระผมคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่สมาชิกจะไปเรียนตามกรรมการควรจะถามเจ้าของร่างขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อตะกี้ฉันผมก็ให้โอกาสคุณต๋นัยแล้วที่จะชี้แจง คุณต๋นัยจะมีอะไรชี้แจงไหมครับ

นายต๋นัย บุณนาค (กรรมการ) : ในการที่ทางกระผมก็ขอสงวนไว้และก็ได้วางไว้กับท่านกรรมการที่ได้แถลงไว้เมื่อตะกี้นี้ พร้อมกันครับผม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คือทั้งคุณต๋นัยกับคุณ.....

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่าถ้อยคำที่อาจารย์ไพจิตรเสนอแก้ กระผมไม่ขัดข้องครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ที่คุณไพจิตรเสนอว่า "มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง" ใช่ไหมครับ

นายมานะ พิทยาภรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมยังไม่เห็นด้วยกับการที่ขอให้แก้เช่นนั้น เพราะว่าจะเกิดมีปัญหา เพราะว่าคำว่า "ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง" นี้ไม่น้อยกว่ากี่คน อาจจะเป็นปัญหาที่เถียงกัน อาจจะเป็นว่าเช่นกรณีที่บอกว่ามี ๕ คน จะตั้ง ๓ คนก็ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จะตั้ง ๔ คนก็ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จะตั้ง ๕ คนก็ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งยังมีปัญหาอยู่ครับ กระผมใครจะขอให้เวลา ขอให้พวกเราคิดมากกว่านี้สักหน่อยครับ

นายไพจิตร เอื้อทวิกุล : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงนี้ ไม่ใช่เรื่องของกระผมเลย และกระผมไม่ได้เสนอด้วย แต่รู้สึกว่าจะปากมากไปสักหน่อย แต่ความจริงที่จะเขียนว่า "ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง" ไม่น่าจะเป็นปัญหาอย่างท่านสมาชิกที่เพิ่งนั่งลงไป ท่านเกรงเพราะว่าเพียงแต่บังคับว่าไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ส่วนจะเกินกว่ากึ่งหนึ่งไปเท่าไรก็สุดแล้วแต่ที่แต่ละแห่งจะแต่งตั้งกฎหมายเพียงแต่บังคับว่า ถ้าจะ ๕ คนนี้จะตั้ง ๒ คนไม่ได้ เพราะมันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ๓ คนละก็ได้ เพราะว่ามันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ส่วนจะตั้งทั้ง ๕ คนหรือ ๔ คน หรืออย่างไรมันก็สุดแล้วแต่คณะกรรมการลูกจ้างในแต่ละแห่ง กระผมไม่เห็นน่าจะมีปัญหาที่ใดเลย

LIART

นายมานะ พิทยาภรณ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่ายังไม่ได้ข้อความที่เราเจตนากัน เท่าที่กรรมการฝ่ายข้างน้อยได้ขอแก้ไขนี้ มีเจตนาที่จะให้ได้ใกล้เคียงกับกึ่งหนึ่งเท่าที่จะเป็นไปได้ ถ้าหากว่าเราจะมีควมในทำนองนั้นะครับและกระผมก็ขอความกรุณาท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้แก้ไขถ้อยคำเท่าที่ท่านได้เห็นสมควร เพราะว่าเป็นเวลาที่ไม่มีความที่จะคิดกันมากนัก ถ้าเราจะใช้ถ้อยคำบอกว่า ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนใกล้เคียงกับกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมดเท่าที่จะทำได้ ถ้าเช่นนี้จะตัดปัญหา

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อกี้กระผมก็ไม่ขัดข้องกับร่างของอาจารย์ไพจิตรนะครับ ที่นี้บังเอิญก็มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติไม่สนใจ เพราะฉะนั้นกระผมจะขอสงวนถ้อยคำอีกคำหนึ่งครับ เพื่อให้สภานี้ได้เลือก คือคำแรกก็เป็นอย่างที่ท่านอาจารย์ไพจิตรนะครับ คืออ่านว่า "ในกรณีที่ลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นเกินหนึ่งในห้าของจำนวนลูกจ้างทั้งหมดเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด" อีกร่างหนึ่งก็เป็นอย่างนี้นะครับ "ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนมากกว่ากรรมการอื่นที่มีได้เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานหนึ่งคน" ทั้งนี้ก็แล้วแต่ที่ประชุมเลือกครับจะเอาข้อความไหน

นายชมพู อรรถจินดา : กระผมขอประทาน ท่านประธานที่เคารพ ขออนุญาตเสนออีกสักถ้อยคำหนึ่ง คำว่า "แต่งตั้งมีจำนวนกึ่งหนึ่ง" ขอแก้ไขเป็น "แต่งตั้ง" มีจำนวนเป็นฝ่ายข้างมากใกล้เคียงกับกึ่งหนึ่ง" เป็นการแน่นอนนะครับ เป็นฝ่ายข้างมากใกล้เคียงกับกึ่งหนึ่งคือหมายความว่ามากกว่าคนหนึ่ง ไม่อย่างนั้นจะมากกว่ากันก็คนก็เป็นฝ่ายข้างมาก มันจะเป็นข้อพิพาทระหว่างกรรมการเข้ากับสหภาพแรงงาน

นายสุวิทย์ ระวังค์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านวาระที่ ๒ แล้ว เรากำลังจะพิจารณาวาระที่ ๓ ทำไม่สมาชิกบางท่านถึงจะต้องมาแก้ไขปกติแล้วเราแก้ไขถ้อยคำครับ นี่กลายเป็นแก้ไขข้อความ ซึ่งตาม

LIART

ข้อบังคับการประชุมบัญญัติไว้ว่า ให้แก้ไขเฉพาะถ้อยคำในกรณีที่ผ่านมาเป็นวาระที่ ๒ แล้ว กระผมขอให้สภานี้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับการประชุมของสภา กระผมต้องขอลอภัยด้วยในฐานะที่กระผมเป็นเด็กใหม่ก็ตักเตือนหรือเอานำเรื่องนี้เข้ามาพูด

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพื่อประหยัดเวลา ผมจะขอมติจากที่ประชุมเสียเลย เพราะว่าความจริงเราก็เสร็จกันหมดแล้ว อันนี้ก็จะถือว่าเป็นแก้ไขข้อความหรือถ้อยคำก็ฟังได้ ๒ นัยแหละครับ เอาเป็นว่า ผมจะตั้งประเด็นว่า ควรจะให้มีการแก้ไขข้อความในมาตรา ๔๔ ซึ่งได้ผ่านที่ประชุมนี้ไปแล้วหรือไม่ ถ้าใครเห็นด้วยว่าควรแก้ไข ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๕๘ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย คือว่าไม่ ควรจะแก้ไข ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เพราะฉะนั้นก็จำเป็นจะต้องแก้ไข เพราะว่าเสียงที่ประชุมนี้เห็นว่าควรแก้ไขชัดเจนยิ่งขึ้น ที่นี้ก็มีผู้เสนอความเห็นอย่างน้อยเวลานี้มี ๓ ความเห็นด้วยกัน จะมีท่านผู้ใดจะเสนอแก้ไขข้อความอื่นอีกไหมครับ เพื่อจะได้พิจารณาเสียในคราวเดียวกัน

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี ผมจะขอรอ่านความเห็นของอาจารย์ไพจิตรเห็นควรจะแก้ว่า "ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด" ถูกไหมครับอาจารย์ไพจิตรครับ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล : ถูกครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ของคุณเฉลิมชัย วสินนท์ซึ่ง

LIRT

เป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอแก้ไขข้อความว่า "ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วย ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนมากกว่ากรรมการอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน" ถูกไหมครับอย่างนี้

นายเฉลิมชัย วสินนท์ (กรรมาธิการ) : ถูกครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ของคุณชมพู่ "ให้คณะกรรมการลูกจ้างประกอบด้วยลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นที่สหภาพแรงงานแต่งตั้ง มีจำนวนเป็นฝ่ายข้างมากใกล้เคียงกับกึ่งหนึ่งของกรรมการลูกจ้างทั้งหมด" ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับความเห็นที่ดอกเตอร์ไพจิตรเสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๒ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับที่คุณเฉลิมชัยเสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๖ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับที่คุณชมพู่เสนอ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตกลงเป็นอันว่าที่ประชุมได้ถือเอาข้อความที่คุณเฉลิมชัย วสินนท์ เป็นผู้เสนอ

เมื่อไม่มีท่านผู้ใดเสนอขอแก้ไขต่อยคำอีก ก็ถือว่าเป็นอันเสร็จสิ้นของการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมจะขอมติต่อที่ประชุมเห็นว่าสมควรที่จะให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า สมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๗ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้

LIRT

โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตกลงเป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

ขณะนี้เวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา ถ้าที่ประชุมนี้เห็นว่าควรจะประชุมต่อไป ผมก็พร้อมที่จะร่วมมือน้อยอย่างเต็มที่ เพราะเป็นกฎหมายสำคัญ จะเลยขอความเห็นจากที่ประชุมเสียเลยว่า ควรจะพิจารณาต่อไปหรือไม่ เพราะเป็นกฎหมายสำคัญ หรือว่าเราจะประชุมพรุ่งนี้ตั้งต้นตั้งแต่เช้าเลยก็ได้ ท่านผู้ใดเห็นด้วยว่าควรจะเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการปกครองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ในวันนี้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๓ คน)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าให้ประชุมต่อไปในวันพรุ่งนี้ สำหรับวันนี้ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

รายงานการประชุมครั้งนี้คณะกรรมการธิการยังไม่ได้ตรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ได้สิ้นสภาพไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๒๓๔ และโดยที่ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๗ ข้อ ๒๔ วรรคสอง บัญญัติว่า "รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามวาระหรือเพราะเหตุที่สมาชิกล้มสภาพไป ให้เลขาธิการ รัฐสภาบันทึกเหตุอันไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น"

ฉะนั้น จึงขอบันทึกเหตุไว้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมดังกล่าวข้างต้น

(ลงชื่อ)

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

(นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ)

เลขาธิการรัฐสภา